

Bij de les!

Geïntegreerd Jaardocument 2012

Stichting ROC West-Brabant

Inhoud

Inhoudsopgave

Lijst met afkortingen	7	
Leeswijzer	9	
1	Verslag Raad van Bestuur	10
1.1	Onderwijzen met Passie	11
1.2	Met beide benen op de grond	12
1.3	De staat van ons onderwijs	12
1.4	Kwaliteit in het contractonderwijs	14
1.5	Wat gebeurde er nog meer in 2012?	15
1.5.1	Personeel	15
1.5.2	Bedrijfsvoering	16
1.5.3	Financiën	17
1.5.4	Ondernemingsraad, ouderraden en leerlingen/studentenraden	18
1.6	Externe ontwikkelingen	19
1.6.1	Speerpunten in de regio	19
1.6.2	Landelijke ontwikkelingen	20
1.6.3	Het mbo onder het vergrootglas	21
1.7	Governance: 'checks & balances'	21
1.8	Samenvattend en concluderend	22
1.9	Vooruitblik naar 2013 en verder	23
1.10	Nevenfuncties Raad van Bestuur in 2012	23
2	Verslag Raad van Toezicht	24
2.1	Inleiding	25
2.2	Governance Code BVE	25
2.3	Zelfevaluatie	26
2.4	Overleg met de Raad van Bestuur en de ROC-organisatie	27
2.5	Beoordeling Raad van Bestuur	27
2.6	Strategische beleidsvoering	28
2.7	Overige beleidsissues in 2012	28
2.8	Jaarrekening en managementrapportages	29
2.9	Samenwerkingen en deelnemingen	29
2.10	Samenstelling Raad van Toezicht	30
2.11	Bezoldiging Raad van Toezicht	31
3	Structuur ROC West-Brabant	32
3.1	Organisatiestructuur onderwijs	33
3.2	Programma ROC Service en Advies (RSA)	34
3.3	Deelnemingen	35
3.4	Stichtingen en verenigingen	37
3.5	Samenwerkingsverbanden	37

4	Onderwijs	38
4.1	Onderwijsprestaties	39
4.1.1	Vo	39
4.1.2	Mbo	40
4.1.3	Educatie	40
4.2	Deelnemers	41
4.2.1	Aantallen studenten verdeeld over de onderwijssoorten	41
4.2.2	Vo	42
4.2.3	Mbo	42
4.2.4	Educatie	43
4.3	Verantwoording Taal en Rekenen	44
4.4	Onderwijsinnovatie	44
4.4.1	Onderwijsinnovatie in de instituten	45
4.5	Voortijdig Schoolverlaten	47
4.6	Tevredenheidsonderzoeken	47
4.6.1	Bedrijvenonderzoek	48
4.6.2	JOB-monitor	48
4.7	Interne kwaliteitszorg	49
4.7.1	Vo	49
4.7.2	Mbo	49
4.8	Internationalisering	50
4.9	Elk talent telt: Passend Onderwijs	51
5	Personeel	52
5.1	Personeelsbezetting (exclusief OVO en deelnemingen)	53
5.2	Formatiestop	54
5.3	Transitieplan	54
5.4	Interne geschillencommissie	54
5.5	HR-systeem	54
5.6	Professionalisering	54
5.7	Gesprekscyclus	54
5.8	Strategische personeelsplanning	55
5.9	Pilot Verzuimprocedure en aansluitend Casemanagement	55
5.10	ROC Academie	55
6	Bedrijfsvoering en financiën	56
6.1	Huisvestingsprojecten	57
6.2	Management Control	58
6.3	Financiën	59
6.3.1	Financieel beleid	59
6.3.2	Financieel resultaat	59
6.3.3	Toestand op balansdatum	60
6.3.4	Kengetallen	60
6.3.5	Treasury	60
6.3.6	Benchmark	61

7	Medezeggenschap	62
	7.1 Ondernemingsraad	63
	7.2 Leerlingen/Studentenraad	63
	7.3 Ouderraad	65
8	Toekomst	66
	8.1 Beleidsvoornemens	67
	8.2 Resultaatprognose 2013-2015	68
	8.3 Leerlingaantallen	68
	8.4 Investerings	68
	8.5 Risico's	69
	8.5.1 Nieuwe bekostiging en doelmatige leerwegen in het mbo	69
	8.5.2 Overgangsbekostiging	70
	8.5.3 Educatie	70
	8.5.4 Algemene beleidsontwikkelingen	70
	8.5.5 Vastgoedmarkt	71
	8.5.6 Private activiteiten	71
	Jaarrekening 2012	73
	Bijlagen	135
	Bijlage 1 Onze scholen en colleges	136
	Bijlage 2 Onderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs	169
	Bijlage 3 Analysestraat Bedrijvenonderzoek 2012 ROC West-Brabant	172
	Bijlage 4 Analysestaat JOB Monitor 2012 incl. landelijke score	174
	Bijlage 5 Notitie Helderheid	176
	Bijlage 6 Taal en Rekenen	179
	Bijlage 7 Benchmark MBO Raad	181
	Verslagen scholen, colleges, diensten en BV's en overig	cd-rom

Bij de les!

Geïntegreerd Jaardocument 2012

Stichting ROC West-Brabant

Vastgesteld door de Raad van Bestuur d.d. 27 juni 2013

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht d.d. 27 juni 2013

Lijst met afkortingen

AD	Associate Degree
AKA	Arbeidsmarkt Kwalificerend Assistent
AM&TS	Aircraft Maintenance & Training School
Bbl	Beroepsbegeleidende Leerweg
Bol	Beroepsondersteunende Leerweg
Bpv	Beroepspraktijkvorming
BVE	Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
CAH	Christelijke Agrarische Hogeschool
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
ECVET	European Credit System for Vocational Education and Training
EfVET	European Forum of Technical and Vocational Education and Training
ELOS	Europese Leeromgeving op School
EVC	Eerder Verworven Competenties
EQF	European Qualifications Framework
Fablab	Fabrication Laboratory
FoV	Focus op Vakmanschap
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IO	International Office
IOP	Individueel Ontwikkelingsplan
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
LLL	Leven Lang Leren
Mbo	Middelbaar Beroepsonderwijs
OKV	Onderzoek naar Kwaliteitsverbetering
OR	Ondernemingsraad
OVO	Openbaar Voortgezet Onderwijs
PDCA	plan-do-check-act
PSA	Personeel-en salarisadministratie
REC	Regionaal Expertise Centrum
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarkt
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorziening
RSA	ROC Service en Advies
SBB	Stichting Samenwerkend Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SLA	Service Level Agreement
SS&B	Servicecentrum Studie & Beroep
TKO	Tussentijds Kwaliteitsonderzoek
Tol	Transfer of Innovation
Vmbo	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
Vmbo-B	Basisberoepsgerichte Leerweg
Vmbo-GI	Gemengde Leerweg
Vmbo-K	Kaderberoepsgerichte Leerweg
Vmbo-T	Theoretische Leerweg
Vo	Voortgezet Onderwijs
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
Vwo	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
ZAT	Zorg Adviesteam
ZEK	Zelfevaluatiekader

Leeswijzer

Dit document is primair geschreven om verticale verantwoordelijkheid af te leggen. Ook voor de horizontale verantwoording kan dit document dienst doen. Er is sprake van gelaagdheid. Het voorliggende Geïntegreerd Jaardocument is het jaarverslag van de Stichting ROC West-Brabant. Daarnaast heeft elk organisatieonderdeel een eigen jaarverslag geschreven, te vinden op de bijgesloten cd-rom.

In **hoofdstuk 1** is het verslag van de Raad van Bestuur opgenomen.

In **hoofdstuk 2** komen namens de Raad van Toezicht de belangrijkste onderwerpen aan de orde.

In **hoofdstuk 3** wordt de structuur van ROC West-Brabant toegelicht.

In **hoofdstuk 4** wordt het onderwijs beschreven. Niet alleen de onderwijsprestaties maar ook onze inspanningen op het terrein van innovatie, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, kwaliteitsverbetering en internationalisering komen aan bod.

Bijlagen 1, 2, 3, 4 en 6 vullen dit hoofdstuk aan.

In **hoofdstuk 5** wordt een beeld gegeven van onze personele bezetting en de verschillende aspecten van ons personeelsbeleid.

In **hoofdstuk 6** is een beschrijving opgenomen van onze bedrijfsvoering en financiën.

Bijlagen 5 en 7 vullen dit hoofdstuk aan.

In **hoofdstuk 7** wordt beschreven hoe de medezeggenschap binnen ons ROC verloopt.

In **hoofdstuk 8** wordt een blik geworpen op de toekomst. Geschetst wordt welke risico's worden voorzien alsmede de wijze van voorbereiden daarop.

Verlag Raad van Bestuur

1.1 Onderwijzen met Passie

Het kalenderjaar 2012 valt in het midden van onze vijfjarige beleidsperiode. De doelen die we onszelf voor de periode van 2010-2015 stelden, zijn beschreven in 'Onderwijs met Passie 2'. In 2012 werd duidelijk hoe belangrijk het is om daarop terug te kunnen vallen.

ROC West-Brabant ontstond in 2005 na een fusie tussen twee rechtsvoorgangers. Vanaf dat moment werden ontwikkelingen binnen ons ROC ingekaderd door onze besturingsfilosofie:

'ROC West-Brabant is een onderwijsinstelling met sterke en geprofileerde scholen, ingericht naar menselijke maat en met een heldere en herkenbare identiteit en onderscheidende onderwijsconcepten; Scholen en colleges met een eigen ziel, kompas, cultuur, identiteit en uitstraling.'
(Samenvattend uit Onderwijs met Passie 2)

De beleidsdoelen voor de periode van 2005-2010 werden beschreven in het document 'Onderwijs met Passie 1'. De realisatie ervan heeft geleid tot een ROC West-Brabant dat bestaat uit een veelkleurige 'familie' van geprofileerde scholen -vo, mbo en educatie- verspreid over de hele regio. Jongeren en hun ouders kunnen in West-Brabant echt kiezen voor een school die bij hen past en waar ze zich thuis voelen.

De beleidsdoelen voor 2010-2015 werden beschreven in 'Onderwijs met Passie 2'. De besturingsfilosofie is gehandhaafd, zij het met een nieuw accent: het aanhalen van de banden tussen de scholen, onder het motto 'van ik naar wij'. Convergeren, als middel om onze belangrijkste taken nog beter te kunnen uitvoeren:

- Leerlingen en studenten begeleiden naar volwassenheid en naar samenleving en arbeidsmarkt.
- Via talentontwikkeling een optimale match mogelijk maken met de behoeften van de arbeidsmarkt.

Vanaf 2011 heeft deze versterkte focus op 'van ik naar wij' toenemend invloed gehad op het beleid.

Daar gingen we in 2012 mee verder, met deze prioriteiten:

- We leggen de kwaliteitslat hoger, in vmbo en mbo, voor onderwijsopbrengsten en kwaliteitsborging. Onze eigen ambitie een topinstelling te zijn brengt ons hiertoe. De Inspectiebeoordelingen bij enkele van onze vmbo scholen, bij twee mbo colleges en bij ons contractonderwijs houden ons scherp, evenals de invoering van het nieuwe Toezichtkader BVE, begin 2012. We bereiden ons voor op het driejaarlijkse onderzoek naar de Staat van de Instelling door de Inspectie.
- We intensiveren het overleg met andere schoolbesturen in het vo in het westelijke deel van onze regio, om te komen tot goede besluiten over de onder druk staande onderwijsinfrastructuur.
- We gaan aan de slag met de door het Ministerie aangedragen hervormingen in het mbo zoals vervat in de notitie Focus op Vakmanschap. We bereiden ons voor op een afnemende financiering, onder andere als gevolg van het wegvallen van middelen uit de Innovatiebox en Stagebox.
- We continueren onze activiteiten rond professionalisering van onze medewerkers, de oprichting van een centrum voor ecologie in Breda, de nieuwbouw voor Kellebeek College en een ROC-brede optimalisering van de ondersteunende processen (programma ROC Service en Advies).

Wat bracht 2012 ons?

1.2 Met beide benen op de grond

We kunnen het jaar 2012 kenmerken als het jaar waarin onze organisatie met een zekere omslag te maken kreeg. Ontwikkelingen binnen onze organisatie, maar ook externe factoren, hebben ons gedwongen tot het nemen van soms ingrijpende maatregelen.

In 2012 werd duidelijk dat we onze ambities, waar het de kwaliteit van ons onderwijs betreft, niet op alle gebieden waarmaakten. Daarnaast bleek in de loop van het jaar dat we voor het eerst in ons bestaan met een negatieve exploitatie te maken zouden krijgen. Dit leidde tot het besef dat ingrepen noodzakelijk waren.

2012 heeft echter ook veel mooie ontwikkelingen opgeleverd. Het was het jaar van bezinning, verdieping, versnelling. We blijken een relatief gezonde organisatie te zijn die een stootje kan hebben. We zijn een organisatie waar, juist als gevolg van onze besturingsfilosofie, vele schouders gezamenlijk de zorgen kunnen en willen dragen.

Hierna volgt een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, te beginnen met de bestaansreden van onze organisatie: ons onderwijs.

1.3 De staat van ons onderwijs

Met ingang van 2012 hanteert de Inspectie een nieuw aangescherpt Toezichtkader BVE met een strengere focus op kwaliteit: die moet goed en goed geborgd zijn.

Bij aanvang van 2012 wisten we dat we nog niet aan de strengere eisen in het nieuwe Toezichtkader voldeden en dat we net als veel andere ROC's voor een uitdaging stonden. Medio 2012 werden we geselecteerd voor de najaarsronde van de Staat van de Instelling. Eind 2012 vond het afrondende gesprek plaats met de Inspectie van het Onderwijs over dat onderzoek. Zoals we inmiddels voorzagen waren enkele conclusies kritisch van aard.

De belangrijkste conclusie die we eind 2012 - ook met het Inspectierapport in de hand - kunnen trekken is in het kort: de kwaliteitsborging binnen ons ROC (inclusief het AOC-deel Prinsentuin College) is nog onvoldoende. We herkennen dat de activiteiten die we op dat vlak ontplooiën, een flinke verdiepingsslag behoeven.

Tegelijkertijd zijn we blij met de bevestiging van de Inspectie dat we, over het geheel bezien, goed onderwijs verzorgen. Voor het grootste deel gaat de uitvoering van ons onderwijs goed. Bijlage 1 toont per school een doorkijk in onderwijsresultaten en activiteiten, een doorkijk die tevreden stemt. Nog veel belangrijker: het betekent ook dat onze studenten goed onderwijs krijgen en goed worden voorbereid op hun volgende stappen. Dat zien we ook terug in de studententevredenheid (bijlage 4) en de bedrijvenonderzoeken (zie bijlage 3). Onze scholen en onze onderwijsteams mogen met voldoening kijken naar die resultaten.

Echter, onze ambitie is om excellent onderwijs te bieden en kwaliteit niet aan het toeval over te laten. Er is dus werk aan de winkel, met name waar het gaat om 'checks & balances'. We hebben een reeks van verbetermaatregelen getroffen die in de loop van 2013 hun beslag hebben gekregen.

Onze dochter P3transfer BV kreeg in de Staat van de Instelling veel zwaardere kritiek. In paragraaf 1.4 leest u daarover meer.

Kwaliteit in het vmbo

Binnen onze vmbo-entiteit werd aangesloten bij de Taskforce 'Deltaplan Basiskwaliteit' van de VO Raad, met één prioriteit: grondige verbeteringen doorvoeren en de basiskwaliteit op orde brengen. In de periode 2009-2010 zijn we nadrukkelijk geweest op tekortschietende kwaliteit na een aantal beoordelingen van 'zwak' en 'zeer zwak'. Door enorme inzet binnen onze scholen is er op dat vlak heel veel positiefs gebeurd. Met grote passie en een enorme bereidheid om kritisch naar ons zelf te kijken.

Daar konden we in 2012 de vruchten van plukken: we zijn nu vrijwel overal terug op het niveau van 'basisarrangementen' ofwel: voldoende. Eind 2012 was slechts een afdeling van de lijst van tien zwakke afdelingen nog steeds zwak¹⁾. Deze voortgang getuigt van de grote vitaliteit en kracht binnen onze organisatie en teams die daarvoor een compliment verdienen. We gaan er van uit dat we deze posities consolideren. Onze ambities en acties gaan echter verder. In een eigen vervolgaudit hebben we kritische indicatoren vastgesteld: we zetten in op verdere professionalisering en versterking van de kwaliteit van de organisatie.

In de inmiddels breed bekende 'Dronkerslijst' (waarin onderwijssocioloog Jaap Dronkers zich uitsprekt over onder andere de prestaties van vmbo scholen en afdelingen) behaalde ons ROC in 2012 in regionaal perspectief gunstige scores: 19 van onze 29 scores lagen boven het gemiddelde niveau van de scholen in West-Brabant. Van die 29 scores waren er 5 onvoldoende en 24 voldoende met zelfs enkele mooie uitschieters op topniveau.

Kwaliteit in het mbo

De Inspectie van het Onderwijs concludeert in haar rapport over het onderzoek naar de Staat van de Instelling het volgende:

"... komen we tot de conclusie dat de kwaliteitsborging bij ROC West-Brabant onvoldoende is. Voorts concluderen we dat er enkele risico's in de zin van het toezichtkader zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. Deze risico's komen naar voren bij de kwaliteit van de examens en de tevredenheid van studenten.

Het oordeel dat de kwaliteitsborging onvoldoende is, gecombineerd met de constatering dat er enkele risico's zijn voor de kwaliteit van het onderwijs, leidt er toe dat we beperkt aanvullend vervolgtoezicht uitvoeren bij ROC West-Brabant. (...) We concluderen dat er bij ROC West-Brabant een goede ontwikkeling rond kwaliteitszorg is ingezet, maar dat er tegelijkertijd hiaten zijn in instellingsbrede implementatie en functioneren van de kwaliteitsborging. Planvorming, verbetering en verankering op het niveau van de teams geschiedt onvoldoende systematisch en in samenhang. Het aanvullend toezicht sluit hierop aan.

(...) ROC West-Brabant krijgt de gelegenheid de kwaliteitsborging te verbeteren. Het vervolgtoezicht bestaat hieruit dat we over een jaar de kwaliteitsborging opnieuw zullen beoordelen."

(Uit: Rapport Staat van de Instelling, maart 2013: hoofdstuk 2 Conclusie en vervolgtoezicht, bladzijde 3)

Er zijn twee betekenisvolle veranderingen in gang gezet die onze kwaliteitsborging op een hoger plan zullen brengen. In de eerste, en meest belangrijke plaats heeft het bewustzijn dat borging van prominente betekenis is, nu echt breder en dieper in de organisatie postgevat. Op dat punt is er sprake van een bewustere houding.

Ten tweede is er inmiddels breder ingezet op de feitelijke implementatie van borging. Het al sinds enkele jaren bij onderdelen van ROC West-Brabant gebruikte kwaliteitszorg-instrument Yucan (ingericht op basis van het Toezichtkader BVE en het INK-managementmodel) wordt nu breed ingevoerd

1) Voor deze ene afdeling geldt dat het vanwege een bijzondere omstandigheid lastig is ook hier naar voldoende te gaan: de onzekerheid over de toekomst van de school maakt het moeilijk om de bestendigheid van de verbeteringen te bewijzen.

en toegepast dicht bij de werkvloer. Wij geloven in dit instrument omdat het goed aansluit bij onze wens om kwaliteitszorg vooral te beleggen bij onze onderwijsteams. De opbrengsten van een dergelijk nieuw kwaliteitszorginstrument zijn echter pas na enkele jaren goed zichtbaar; in die zin heeft Yucan ons nog niet tijdig genoeg op het niveau van het nieuwe Toezichtkader BVE gebracht. Yucan gaat ons echter zeker helpen om het juiste niveau van kwaliteitsborging te bereiken.

Daarnaast werden binnen ROC West-Brabant jaarlijks terugkerende interne audits uitgevoerd. De terugkoppeling in de Staat van de Instelling sterkt ons in onze opvatting dat we, naast Yucan en de interne audits, sterker moeten blijven inzetten op ROC-brede kaders voor onderwijskwaliteit, alsmede sluitende maatregelen om kwaliteit te monitoren en te borgen. Deze kaders en maatregelen moeten een versnelling realiseren in zowel kwaliteitsborging als in de uitvoering van verbeterplannen.

De kwaliteit van ons onderwijs is in het algemeen van een goed niveau. In de laatste Jaarlijkse Benchmark MBO 2011 Sectorrapportage Studiesucces (publicatie augustus 2012) scoort ons ROC met het Jaarresultaat 2011 een score van 72,7% ruim boven het landelijk sectorgemiddelde van 67,7%. Voor het diplomaresultaat geldt een dergelijke gunstige score. In bijlage 7 is dit zichtbaar gemaakt met de uit de rapportage overgenomen Topsheet Studiesucces die het ROC West-Brabant vergelijkt met de sectorgemiddelden. In de MBO Keuzegids 2013 noteert het ROC West-Brabant in de ranglijst van 42 ROC's een 15e plaats. Nemen we daarbij de grote ROC's als maatstaf dan valt dat beeld nog wat gunstiger uit. Dat neemt niet weg dat onze ambitie op een hoger niveau ligt.

1.4 Kwaliteit in het contractonderwijs

In voorgaande geïntegreerde jaardocumenten hebben we steeds melding gemaakt van onze zelfbenoemde '*shame & fame*'-thema's. Ook in dit verslag volgen we die lijn. Een '*shame*'-thema voor 2012 is de kwaliteit van ons contractonderwijs ondergebracht bij P3transfer BV.

P3transfer BV is in 2005 opgericht, met als doel de uitvoering van specifieke maatwerktrajecten voor het regionale bedrijfsleven. De bij P3transfer op den duur ontwikkelde expertise van acquisitie en marktwerking zou het hele ROC voordelen moeten opleveren. Daarnaast zou de BV ervaring op kunnen doen met het ontwikkelen van nieuwe onderwijsconcepten.

In de loop van 2011 kwamen, voornamelijk via de Onderwijsinspectie, de eerste signalen over de kwaliteit. Eind 2011 werd het de Raad van Bestuur duidelijk dat de signalen geen incidenteel karakter hadden. Dit beeld werd eind 2012 bevestigd in het rapport van de Staat van de Instelling.

De conclusie daarin was dat de kwaliteitsborging binnen P3transfer inadequaat was. De kwaliteitseisen van de Inspectie zijn met ingang van 2012 in het nieuwe Toezichtkader tussentijds aangescherpt en dat verscherpte ook het negatieve oordeel.

Ons stelsel van verantwoordelijkheid voor het onderwijs op de plek waar het onderwijs wordt uitgevoerd, heeft in dit geval niet optimaal gewerkt. Daarom zijn in de loop van 2012 alsnog een aantal zeer grondige maatregelen genomen, die tot structurele kwaliteitsverbetering zouden moeten leiden:

- Medio 2012 gaf de Raad van Bestuur een senior manager binnen het ROC de opdracht om de werkwijze van P3transfer beter op de rails te krijgen.
- Er werden reparatietrajecten aangeboden aan klanten voor opleidingstrajecten die, op basis van onder andere de Inspectierapportages en eigen onderzoek, niet aan de kwaliteitseisen voldeden.
- Er werd afscheid genomen (of voorbereid) van enkele - grote - klanten, die met scholingstrajecten voor eigen medewerkers lagere kwaliteitseisen nastreefden dan die waar P3transfer aan gehouden is, dit ondanks het feit dat hiermee een forse verliespost werd genomen.
- Naar aanleiding van diverse onderzoeken in de loop van 2012, werd duidelijk dat de verbinding van de bekostigde trajecten met het regulier onderwijs versterkt moest worden. Daarom zijn de uitvoeringsafspraken rondom bedrijfsgroepen aangepast.

Eind 2011 werd een reeks van besluiten genomen om de vaste kosten van P3transfer substantieel te verlagen. Deze maatregelen werden geëffectueerd in de loop van 2012, aangevuld met nieuwe maatregelen omdat de gevolgen van de economische crisis zich ook bij P3transfer lieten gelden.

In de loop van de eerste maanden van 2013 werd steeds duidelijker dat de financiële resultaten van P3transfer zodanig onder druk stonden, dat de aanpassingen in de bedrijfsvoering onvoldoende waren om de problemen het hoofd te bieden. De omzet nam zeer snel af, de kasstroom verslechterde ernstig. Uiteindelijk bleek een aanvraag voor faillissement onvermijdelijk. Op 1 mei 2013 werd het faillissement uitgesproken.

De Raad van Bestuur van ROC West-Brabant betreurt het zeer dat met het faillissement van P3transfer een streep is gezet door de oorspronkelijke ambitie. De Raad van Bestuur, gesteund door de Raad van Toezicht en bevestigd in een onafhankelijk haalbaarheidsonderzoek, kon in de ontstane situatie niet anders dan het pijnlijke besluit nemen om het faillissement aan te vragen. De vereiste grootschalige financiële ondersteuning met liquide middelen vanuit het ROC stuitte op bezwaren; het zou immers op gespannen voet staan met het gegeven dat het publieke geld aan het ROC toevertrouwd, daarvoor niet bedoeld is (en zou kunnen leiden tot verwijten van oneerlijke mededinging). ROC West-Brabant heeft overigens direct maatregelen genomen om de continuïteit van de lopende trajecten voor de cursisten, in het door het rijk bekostigde onderwijs, te waarborgen.

1.5 Wat gebeurde er nog meer in 2012?

Met 'Onderwijs met Passie 2' als kompas, hebben diverse ontwikkelingen in 2012 een verdere verdieping gekregen en zijn nieuwe activiteiten in gang gezet. De Raad van Bestuur wijzigde van samenstelling, accentverschuivingen waren het gevolg.

Vanaf 1 april nam Arjan Kastelein het voorzitterschap in de Raad van Bestuur over van de vertrekkende Rob Franken. Het afscheid van Rob werd, naar zijn eigen wens, gevierd met een prachtige Onderwijsdag, een studiedag voor alle medewerkers van ROC West-Brabant.

Vanaf 1 mei trad Ilona Dulfer aan, als lid Raad van Bestuur.

Vanaf begin 2012 lag de focus vooral op een betere beheersing ('checks & balances') van de bedrijfsmatige processen, in dienst van het onderwijs. Destijds aangeduid als 'het dak repareren als het droog is' kwam het voort uit een strategie voor risicomanagement. Daarmee was in 2011 al een begin gemaakt. Dat bleek een verstandige keuze, omdat we te maken kregen met zowel interne als externe ontwikkelingen waarbij de relevantie is gebleken van voorbereid zijn op risico's.

1.5.1 Personeel

Gemiddeld genomen is ons onderwijs goed. Onze ambitie is echter om excellent onderwijs aan te bieden. Verdere professionalisering van onze medewerkers moet daaraan bijdragen.

Dit onderwerp is in 2012 nadrukkelijk op de beleidsagenda gezet. Er is een visie ontwikkeld op het verder ontwikkelen van onze professie en professionaliteit. Enkele mijlpalen:

- In april vond de tweejaarlijkse Onderwijsdag plaats met en voor al onze medewerkers. Deze dag gaf een boost aan het onderling leren, het versterken van elkaars functioneren en de focus op onze kernactiviteit: onderwijs.
- In het vo startte een professionaliseringstraject voor het management in onze vmbo scholen, mede mogelijk dankzij convenantgelden.
- Ideeën voor een ROC Academie bestonden al langer, in 2012 werd er daadwerkelijk mee gestart. Er is een kwartiermaker aangesteld met de opdracht de Academie in een tijdsbestek van twee jaar op poten te zetten. Er moet nog het nodige gebeuren, maar de Academie heeft inmiddels tal van leertrajecten georganiseerd voor een flink aantal medewerkers en zal in de toekomst een belangrijke rol spelen in onze HR-ontwikkeling en bij onze ambitie een lerende organisatie te zijn.

1.5.2 Bedrijfsvoering

In 2012 is ROC West-Brabant zich nadrukkelijk gaan richten op het versterken van grip op bedrijfsmatige processen.

Dat kwam onder andere voort uit eerder geformuleerd beleid:

- De in 'Onderwijs met Passie 2' voorgenomen ontwikkeling 'van ik naar wij', vroeg om meer eenheid en afstemming in bedrijfsmatige processen bij alle scholen. Het expliciete doel daarbij: binnen de scholen maximaal ruimte te scheppen voor focus op onderwijs.
- Onze wens om nadrukkelijker inhoud te geven aan kwalitatief goed risicomanagement, en zo het hoofd te kunnen bieden aan onder andere de demografische ontwikkelingen in onze regio en de toekomstige uitstroom van medewerkers als gevolg van de leeftijdsopbouw.
- Onze financiële meerjarenverkenning 'Bouwstenen voor financieel beleid 2010-2020' bracht ons tot activiteiten om risico's beter en eerder te kunnen inschatten en het hoofd te bieden. Bijvoorbeeld door intensivering van de begrotings- en realisatiegesprekken die de Raad van Bestuur voert met de school- en collegedirecteuren.

Kortom, in onze PDCA-cyclus wilden we naast 'Plan-Do' een beter ingerichte 'Check-Act'-component. Dat vroeg om een optimalisering van de 'checks & balances': niet perse meer, maar wel beter.

In 2012 leidde dit onder meer tot (een voortzetting van) de volgende activiteiten:

- **ROC Service en Advies (RSA)**: dit programma, gestart in 2011, moet ervoor zorgen dat er meer grip op de ondersteunende processen binnen het gehele ROC komt. Processen worden eenduidig ingericht en uitgevoerd, ondersteund via geautomatiseerde systemen en waar mogelijk met minder mankracht: efficiënter en effectiever. In het voorjaar van 2012 werd een belangrijke mijlpaal bereikt. De Ondernemingsraad stemde in met de 'houtschoolschets' van de nieuwe ondersteunende organisatie. Het vertrouwen dat daarmee werd uitgesproken, maakte de weg vrij om versneld verder te bouwen aan een geconcentreerde ondersteuningsorganisatie voor heel ROC West-Brabant. Versneld omdat we zagen dat dit een bijdrage kon leveren aan de constatering dat onze 'checks & balances' beter konden. Er is gestart met het herbeschrijven van processen, evenals met de verkenning en inrichting van geautomatiseerde systemen. Een succesvol voorbeeld waar dat toe geleid heeft is het nieuwe Profit salarissysteem: na grondige voorbereiding werd dit systeem voor zo'n cruciaal proces op 1 januari 2013 geruisloos in gebruik genomen.
- Het verbeteren van de **kwaliteitsborging** van ons onderwijs, door de verdere uitrol van kwaliteitszorginstrument Yucan en het voortzetten van interne audits. De gesprekken met de Inspectie van het Onderwijs leverden hiervoor bruikbare feedback.

1.5.3 Financiën

Intensivering van de gespreksvoering met de directies van onze scholen en colleges rond (meerjaren)prognoses en realisatie leidde medio 2012 tot de constatering dat ROC West-Brabant met een omslag te maken kreeg. Daar bovenop begon ook het kerend economisch tij zich te doen gelden.

Op grond hiervan kwam de Raad van Bestuur tot een herijking van beleid. Bij ROC West-Brabant was de afgelopen jaren een aantal nieuwe initiatieven opgestart vanuit de insteek dat een ROC in zijn regionale functie moet innoveren, extern gericht moet zijn en risico's moet durven nemen. Voorop staat echter te allen tijde de primaire verantwoordelijkheid van een Raad van Bestuur om scholen optimaal te laten functioneren. De herijking van beleid leidde ertoe dat er keuzes gemaakt werden, waarbij de focus nog sterker gericht werd op onze kerntaak: ons onderwijs.

Dat leidde onder andere tot de volgende ingrepen:

1. De wens om met een nieuw op te richten Topsportcentrum in Breda een impuls te geven aan het regionale topsportbeleid en een gezonde leefstijl onder jongeren, had wel de sympathie maar onvoldoende financiële steun van betrokken samenwerkingspartners. Besloten werd om af te zien van de plannen rond het realiseren van een topsportaccommodatie. Wel gaat het gezamenlijke initiatief rond talentontwikkeling door in de vorm van de stichting Deltalent.
2. Besloten werd om de gezamenlijke mbo locatie van Florijn College en Radius College in Oosterhout niet met een miljoeneninvestering door te ontwikkelen maar juist af te bouwen. Het in stand houden van deze kleinschalige locatie, met een zeer beperkt opleidingsaanbod en met een veel lagere bezetting dan het geprognosticeerde aantal studenten, werd te kostbaar. Een rendabele bedrijfsvoering op termijn bleek niet haalbaar. Ondanks de begrijpelijke wens van de gemeente Oosterhout om mbo binnen de gemeentegrenzen aan te bieden, werd besloten deze locatie vanaf zomer 2013 te sluiten.
3. Enkele van onze scholen hadden moeite zich tijdig in te stellen op het wegvallen van middelen uit de Innovatie- en Stageboxen. Daarnaast was bij enkele opleidingen, als gevolg van de economische malaise, sprake van fors dalende instroom. Dit heeft ertoe geleid dat er in de uitgaven van 2012 waar mogelijk bezuinigd werd; de begrotingen voor 2013 werden naar beneden bijgesteld. Dit betrof soms zware ingrepen. Toch was een belangrijke randvoorwaarde dat we gevolgen voor leerlingen gedurende het schooljaar 2012-2013 wilden vermijden. Dit was een bewuste keuze in het belang van het onderwijs. Veel forma-

tieve aanpassingen zijn dan ook pas gepland en voorzien per augustus 2013. Deze uitgestelde formatiereductie betekent dat we, ook in 2013 tot 1 augustus, een tekort ter grootte van ca. 3,5 miljoen euro in de personele exploitatie hebben begroot. De pijnlijke maatregel die zich hier het hardst laat voelen, was de noodzaak om diverse tijdelijke aanstellingen in de 'flexibele schil' niet te verlengen of vervasten.

4. In 2012 implementeerden we enkele 'krimpbesluiten' die al in 2011 waren genomen. Dit ging om verdere inkrimping van educatie en de herallocatie van een grote vmbo school in Breda (Van Cooth). Al deze krimpactiviteiten leggen een zwaar beslag op de gehele organisatie. De formatieve reductie verliep moeizamer dan verwacht en loopt deels door in 2013. De meest toegepaste afbouwregeling bleek bovendien de eis met zich mee te brengen dat kosten vooral in een keer, in 2012, ten laste van het resultaat moesten worden genomen.
5. De gevolgen van de krimp van vmbo leerlingenaantallen in het westelijk deel van de regio West-Brabant, is deels al verwerkt in de cijfers van 2012, namelijk een afboeking van de waarde van het pand van Westerpoort op grond van de structurele onderbezetting van de school. Mogelijk kunnen er daarnaast nog gevolgen zijn op personeel vlak die nu nog niet zijn te voorzien.
6. De plannen voor de opleidingen op het gebied van vliegtuigonderhoud werden opnieuw bezien en te ambitieus bevonden. Er zijn diverse stappen gezet om de organisatie in overeenstemming te brengen met de reële situatie.
7. Verder werden op allerlei gebieden van overhead maatregelen genomen of voorbereid om kosten te beperken.
8. En voorts meer recent: de verkenningen in 2012 rondom de vestiging van een centrum voor ecologie, maakten duidelijk dat de plannen op onvoldoende (financiële) steun van samenwerkingspartners konden rekenen. Begin 2013 werd besloten de plannen in een meer kansrijke vorm voort te zetten: ze krijgen vorm binnen de bestaande opleidingen en infrastructuur.

Voor het eerst na de fusie in 2005, sluit ROC West-Brabant in 2012 een boekjaar af met negatief resultaat, namelijk minus 9,8 miljoen euro. De oorzaken zijn grofweg als volgt samen te vatten:

- Lopende exploitatie (vooral punt 3 en 6 hierboven): tekort circa 1 miljoen euro (ten opzichte van een begroot overschot van circa 2 miljoen euro, dus een verslechtering met 3 miljoen euro)
- Eenmalig bijzondere lasten:
 - o Regelingen om formatiereductie (vooral gerelateerd aan de krimp van educatie en van het vmbo) te kunnen bekostigen (vooral punt 4 hierboven): circa 5 miljoen euro
 - o Afwaardering schoolgebouw in verband met krimp van leerlingenaantallen (zie punt 5): circa 2 miljoen euro
 - o Afwaardering diverse vorderingen waaronder P3transfer: circa 1 miljoen euro

Ook voorzien we aan de hand van de opgestelde begrotingen en als gevolg van eenmalig te nemen kosten, dat 2013 eveneens met een tekort zal sluiten. Vooral vanwege eenmalige lasten zijn schattingen lastig, op basis van huidige inzichten gaan we voorzichtig uit van een tekort van 6 miljoen euro in 2013. Gelet op de reeds genomen maatregelen en beleidsaanpassingen gaan we er van uit dat vanaf augustus 2013 de formatie passend is en daarmee de dagelijkse exploitatie op orde. We kunnen er daarmee van uitgaan dat vanaf 2014 een positief resultaat weer tot de mogelijkheden behoort.

In 2012 en 2013 zullen we gebruik moeten maken van onze financiële buffer, gelukkig is de afgelopen jaren in voldoende mate een spaarpot gevuld. Omdat we over een ruim financieel draagvlak beschikken kunnen we de tekorten ruimschoots dekken uit eigen vermogen. De benchmark van de MBO Raad laat dat ook zien (zie ook hoofdstuk 6):

Benchmark Financiële prestaties MBO Raad 2011

		31-12-2011
Solvabiliteit	ROC West-Brabant	52%
	Gemiddelde ROC's	49%
	Gemiddelde grote ROC's ²⁾	41%
Liquiditeit	ROC West-Brabant	1,6
	Gemiddelde ROC's	1,2
	Gemiddelde grote ROC's	0,8

Een en ander wordt verder ondersteund vanuit het Inspectieoordeel (uit: *Conceptrapportage Staat van de Instelling, december 2012*) dat onze financiën op orde zijn. Dat neemt niet weg dat we onze verantwoordelijkheid nemen om de exploitatie op korte termijn zodanig bij te sturen, zodat we weer geheel financieel gezond zullen zijn.

1.5.4 Ondernemingsraad, Ouderraden en Leerlingen/studentenraden

In 2012 hebben we voor het eerst een volledig jaar gewerkt met een Ondernemingsraad en Onderdeelcommissies. We hebben Ouderraden en Studentenraden ingericht op alle plekken waar daarvoor voldoende belangstelling bleek.

Het belang dat we aan dit overleg hechten, heeft te maken met de wijze waarop we naar de rol van het onderwijs in de samenleving aankijken. Met hoe je je als bestuurder of manager verhoudt tot je belangrijke stakeholders. 'De mens centraal' is niet voor niets een van onze kernwaarden. Een serieuze en open dialoog binnen ons ROC vloeit daaruit voort.

Op alle niveaus groeien we met elkaar in dit overleg naar meer evenwicht in de rolverdeling tussen belanghebbenden. De gesprekken zijn soms stevig, maar steeds constructief. Bijvoorbeeld rondom het RSA-programma (de herinrichting van de ondersteunende diensten binnen het hele ROC), waar de Ondernemingsraad zijn vertrouwen aan gaf.

2) Rijksbijdrage > 91 miljoen. ROC West-Brabant behoort tot deze categorie.

Eind 2011 zijn op alle scholen verkiezingen gehouden voor Ouderraden en voor Leerlingen/studentenraden. Op ROC-niveau is er nu een ROC Ouderraad en een ROC Leerlingen/studentenraad. Deze medezeggenschapsorganen hebben aanzienlijk meer bevoegdheden dan wettelijk verplicht: we willen deze belangrijkste belanghebbenden bij onze scholen een zware stem geven.

Als Raad van Bestuur zijn we er trots op dat we deze overlegpartners hebben en dat we daarmee betekenisvolle medezeggenschap hebben ingericht. Het overleg vormt een belangrijke *'check & balance'* in het toezicht. Tegelijk geeft het ook vorm aan medewerkersbetrokkenheid en tevredenheid van deelnemers en leerlingen zowel als van ouders.

1.6 Externe ontwikkelingen

Een groot ROC als dat van ons, is een kleine maatschappij op zich. Veel ontwikkelingen in de samenleving raken ook ons.

In 2012 kregen we helaas te maken met enkele incidenten. Een voormalig bestuurder (die onze organisatie in 2005 verliet) werd in de context van zijn huidige werk verdacht van medeplichtigheid in regionale vastgoedfraude. Het riep de vraag op of er ook onregelmatigheden hebben gespeeld hebben ten tijde van zijn functioneren bij ROC West-Brabant, zeven jaar of langer terug. Daarom heeft de Raad van Bestuur opdracht gegeven voor een onafhankelijk onderzoek. Het onderzoeksrapport is ter beschikking gesteld aan het Openbaar Ministerie, belast met het onderhavige fraudeonderzoek. Ten tijde van het onderzoek zijn via de IOD (Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport) concrete aanwijzingen aangeleverd dat ROC West-Brabant benadeeld zou zijn door het handelen van de betreffende persoon bij een vastgoedtransactie rond de bouw van een vmbo school in Tholen. Hiervan is aangifte gedaan.

Een ander thema deed zich voor bij de landelijke aandacht voor (semi)publieke organisaties die beschikken over derivaten. Gesuggereerd werd dat ook ROC West-Brabant zou gokken met dit soort financiële producten. De derivaten waarover ons ROC beschikt hebben echter niets van doen met belegging of speculatie, maar juist alles met het vermijden of afdekken van toekomstige renterisico's op leningen bestemd voor bouwprojecten. Dit werd overigens in november door een landelijk onderzoek van de Onderwijsinspectie bevestigd. Voor de mogelijke financiële risico's is de vraag essentieel of op de twee betreffende derivaten een zogenoemde 'margin call'-verplichting van toepassing is, die bij een ongunstige renteontwikkeling kan leiden tot verplichte bijstortingen en daaruit voortvloeiende verliezen. Voor beide derivaten die ROC West-Brabant heeft afgesloten is enige bijstortverplichting in de praktijk niet van toepassing.

1.6.1 Speerpunten in de regio

Onze regio is bezig aan een doorontwikkeling, waar het gaat om de samenwerking tussen de '3 O's' (overheden, organisaties, onderwijs).

De focus daarbij werd in 2012 steeds nadrukkelijker bepaald bij maintenance, biobased en logistiek, de economisch strategische speerpunten van de regio West-Brabant. Gemeenten stellen zich steeds meer vragen over wat deze ontwikkelingen voor hen betekenen. Het past in de sfeer van de samenwerking tussen de 3 'O's' te zien dat onze organisatie daarin nadrukkelijk wordt betrokken en een stuwende rol speelt.

ROC West-Brabant diende een aanvraag in voor een Centrum voor Innovatief Vakmanschap rondom biobased ontwikkelingen. Deze werd positief beoordeeld, we hopen in 2013 de middelen hiervoor zeker te stellen. We vinden deze aanvraag uiterst belangrijk vanwege de aansluiting met de regionale speerpunten.

Daarnaast speelde het ROC een rol in de volgende regionale samenwerkingsverbanden.

- In het **Dutch Institute World Class Maintenance**, participeert ROC West-Brabant, samen met vertegenwoordigers van de vier 'O's': ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheid. Dit samenwerkingsverband streeft naar 'onderhoud van wereldklasse'. Innovatie is een middel om dat te bereiken. DIWCM richt zich op innovatieprojecten, samen met alle spelers in de keten: leveranciers en eigenaren van (kostbare en hoogwaardige) installaties, serviceleveranciers en onderwijs- en onderzoeksinstellingen.
- **Regionaal platform Arbeidsmarkt (rpA) West-Brabant:** in het rpA wordt door de drie 'O's' (overheid, onderwijs en ondernemers) op regionaal niveau afstemming gezocht om tot een samenhangend arbeidsmarktbeleid te komen. In dit onafhankelijke orgaan worden deelnemers gestimuleerd om discrepanties op de arbeidsmarkt gezamenlijk op te lossen. Zo is er in de regio een Gouden Lijst samengesteld die duidelijk maakt in welke sectoren en op welk niveau er op langere termijn tekorten aan arbeidskrachten gaan ontstaan. De partners zetten er gezamenlijk op in jongeren, arbeidsgehandicapten en werkzoekenden op deze beroepen te plaatsen.
- **Voortijdig Schoolverlaten (VSV):** in onze regio kozen we voor een samenwerkingsvorm, die ruimte geeft aan eigenheid in de vier subregio's Bergen op Zoom, Roosendaal, Breda en het Land van Heusden en Altena. Alle activiteiten worden door een gezamenlijke regiegroep gecoördineerd. Het voorzitterschap hiervan ligt bij de contactgemeente Breda, andere deelnemers zijn vertegenwoordigers van de vo samenwerkingsverbanden en de beide ROC's uit de regio. Een projectleider, beschikbaar gesteld door ROC West-Brabant, zorgt voor coördinatie en bewaking van de regionale projecten. Vanzelfsprekend gebeurt binnen de scholen van het ROC veel op dit gebied, een toelichting hierop leest u in paragraaf 4.5. Met resultaat: ROC West-Brabant scoorde in 2012 de op een na grootste reductie van voortijdig schooluitval in Nederland.

1.6.2 Landelijke ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling draait geheel om grondige toekomstige structuurwijzigingen in het mbo, vastgelegd in het ministerieel beleidsplan 'Focus op Vakmanschap' dat in 2011 werd gepresenteerd. ROC West-Brabant kiest voor een integrale aanpak, met een speciaal daarvoor opgerichte Taskforce.

Focus op Vakmanschap

Het mag voor zich spreken dat de colleges de belangrijkste rol hebben in de praktische uitvoering van diverse aanpassingen als gevolg van Focus op Vakmanschap (FoV). We constateren dat er door veel mensen veel energie wordt gestoken in de veranderingen; op de scholen gebeurt al veel in het kader van FoV.

FoV raakt echter veel meer, van de curricula van onderwijs-teams tot de duur van programma's, de bekostiging, de afstemming in het aanbod tot de samenwerking in de beroepskolom. Om die reden is ROC-breed een Taskforce opgesteld. Deze volgt alle ontwikkelingen, taxeert de onzekerheden in het landelijke debat en adviseert de Raad van Bestuur over te nemen stappen.

De feitelijke start van voorbereidingsactiviteiten wordt op tal van FoV-aspecten nog opgehouden doordat politieke beleidskaders nog onhelder zijn. Op nogal wat onderdelen ontbreekt definitieve besluitvorming en is de invoeringshorizon nog niet concreet.

Er zijn zes centrale thema's aangemerkt voor ROC-brede beleidsvorming:

- Domeinstructuur
- Samenwerking vmbo mbo
- Nieuwe kwalificatiedossiers
- Bekostiging (cascademodel/intensivering/verkorting niveau 4)
- Macrodoelmatigheid
- Entreeopleidingen

Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Op 1 januari 2012 is de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) van start gegaan. In SBB werken het mbo en het georganiseerde bedrijfsleven samen. SBB maakt afspraken over de inhoud van de opleidingen en legt in de zogeheten 'kwalificatiedossiers' de behoefte van de arbeidsmarkt vast. Zo kunnen scholen beter inspelen op ontwikkelingen in de arbeidsmarkt en studenten goed adviseren over de kansen op een baan. Onderwijs en bedrijfsleven maken in deze dossiers ook bindend afspraken over examinering.

Zo ontstaat een betere balans tussen datgene wat het bedrijfsleven verlangt van de scholen en de mogelijkheden van de scholen zelf. Een aantal van onze colleges had in 2012 al intensieve afstemming met bedrijven. In de breedte zal ROC West-Brabant zeker nog nadrukkelijker het regionale bedrijfsleven moeten gaan opzoeken.

1.6.3 Het mbo onder het vergrootglas

Enkele (grote) mbo instellingen lagen de afgelopen periode onder het vergrootglas van politiek, media, de eigen sector en stakeholders. Er gingen dingen mis, waar de sector van kan leren. Een bureaucratiseringslag is echter niet gewenst.

Niet alleen onze sector kreeg te maken met incidenten, meerdere maatschappelijke organisaties kregen te maken met vraagstukken rondom bestuurscultuur en toezicht. Vanzelfsprekend valt van ieder incident te leren: als scholen moeten we veel scherper zijn op het ontwikkelen, handhaven en controleren van kaders waarbinnen we willen werken. We moeten als sector elkaar ook veel vaker aanspreken op elkaars handelen. Als beroepsonderwijs zitten we in een uiterst complex veld van belangen en verwachtingen. De politiek moet daarom geen tegenstrijdige of onuitvoerbare opdrachten geven, en een Ministerie moet niet alleen controleren of we ons werk zo goedkoop mogelijk doen, een accountant moet naar meer kijken dan alleen de toepassing van bekostigingsregels. Het is echter onwenselijk als een incident bij één ROC, in de hele sector leidt tot een zodanige regulering dat het niet meer om de inhoud gaat. Proportionaliteit is van belang.

De positieve keerzijde is er ook: er is aandacht voor het mbo. Dat hebben we in het verleden vaak moeten missen. We zijn een relatief jonge sector, werkzaam voor een groot deel van het 'studerend publiek'. Een belangrijke sector voor de BV Nederland. Als sector zelf moeten we er alert op zijn om deze rol professioneel invulling te geven.

1.7 Governance: 'checks & balances'

ROC West-Brabant heeft het afgelopen jaar expliciet naar de eigen governance gekeken. Er is veel gebeurd binnen en buiten ons ROC. Het maakt ons nog zekerder over onze besturingsfilosofie.

2012 was niet alleen het jaar van de financiële omslag. We hebben ons ook de vraag gesteld: lost elk van onze autonome scholen voldoende zelf zijn eigen problemen op? We constateerden dat het niet overal goed was gegaan. Iets waar we soms binnen ons ROC met alle scholen samen last van hadden.

Toch geloven we onverkort in ons besturingsmodel, of beter, ons zijnsmodel met onze verschillend geprofileerde scholen. Een besturing in de geest van 'high trust' sluit daarbij aan, dat blijft. Dat past bij onderwijs, de mensen in het onderwijs en hun intrinsieke motivatie.

'High trust' betekent echter ook: 'noblesse oblige'. Onze scholen worden eraan gehouden om met het geld en het vertrouwen van de samenleving op professionele wijze goed onderwijs te realiseren.

Het is aan de Raad van Bestuur om de daarbij noodzakelijke 'checks & balances' effectief in te richten: niet meer, maar beter. Besturing, juist in ons model, vraagt om nog meer pro-activiteit. En ook hier geldt een mate van proportionaliteit: uit solidariteit dragen we gezamenlijk soms ook de ongedekte lasten van enkele van onze scholen. Dat is echter een onwenselijke situatie die we beter voor zijn. Met betere 'checks & balances' zijn we ervan overtuigd dat ons model nog meer tot zijn recht zal komen: lijkt er een schaap in de kudde in de problemen te komen, dan voorkom je dat samen. Zo ben je als groot ROC in staat om de afzonderlijke scholen maximaal in hun kracht te zetten.

Onze indruk is dat onze regio ook op deze manier ons besturingsmodel waardeert:

'Geen reden hervorming ROC West-Brabant'

(...)

René Mens van regionale werkgeversorganisatie BZW: "Hier hebben wij met ROC West-Brabant al goeddeels zo'n systeem met gespecialiseerde, redelijk op zichzelf staande colleges. De acht mbo scholen zijn met hun eigen identiteit herkenbaar en vindbaar voor zowel de studenten als het bedrijfsleven."

(Uit: BN/De Stem online, 11 januari 2013)

1.8 Samenvattend en concluderend

Voor 2012 stelden we onszelf een aantal prioriteiten, waarbij het realisatieniveau nogal uiteenliep.

<h3>Prioriteit 2012</h3>	<h3>Realisatie</h3>
<p>We leggen de kwaliteitslat hoger, in vmbo en mbo, voor onderwijsopbrengsten en kwaliteitsborging. Onze eigen ambitie een topinstelling te zijn brengt ons hiertoe. De Inspectiebeoordelingen bij enkele van onze vmbo scholen, bij 2 mbo colleges en bij ons contractonderwijs dwingen ons ertoe, evenals de invoering van het nieuwe Toezichtkader, begin 2012. We bereiden ons voor op het driejaarlijkse onderzoek naar de Staat van de Instelling door de Inspectie.</p>	<p>De Inspectie beoordeelt kwaliteitsborging 'onvoldoende', maar het onderwijs over het algemeen 'goed'. Maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verdere uitrol van het kwaliteitszorginstrument Yucan • voortzetting jaarlijkse interne audits • onder centrale regie is een projectgroep gestart om centrale kaders te intensiveren
<p>We intensiveren het overleg met andere schoolbesturen in het westelijke deel van onze regio, om te komen tot goede besluiten over de onder druk staande onderwijsinfrastructuur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het overleg 'Masterplan Bergen op Zoom' heeft vooral plaatsgevonden in de tweede helft van 2012. Dit heeft geleid tot een conceptvisie op een gezamenlijke aanpak van alle betrokken partijen. Begin 2013 resulteerde het in het besluit van ROC West-Brabant om drie vmbo scholen in de regio Bergen op Zoom, samen te voegen tot een brede vmbo school in Halsteren.
<p>We geven uitvoering aan door het Ministerie aangedragen hervormingen in het mbo, zoals vervat in Focus op Vakmanschap, waaronder intensivering van het onderwijs en onderwijstijd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een Taskforce Focus op Vakmanschap opgericht, die diverse ontwikkelingen in ons onderwijs, integraal gaat aanpakken.
<p>We bereiden ons voor op een afnemende financiering, onder andere als gevolg van het wegvallen van middelen uit de Innovatiebox en Stagebox.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enkele scholen is het niet gelukt om tijdig effectieve maatregelen te treffen. De integrale financiële resultaten van het ROC zijn hier voor de kalenderjaren 2012 en 2013 in negatieve zin door beïnvloed.
<p>We blijven bezig met fundamentele activiteiten zoals professionalisering van onze medewerkers, de oprichting van een centrum voor ecologie in Breda, de nieuwbouw voor het Kellebeek College en een eenduidige inrichting en uitvoering van ondersteunende processen (programma ROC Service en Advies).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oprichting en start ROC Academie, voor verdere professionalisering van medewerkers • De verkenningen rondom het centrum voor ecologie zijn afgerond. De plannen blijken op onvoldoende (financiële) steun van samenwerkingspartners te kunnen rekenen. De plannen worden herzien om de slaagkans ervan te vergroten. • De nieuwbouw voor Kellebeek College in Roosendaal is in 2012 gestart, evenals de nieuwbouw voor het Stedelijk Gymnasium in Breda; de besluitvorming rondom nieuwbouw voor De Praktijkschool Breda werd voorbereid (met positief resultaat: begin 2013 is besloten tot nieuwbouw) • Het ROC Service en Advies programma heeft een houtskoolschets voor een geconcentreerde ondersteuningsorganisatie opgeleverd. Een aantal administratieve processen is heringericht en beschreven.

We hebben een roerig jaar achter de rug. Onze koers, vastgelegd in 'Onderwijs met Passie 2' heeft ons geholpen: we zijn koersvast gebleven, door passende en soms stevige maatregelen te nemen.

In het kort: ons onderwijs is vrijwel over de hele linie op orde, onze stakeholders zijn bovengemiddeld tevreden, maar we kregen een aantal lastige - organisatorische - zaken in beeld. Schooldirecties en bestuur hebben in gezamenlijkheid verantwoordelijkheid genomen en de vereiste stappen gezet.

Onze strategie beschreven in 'Onderwijs met Passie 2' staat nog steeds overeind. De midtermreview die we deden heeft ons daarin gesterkt maar ook inzichten gebracht voor aanscherpingen of aanpassingen. De prioritering voor de rest van deze beleidsperiode tot 2015 is daarmee concreter geworden. Er is volledige focus op onze missie: talentontwikkeling door excellent onderwijs.

1.9 Vooruitblik naar 2013 en verder

Gezien het verloop van 2012, en steeds weer terugkijkend op onze beleidsdoelen voor 2010-2015, zullen we ook in 2013 een aantal aangescherpte prioriteiten stellen.

Dit zijn de prioriteiten voor 2013:

- we voeren het verbeterplan Kwaliteitsborging uit, zodanig dat het Inspectieoordeel 'voldoende' mag worden verwacht
- we bereiden de fusieschool vmbo Halsteren voor (opening per augustus 2014), inclusief de sluiting van 2 locaties en de opwaardering van de nevenvestiging zorg, in de regio Bergen op Zoom
- we plegen per augustus 2013 een grote formatieaanpassing en houden zodoende ROC West-Brabant 'in control'
- we doen de eerste daadwerkelijke inrichting van het Service Center in het najaar van 2013 en bereiden de overige stappen in 2014 voor (voortkomend uit het programma ROC Service en Advies, waarin de ondersteuningsorganisatie wordt geconcentreerd)
- we spannen ons verder in om waar nodig ambities en uitvoering meer met elkaar in overeenstemming te brengen (waaronder opleidingen voor vliegtuigonderhoud)
- op diverse thema's bevorderen we de samenwerking en samenhang binnen ROC West-Brabant inclusief aspecten als cultuur en gedrag, verbetering van managementinformatie en vergroting van transparantie

Voor de nog langere termijn zal onze focus liggen op:

- versterking beleid en implementatie kwaliteit en innovatie, ROC-breed
- invoering Focus op Vakmanschap (verkorting, intensivering, aanpassing onderwijsportfolio)
- vernieuwde bovenbouw vmbo
- verdere stroomlijning en doelmatigheidsverhoging van ondersteunende diensten

1.10 Nevenfuncties Raad van Bestuur in 2012

Nevenfuncties Arjan Kastelein (voorzitter Raad van Bestuur per 1-4-2012, daarvoor lid Raad van Bestuur)

Lid bestuur VO Raad	bezoldigd*
Vicevoorzitter Stichting Bentinck Fonds	onbezoldigd
Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Maatschappij Zandbergen	bezoldigd
Lid College van Belanghebbenden Luchtvaartopleidingen	onbezoldigd*
Lid bestuur Maintenance Education Consortium	onbezoldigd*
Lid bestuur Coöperatie onderwijshuisvesting Breda e.o. U.A. (Building Breda)	bezoldigd*

Nevenfuncties Ilona Dulfer (lid Raad van Bestuur per 1-5-2012)

Voorzitter Coöperatie Zuidwest Delta	onbezoldigd*
Voorzitter Stichting Sporttalent en Onderwijs in de Delta	onbezoldigd*
Vicevoorzitter Raad van Toezicht Bibliotheek Hoekse Waard	bezoldigd
Vicevoorzitter Stichting Kinderopvang Cromstrijen	bezoldigd

*Werk-gerelateerd, eventuele bezoldiging gaat naar ROC West-Brabant.

NB. Met bezoldigd wordt bedoeld: een vergoeding op basis van vacatie en/of onkosten.

Verlag Raad van Toezicht

2.1 Inleiding

Een belangrijk thema voor de Raad van Toezicht in 2012 was de wijziging in samenstelling van de Raad van Bestuur.

Het traject van overgang van de zittende naar de nieuwe Raad van Bestuur heeft bewust een lange looptijd gekend en een gedegen voorbereiding en procedure. Interne stakeholders zijn uitgebreid bij het traject betrokken. Er is daarbij ruim de tijd genomen voor het plegen van overdracht en er is steeds sprake geweest van continuïteit in de vorm van één zittend Raad van Bestuurslid naast de wisselende zetel.

In april 2012 namen we afscheid van een zeer gewaardeerde voorzitter Rob Franken. Op 1 april nam Arjan Kastelein, tot dan lid van de Raad van Bestuur, de voorzittershamer van hem over. Vanaf 1 mei trad Ilona Dulfer nieuw aan als lid Raad van Bestuur. Daarmee was de nieuwe Raad van Bestuur weer op sterkte en beschikken we over een bestuur dat kan bogen op onderwijs-, bedrijfs-, en bestuurservaring.

2.2 Governance Code BVE

Statutair is vastgelegd wat de formele bevoegdheden zijn van de Raad van Bestuur. Daarbij is het uitgangspunt de volstrekte onafhankelijkheid van toezicht en de strikte scheiding tussen bestuur en toezicht.

In 2012 is daarop een verdiepingsslag gemaakt. Er is gewerkt aan een 'Algemeen profiel Raad van Toezicht', dat eind 2012 werd vastgesteld en daarna publiek is gemaakt. In de profielschets wordt onder andere het volgende beschreven:

"De Raad van Toezicht opereert vanuit een collectieve verantwoordelijkheid. De Governance Code voor de MBO-sector in Nederland vormt de leidraad voor bestuur, toezicht en verantwoording. Kernelementen hiervan zijn een scheiding tussen toezicht en bestuur en een systematiek van maatschappelijke verantwoording naar alle stakeholders (onderwijsdeelnemers, medewerkers, financiers, contractpartners, bedrijfsleven).

(...)

De volgende algemene eisen worden aan leden van de Raad gesteld:

- Onafhankelijk, zowel naar de onderwijsinstelling als onderling
- Herkenbaar en geloofwaardig in de ogen van de belangrijkste stakeholders
- Beschikkend over relevante netwerken zowel beroepsmatig als regionaal
- Affiniteit met (beroeps)onderwijs
- Vermogen om op basis van een heldere scheiding van taken en verantwoordelijkheden tussen Raad van Toezicht en Raad van Bestuur rolvast als toezichthouder te kunnen opereren
- Bereidheid tot reflectie, evaluatie en transparantie met betrekking tot governance (goed bestuur)
- Teamspirit, samenwerkingsbereidheid en commitment

(...)

Verder is het belangrijk dat de Raad van Toezicht evenwicht en diversiteit heeft in samenstelling, naar maatschappelijke achtergrond, kennis en ervaring, rolvulling en persoonlijke stijl. Hierbij kan worden gedacht aan:

- Bestuurlijke ervaring, eindverantwoordelijke positie in grotere organisatie
- Strategisch-bestuurlijke inzichten m.b.t. grotere, maatschappelijke organisaties
- Breed zicht op maatschappelijke ontwikkelingen, in onderscheiden sectoren of beroepen
- Relatie onderwijs-arbeidsmarkt-bedrijfsleven
- Verankering in regio
- Brede kennis van onderwijssector, wet- en regelgeving, aansluiting andere sectoren
- Financieel-bedrijfseconomische deskundigheid
- Expertise op het gebied van vastgoed
- Inzicht in HR- en organisatiekundige vraagstukken
- Eisen die in het bijzonder aan de voorzitter van de Raad van Toezicht worden gesteld (voorzitterschap, gezag, boegbeeld, beschikbaarheid in tijd, bewaking van ieders rollen, regisseur, gericht op samenwerking, e.d.)"

Uit: Algemeen profiel Raad van Toezicht, website ROC West-Brabant, gepubliceerd vanaf januari 2013

De Raad van Toezicht heeft oog en oor voor het maatschappelijk debat dat wordt gevoerd rondom het toezicht in de not-for-profit-sector en spiegelt zich daar ook in zijn eigen functioneren aan.

De rijksoverheid startte zo'n twintig jaar geleden het decentralisatieproces van voorheen landelijke bestuurlijke taken. Binnen die bredere beweging werd ook in het mbo gedecentraliseerd. Kleine scholen werden inefficiënt en te duur bevonden, regionale opleidingscentra ontstonden.

Een dergelijk decentralisatieproces verloopt met vallen en opstaan. Het is dan ook logisch dat steeds opnieuw naar bijstelling wordt gezocht, soms met nieuwe wettelijke regelingen tot gevolg. De intensieve aandacht in de MBO Raad voor de Governance Code (officiële titel: 'Goed bestuur in de bve-sector, branchecode over bestuur, toezicht en horizontale dialoog in het middelbaar beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie') is daarvan een uitvloeisel en ijkpunt. De MBO Raad heeft in 2012 de naleving van de code tot lidmaatschapseis verklaard. Vanzelfsprekend ontwikkelt ROC West-Brabant mee in dit proces.

Eigentijds toezicht is de samenleving tonen dat je aangesloten bent in het maatschappelijk debat rondom onderwijs en toezicht. Daarbij moet het toezicht actief en waarneembaar de belangen van de verschillende stakeholders vertegenwoordigen en borgen. Zij moeten er op kunnen vertrouwen dat het toezicht die rol vanuit een eigen positie daadwerkelijk actief oppakt en invulling geeft.

Het aanscherpen van het 'Algemeen profiel van de Raad van Toezicht' is in dat perspectief een van de betekenisvolle stappen geweest, naast andere stappen ter verbetering van de externe verantwoording.

2.3 Zelfevaluatie

Sinds 2010 voert de Raad van Toezicht jaarlijks een zelfevaluatie uit.

In 2011 ontstond een vacature in de Raad van Toezicht, vanwege het vertrek van een van de leden. Besloten werd een nieuwe collega-toezichthouder aan te trekken met een duidelijk onderwijsprofiel. In de verhouding en dialoog tussen Raad van Bestuur en Raad van Toezicht zou dat een passende aanvulling zijn. In 2011 bleef het wervingstraject nog zonder resultaat.

In 2012 werd opnieuw een traject opgestart, waarbij gebruik kon worden gemaakt van inzichten rondom de profielschets van de Raad van Toezicht. Dit heeft geleid tot de aanstelling van prof. dr. H.C.W. Beijerinck, geëffectueerd met ingang van 26 februari 2013. Hij brengt ruime ervaring mee op het gebied van management, onderzoek en onderwijs bij diverse (internationale) universiteiten, evenals advieservaring in het bedrijfsleven.

Voor 2013 wordt voorzien in een wervingstraject voor een nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht. Dit vanwege het verstrijken van de bestuurstermijn van de huidige voorzitter de heer Mr. N.C.M. Koch. Verder zal in 2013 eveneens de heer H. Brons terugtreden.

2.4 Overleg met de Raad van Bestuur en de ROC-organisatie

In 2012 vond zes maal een reguliere vergadering van de Raad van Toezicht plaats. Twee van die overleggen waren gekoppeld aan een werkbezoek aan scholen van ROC West-Brabant.

In de voorbereiding van werkbezoeken wordt altijd contact gezocht met de onderdeelcommissie of anderszins de personeelsvertegenwoordiging.

In april vond naast het reguliere overleg een werkbezoek plaats aan Effent, dé mavo in Oosterhout. De raad kreeg een rondleiding door de school, een toelichting op het specifieke profiel van Effent en zelfs een praktijkles verzorging/maaltijdbereiding.

In november vond naast het reguliere overleg een werkbezoek plaats aan het Markiezaat College in Bergen op Zoom. De opleidingsgebouwen werden bezocht en men kreeg een toelichting op de speerpunten en innovaties van diverse afdelingen van het college. Ook het FabLab werd bezocht. Dat is een, volgens een wereldwijd concept, ingerichte omgeving waar ontwerpers, kunstenaars, technici, studenten en ondernemers met behulp van hightech apparatuur zoals een 3D-printer hun ideeën kunnen realiseren in een prototype of product.

Diverse leden van de Raad van Toezicht zijn individueel aangesloten bij specifieke vergaderingen waarin gesproken werd over op dat moment actuele zaken binnen ROC West-Brabant. Op deze manier heeft de raad steeds nadrukkelijk toezicht kunnen houden op belangrijke afwegingen of besluitvorming van de Raad van Bestuur.

2.5 Beoordeling Raad van Bestuur

Bij de beoordeling van de zittende Raad van Bestuur is dezelfde werkwijze gevolgd als voorgaande jaren. De beoordeling over het gevoerde beleid vond plaats op 19 december 2012.

Het uitgangspunt voor de beoordeling door de Raad van Toezicht vormen de rapportages waarin de Raad van Bestuur verantwoording aflegde over het gevoerde beleid en de daarmee samenhangende resultaten.

De bezoldiging van de Raad van Bestuur vindt plaats op basis van de sector-brede 'Beloningsregeling voor bestuurders van mbo instellingen'. De concerncontroller draagt zorg voor een onderbouwing op grond van de formele rekenregels waarna de Raad van Toezicht de bezoldiging vaststelt binnen de uitkomst van de schaalbreedte.

In de tweede helft van 2012 werd een aanscherping in de besturing door de Raad van Bestuur noodzakelijk. Interne en externe omstandigheden gaven daartoe aanleiding, onder andere de in oktober zichtbaar sterk tegenvallende exploitatiecijfers (overigens sterk beïnvloed door eenmalige uitgaven als gevolg van organisatiekrimp). Het bracht de nieuwe Raad van Bestuur tot aangescherpte analyses en handelend optreden, soms in de vorm van ingrijpende maatregelen. De Raad van Toezicht heeft deze periode als intensief en constructief ervaren. Er is met de nieuwe Raad van Bestuur snel een modus gevonden voor communicatie, consultatie en besluitvorming.

2.6 Strategische beleidsvoering

In 2012 werden enkele beleidsdocumenten ontwikkeld en door de Raad van Toezicht geaccordeerd.

Dat betrof onder andere een verdere uitwerking van het programma ROC Service en Advies (RSA), dat in 2011 een start kreeg. In 2012 werden de contouren van een nieuwe ondersteuningsorganisatie beschreven (de 'houtschoolschets'). De Raad van Toezicht heeft met dit voorstel ingestemd.

Enkele andere onderwerpen op de agenda van de Raad van Toezicht waren:

- Aanpak en voortgang van Focus op Vakmanschap
- Aanpak en voortgang met betrekking tot de situatie van het vmbo in de regio Bergen op Zoom
- Voortgang van diverse formatiereducties zoals bij P3transfer, Educatie en Van Cooth (vmbo school in Breda)
- Verzelfstandiging van Anglia Network
- Europese aanbestedingsprocedure ten behoeve van de werving van een nieuw accountant (vanwege het naderen van de maximale termijn voor samenwerking met een accountant)
- Vaststellen van het aangepaste Bestuursreglement en Reglement Bestuursmanager OVO
- Aanpassingen in de portefeuilleverdeling Raad van Bestuur
- Goedkeuren begroting en jaarverslag
- Governance Code MBO Raad
- Bij voortdurend: voortgang Inspectieonderzoeken, stand van zaken huisvestingsontwikkelingen, managementrapportages (MARAP), diverse onderzoeken (benchmark MBO, JOB Monitor, Bedrijvenonderzoek), Managementletter (aandachtspunten naar aanleiding van de accountantscontrole)

2.7 Overige beleidsissues in 2012

In oktober 2012 deed het ROC aangifte van fraude tegen de voormalig bestuursvoorzitter van ROC West-Brabant (bestuursperiode tot 2005).

Aanleiding was de afwikkeling van vastgoedafspraken met de gemeente Tholen in 2004. De aangifte is gedaan naar aanleiding van een melding van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IOD). Het ROC West-Brabant zou voor €500.000 benadeeld zijn bij de afwikkeling van vastgoedafspraken met de gemeente Tholen. De zaak is nog in behandeling bij het Openbaar Ministerie.

Naar aanleiding van eerdere meldingen heeft de Raad van Bestuur in overleg met de Raad van Toezicht in mei reeds opdracht gegeven voor een onafhankelijk forensisch onderzoek door PwC naar vastgoedtransacties die onder de verantwoordelijkheid van betrokkene als ROC-voorzitter plaatsvonden en de periode daarna tot 2011. De onderzoekers van PwC oordelen in hun rapport dat vijf vastgoedtransacties van het ROC, die onder zijn verantwoordelijkheid plaatsvonden vóór 2005, mogelijk bijzonderheden bevatten. De geconstateerde 'bijzonderheden' zouden onder meer te maken hebben met het niet volledig of onjuist informeren van de Raad van Toezicht over de vastgoedtransacties en met opmerkelijke waardeverminderingen van onroerend goed na de verkoop ervan. Bij transacties na 2005, die dus alle dateren van na de fusie tussen ROC West-Brabant (oud) en het Baronie College en die plaatsvonden onder de verantwoordelijkheid van de nieuwe besturen, zijn geen bijzonderheden aangetroffen.

Het volledige rapport is door ROC West-Brabant overgedragen aan het OM. Gezien het lopende onderzoek van het OM en de daarmee gemoeide belangen heeft het ROC West-Brabant zich vooralsnog onthouden van nadere informatie over het onderzoeksrapport. Ook wordt gelet op de nodige zorgvuldigheid niet vooruitgelopen op de eventuele conclusies en consequenties.

2.8 Jaarrekening en management-rapportages

Een belangrijk onderdeel van de Governance Code is het afleggen van verantwoording door de Raad van Bestuur op de belangrijkste beleidsterreinen van onderwijsbeleid, onderwijsresultaten, ontwikkeling van deelnemers, schooluitval en financiële resultaten.

De Raad van Toezicht heeft diverse management rapportages besproken. Met betrekking tot de onderwijskwaliteit zijn de rapportages van de Inspectie van het Onderwijs aan de orde geweest. In juni 2012 werd de jaarrekening over 2011 vastgesteld.

Gedurende het jaar heeft de Raad van Toezicht zich verdiept in onder andere:

- Periodiek terugkerende rapportages
- De MBO-Benchmark
- Diverse onderzoeken zoals het Bedrijvenonderzoek en de JOB-monitor
- Overige Inspectieverslagen
- Voortijdig Schoolverlaten-rapportages

Het oorspronkelijke streven om in 2012 beleid rondom risicomanagement te intensiveren is vanwege andere prioriteiten niet gerealiseerd. Voorbereidingen zijn wel zodanig dat we dit voor 2013 verwachten.

2.9 Samenwerkingen en deelnemingen

Gedurende het gehele jaar is aandacht besteed aan de ontwikkelingen bij dochteronderneming P3transfer BV. In deze periode tekenden zich indicaties af bij P3transfer die vroegen om steeds intensievere aandacht.

Diverse rapportages van de Onderwijsinspectie en de kritische Inspectierapportage rond de Staat van de Instelling werd eveneens besproken.

Ook de opleidingen voor vliegtuigonderhoud vroegen veel aandacht. De publieke opleidingen (via AM&TS) kennen sterke tegenvallers in de deelname; bovendien bleken de verwachtingen over kostendeling met andere ROC's en het afnemend bedrijfsleven niet uit te komen. Ook de verkoop van private trainingen is tegengevallen, al met al reden om de Raad van Bestuur te steunen bij tal van ingrepen. De Raad van Toezicht nam kennis van de rapportages van de Raad van Bestuur omtrent de financiering van ATG, en staat achter stappen om de financiering aan te passen in de lijn van de omvang van de operatie en van het belang van ATG voor het ROC.

2.10 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2012 uit de volgende personen:

	Maatschappelijke functie	Nevenfuncties
Voorzitter		
Dhr. Mr. N.C.M. Koch	<ul style="list-style-type: none"> • werkzaam in de rechtspraak 	<ul style="list-style-type: none"> • Lid raad van advies MKBI Groeifonds BV • DGA Koch Beheer BV • Docent NOVA
Leden		
Dhr. H.A.W.M. Brons	<ul style="list-style-type: none"> • voorzitter raad van bestuur Groenhuysen Roosendaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Lid van het bestuur van het Platform Ontmoeten is leren in Roosendaal • Lid van het bestuur van de SWOOG, stichting wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in de gezondheidszorg, Tilburg • Voorzitter van de academische werkplaats Chronische Zorg van Tranzo (Transformaties in de zorg), Universiteit van Tilburg
Dhr. J.J.M. Tromp	<ul style="list-style-type: none"> • werkzaam als zelfstandig ondernemer 	<ul style="list-style-type: none"> • Raad van Commissarissen NRV Holding BV • Raad van Commissarissen 24Kitchen Television BV • Raad van Advies DB&S • Raad van Advies MKBi Groeifonds BV • Raad van Advies Between-Us BV
Dhr. A.M.L. Verpaalen	<ul style="list-style-type: none"> • werkzaam als organisatieadviseur 	<ul style="list-style-type: none"> • Commissaris Philip Morris Holland BV • Voorzitter Brabant Chapter American Chamber of Commerce
Dhr. C. Daleboudt	<ul style="list-style-type: none"> • lid op voordracht van de OR, voormalig voorzitter OR TU Delft 	<ul style="list-style-type: none"> • Penningmeester van het Natuurhistorisch en Volkenkundig Museum in Oudenbosch • Penningmeester van het Zevenbergs Vocaal Ensemble (een kamerkoor) in Zevenbergen • Voorzitter van de Stichting Glymes Consort (organiseert koorprojecten) in Woensdrecht • Bestuurslid met portefeuille Deskundigheidsbevordering van de AWN -Vereniging van Vrijwilligers in de Archeologie (landelijk) • Beheerder van het kerkelijk bureau (leden- en bijdragenadministratie) van de Protestantse Gemeente te Woensdrecht • Preekconsenthouder in de Protestantse Kerk in Nederland

De heer Verpaalen en de heer Daleboudt werden in december 2012 opnieuw voor een periode van vier jaar benoemd. Conform de statuten (en tevens de Governance Code MBO Raad) geldt voor leden van de Raad van Toezicht een zittingstermijn van vier jaar met een eenmalige mogelijkheid tot herbenoeming.

Per 26 februari 2013 is de Raad versterkt met dhr. prof. dr. H.C.W. Beijerinck (emeritus hoogleraar TU Eindhoven). Zijn nevenfuncties zijn:

- Common Commerce BV, Directeur Grootaandeelhouder (DGA)
- Werkzaamheden voor CC BV in 2012:
 - columnist Cursor (universiteitsblad TU/e)
 - consultant bij aanvraag projecten door universiteiten
 - begeleiding vier promovendi (NXP, Shell, ZGT Hengelo 2x)

In 2013 zullen de heren Koch en Brons terugtreden.

2.11 Bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kent een vacatieregeling. Hiervan is in de jaarrekening verslag gedaan.

In 2012 is een bedrag uitgekeerd van € 31.792.

In voorgaande jaren was dat het volgende bedrag:

2011	€ 32.639
2010	€ 42.688
2009	€ 30.500
2008	€ 45.077
2007	€ 31.865

Structuur ROC West-Brabant

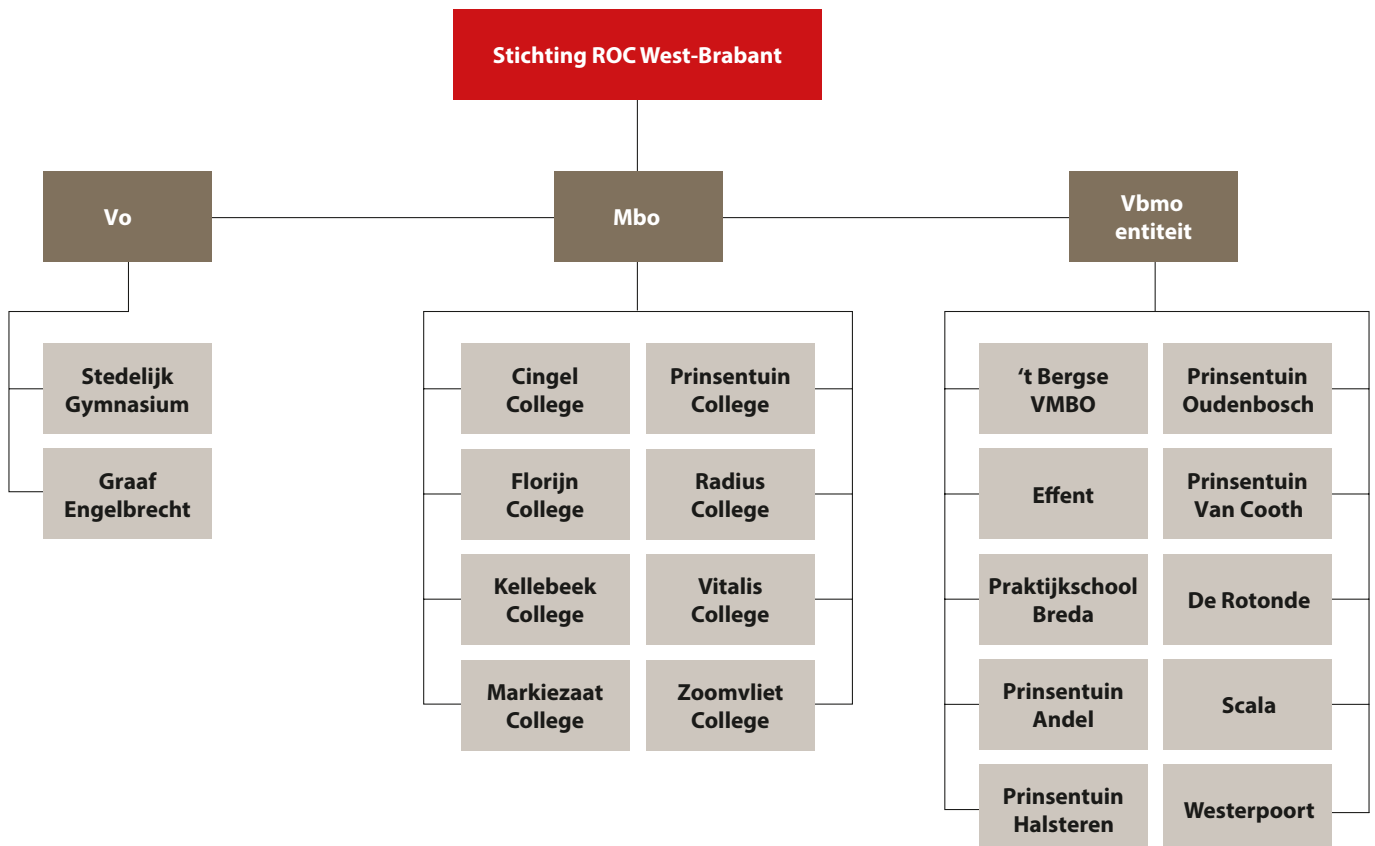
3.1 Organisatiestructuur onderwijs

Voortkomend uit de besturingsfilosofie van ROC West-Brabant wordt onze organisatie gekenmerkt door vergaande decentralisatie in de vorm van herkenbare colleges en scholen van menselijke maat.

In het reguliere onderwijs (vmbo, mbo en educatie) zal een bundeling plaatsvinden van de ondersteunende diensten gericht op meer eenduidigheid, effectiviteit en efficiency en ontzorging van het primaire proces.

De taak van de colleges en scholen bestaat uit het zorgen voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een krachtige onderscheidende identiteit. Het ROC is de bestuurlijke moeder van twee Bredase scholen voor vo die zijn ondergebracht in het OVO met een eigen bestuursmanager. De scholen voor vmbo zijn ondergebracht in de vmbo-entiteit onder aansturing van een vmbo-directeur. De acht mbo colleges hebben elk een eigen directeur.

Stichting ROC West-Brabant

Wijzigingen in het vmbo

- In Breda is al enkele jaren sprake van nauwe afstemming tussen alle vo-scholen en de gemeente Breda, resulterend in afspraken over een gediversifieerd en geprofileerd onderwijsaanbod, vastgelegd in het Masterplan Breda. De effectivering daarvan voor onze vmbo scholen in Breda betekende voor de vmbo school Van Cooth een herallocatie met ingang van augustus 2012:
 - Het grootste deel van het onderwijsaanbod verhuisde naar vmbo Prinsentuin Breda; zo ontstond een nieuw Prinsentuin van Cooth, met een breder onderwijsaanbod.
 - De afdeling Sport, Dienstverlening en Veiligheid (SDV) verhuisde naar Scala, die daardoor ook een uitgebreid onderwijsaanbod heeft.
 - De afdelingen Techniek Breed en Consumptief Breed verhuisden naar Tessenderlandt, een van de scholen van de Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs in Breda.
 - Het resultaat bestaat uit - in lijn met de doelen van het Masterplan Breda - drie krachtige en herkenbare scholen voor beroepsgericht vmbo in Breda
- In 2012 kreeg ook in Bergen op Zoom het overleg rondom een geprofileerd vo-aanbod concreter vorm. De te verwachten demografische krimp in deze regio bracht de verschillende schoolbesturen daartoe. Vooralsnog resulteerde dat in een gemeenschappelijke conceptvisie van alle besturen en gemeenten maar nog niet in een vastgesteld Masterplan. ROC West-Brabant nam daarop echter een voorschot door de mogelijkheid van samenvoeging van scholen te onderzoeken. In vervolg daarop is in het voorjaar van 2013 besloten de drie vmbo scholen in de regio Bergen op Zoom e.o. ('t Bergse VMBO Nobellaan, Westerpoort in Tholen en Prinsentuin Halsteren) met ingang van augustus 2014 samen te voegen tot één uniek breed vmbo - inclusief groen - op één locatie, namelijk Halsteren ook wel aan te duiden met Bergen op Zoom-Noord.

Wijzigingen in het mbo

- In 2012 is besloten om de gezamenlijke mbo locatie van Florijn College en Radius College in Oosterhout niet met een miljoeneninvestering door te ontwikkelen maar juist af te bouwen. Dit omdat het beoogde toekomstbeeld voor deze locatie niet realiseerbaar bleek. Het in stand houden van een dergelijke kleinschalige locatie, met een zeer beperkt opleidingsaanbod en met een veel lagere bezetting dan het geprognosticeerde aantal studenten, zou te kostbaar worden. Een rendabele bedrijfsvoering op termijn bleek niet haalbaar. Met ingang van zomer 2013 sluit deze locatie dan ook de deuren. De studenten kunnen hun opleiding afronden op de locaties van Florijn College en Radius College in Breda.

3.2 Programma ROC Service en Advies (RSA)

Ondersteunende diensten binnen ROC West-Brabant worden zowel centraal als decentraal uitgevoerd respectievelijk in een bestuurscentrum en op de instituten. Dit gebeurt conform het bij de fusie in 2005 omarmde principe 'decentraal tenzij'.

In lijn met de latere doorontwikkeling richting 'van ik naar wij' en met het oog op de gewenste optimalisering van de efficiëntie is het RSA-programma in gang gezet. RSA is er op gericht, door standaardisatie en concentratie van de ondersteunende diensten, scholen en colleges te ontzorgen zodat zij maximaal kunnen focussen op hun primaire taak: het verzorgen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs.

De eerste helft van 2012 is gebruikt om de juiste afwegingen te maken over de nieuwe structuur van de ondersteunende processen. Het resultaat daarvan was een houtskoolschets van een geconcentreerde ondersteunende organisatie bestaande uit:

- een Service Center voor operationele dienstverlening aan de instituten
- een tweetal management support eenheden voor beleidsontwikkeling, -voorbereiding en -advisering, te weten Bedrijfsvoering en Onderwijs & Beleid.

De Ondernemingsraad stemde in met de houtskoolschets.

Parallel aan het ontwerp van de structuur is een start gemaakt met de inrichting van een projectorganisatie, die volgens opdracht en planning is gestart met het herontwerp van de drie administratieve processen (deelnemersadministratie, salarisadministratie en financiële administratie).

De keuze voor juist deze ondersteunende processen kwam voort uit deze overwegingen:

- van alle ondersteunende processen, is in deze administratieve processen de grootste efficiëntiewinst te behalen
- stroomlijning in juist deze processen draagt bij aan het 'in control' geraken van management en bestuur (de eerder genoemde 'checks & balances')
- het grootste deel van de medewerkers in de ondersteuning is juist in deze processen werkzaam.

In deelprojecten is door de projectorganisatie, met mensen die werkzaam zijn in de betreffende processen, soms met hulp van externen, gewerkt aan het opnieuw beschrijven van de bedrijfsprocessen. Dat heeft er in 2012 toe geleid dat:

- er aanpassingen konden worden gedaan in het administratieve programma voor de deelnemersadministratie
- een nieuw aangekocht HR-systeem voor wat betreft de salarisadministratie kon worden ingericht en in gebruik genomen met ingang van 2013.

Aan het eind van 2012 lag een deel van de basis gereed voor verdere voorbereiding en besluitvorming in 2013 op het gebied van de organisatiestructuur- en inrichting, procesoptimalisatie, de personele inrichting, huisvesting alsmede daadwerkelijke invoering en transitie.

De planning is er op gericht om begin 2014 een nieuw Service Center te kunnen inrichten ten behoeve van de genoemde administratieve processen. In 2013 vindt tevens besluitvorming plaats over de wijze waarop en tijdplanning waarin de overige ondersteunende processen een rol krijgen in het centrale ondersteuningsapparaat.

3.3 Deelnemingen

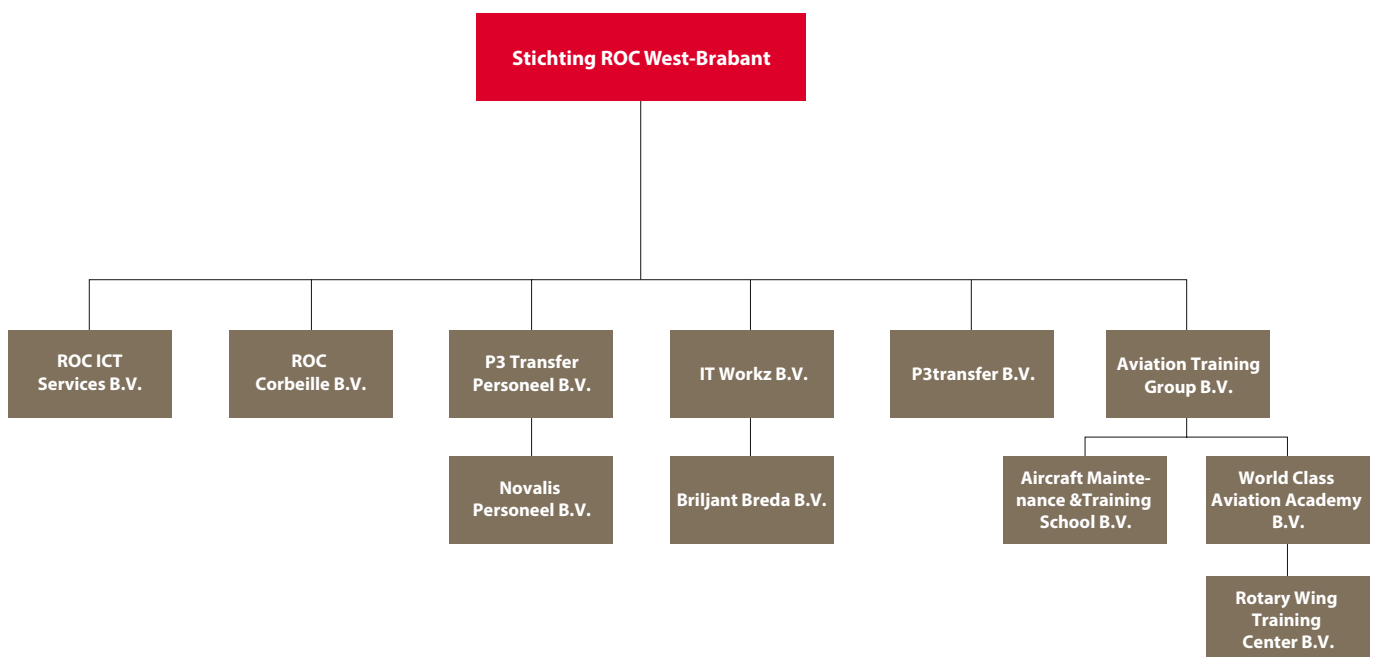
Onder de Stichting ROC West-Brabant ressorteren een aantal andere rechtspersonen. Op deze wijze geeft het ROC invulling aan bepaalde afgebakende vormen van dienstverlening.

Deze werkwijze moet er toe leiden dat het primaire proces professioneel ondersteund wordt, maar te allen tijde zelfstandig en onafhankelijk kan opereren. Ook is het hiermee mogelijk een inrichting te kiezen die optimaal past bij de opdracht van de deelneming.

Dit zijn de deelnemingen (tenzij anders vermeld gaat het om volle dochters), met een korte toelichting:

- **ROC ICT Services BV** heeft als doel het beheer en de ontwikkeling van ICT-infrastructuur en softwareconsultancy. In deze deelneming is het in samenwerking met externe partners ontwikkelde onderwijs administratie- en volgsysteem Edictis ondergebracht.
- **ROC Corbeille BV.** Deze BV heeft als doel het verzorgen van goede huisvesting voor onderwijsdoeleinden voor ROC West-Brabant. Het gebouw aan het Trivium te Etten-Leur waar onder andere het bestuurscentrum en een deel van het Kellebeek College gevestigd zijn zit in deze deelneming.
- **P3 Transfer Personeel BV.** Deze BV werft medewerkers en stelt deze ter beschikking aan P3transfer BV.
 - o **Novalis Personeel BV.** Deze dochter van P3transfer Personeel BV werft medewerkers en stelt deze ter beschikking van de educatieopleidingen van ROC West-Brabant.
- **IT-Workz BV** helpt onderwijsinstellingen als strategisch educatief partner bij vraagstukken op het gebied van automatisering en informatisering, toepassen van de nieuwste technologische ontwikkelingen en innovatieve toepassingen, beheren en optimaliseren van ICT-Infrastructuren, ontzorging van ICT-diensten, verdieping en vernieuwing van het onderwijs. Werkt via een SLA voor een groot deel voor ROC West-Brabant.

Deelnemingen

- o **IT-Workz** bezit 51% van de aandelen van **Briljant Breda BV**. Deze deelneming werkt intensief samen met IT-Workz op het gebied van narrowcasting en realisatie van digitale leermiddelen. Er is nauwe samenwerking met en inzet van Media & Vormgeving- studenten (mbo en hbo) waardoor velen hier een gerichte stageplaats kunnen krijgen.
- **P3transfer BV** verzorgt mbo bedrijfsopleidingen (niet bekostigd), opleidingen en trainingen (niet in de mbo-structuur), korte trainingen en cursussen via open inschrijving en uitvoering van EVC-procedures. Daarnaast verzorgt P3transfer bij een aantal klanten de acquisitie en projectleiding van bekostigde bbl-trajecten van ROC West-Brabant. Voor de uitvoering is een contract gesloten tussen ROC West-Brabant en P3transfer. In paragraaf 1.4 geeft de Raad van Bestuur een verslag van de ontwikkelingen rondom deze BV. Het faillissement van deze BV is begin mei 2013 aangevraagd en uitgesproken.
- **Aviation Training Group BV**. Onder de Aviation Training Group vallen de reguliere opleidingen van de Aircraft Maintenance & Training School en de commerciële opleidingen van de World Class Aviation Academy. Bij Aviolanda Woensdrecht is een intensieve samenwerking van ondernemingen, de overheid en onderwijsinstellingen gerealiseerd. Dankzij de aanwezigheid van het opleidingscentrum voor luchtvaarttechnici, de Aviation Training Group, zal jong gekwalificeerd personeel in het vliegtuigonderhoud ook in de toekomst aanwezig blijven.
- o **De Aircraft Maintenance & Training School (AM&TS)**. De Aircraft Maintenance & Training School is een onderdeel van Markiezaat College. Vanwege de PART-licenties wordt dit publieke onderwijs verzorgd in een vennootschappelijk model. De AM&TS is al sinds jaar en dag gevestigd in Hoogerheide, ontstaan vanuit de vroegere Fokker bedrijfsschool. In 2004 werd de school gecertificeerd (Part-147) door EASA, de Europese organisatie die de luchtvaartwetgeving beheert.
- o **De World Class Aviation Academy (WCAA)** richt zich op professionals werkzaam in de luchtvaartindustrie en verzorgt typetrainingen die gericht zijn op specifieke vliegtuigen en luchtvaartgerelateerde opleidingen zoals Technisch Engels en Human Factors. WCAA heeft een eigen statutaire directie en Raad van Commissarissen.
 - Voor het **Rotary Wing Training Centre (RWTC)**, een samenwerkingsverband met Boeing opgericht in 2011, was 2012 het eerste werkzame jaar. De aandelen van het RWTC zijn voor 51% in het bezit van het ROC West-Brabant (voor het overige bij een consortium van enkele Brabantse gemeenten). RWTC heeft een eigen statutaire directie en Raad van Commissarissen.

3.4 Stichtingen en verenigingen

De Stichting ROC West-Brabant is gelieerd aan een aantal stichtingen en verenigingen. Op deze wijze geeft het ROC op diverse manieren invulling aan haar regionale, maatschappelijke rol.

Stichtingen

- **Stichting Bredaas Gymnasium.** Deze stichting is ooit opgericht met als doel het ondersteunen van de school, maar leidt momenteel een slapend bestaan.
- **Stichting tot steun aan het Baronie College.** Deze stichting heeft als doel het ondersteunen van niet-subsidiabele activiteiten van het ROC.
- **Stichting Talentenfonds ROC West-Brabant.** Het doel van deze stichting is het belonen van bijzondere prestaties en het stimuleren en financieel ondersteunen van ideeën en initiatieven van studenten van het ROC West-Brabant. De Stichting financiert met name de elk jaar bij de ROC-jaaropening uitgereikte prijzen aan de ROC-Topper.
- **Stichting Beheer Florijn gebouwen.** Deze Stichting is eigenaar van het gebouw van het Florijn College aan de Wilhelminasingel in Breda. In 2013 zal het gebouw worden overgedragen aan de Stichting ROC West-Brabant en wordt deze stichting opgeheven.

Verenigingen

- **De Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda e.o. (Coöperatieve Vereniging UA Building Breda).** Building Breda is een coöperatieve vereniging opgericht om de doordecentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen van de vo-scholen in de gemeente Breda uit te voeren. Zij wordt daartoe in staat gesteld door de gemeente Breda die een vastgesteld jaarlijks bedrag beschikbaar stelt voor de uitvoering van het strategisch huisvestingsplan. Dit plan is gebaseerd op afspraken tussen de leden van de coöperatie en de gemeente Breda, vastgelegd in een Masterplan.
De scholen binnen het Algemeen Vormend Onderwijs willen komen tot een sterkere profilering. Samen willen zij daartoe initiatieven ontwikkelen, gefaciliteerd en gecoördineerd door een samenwerkingsverband. Deze afspraken zijn vastgelegd in een Masterplan. Dit plan, Ruimte voor Samen Scholen, heeft de weg geopend naar een coöperatie voor onderwijshuisvesting voor het voortgezet onderwijs in Breda. Het bevoegd gezag van de scholen voor voortgezet onderwijs in Breda is lid van de coöperatie.
- **De Coöperatieve Vereniging Onderwijsgroep Zuid-West Delta U.A.** Onder deze coöperatie vallen de gezamenlijke onderwijsactiviteiten van de CIOs-opleidingen van ROC Scalda en ROC West-Brabant.

3.5 Samenwerkingsverbanden

ROC West-Brabant participeert in een groot aantal samenwerkingsverbanden. Dit is een kleine selectie uit de samenwerkingsverbanden, waarin ROC West-Brabant participeert:

- **Stichting Maintenance Education Consortium:** de stichting heeft als missie het ontwikkelen van world class 'Maintenance'-onderwijs. Een achttal onderwijsorganisaties in het mbo en hbo werkt hierin samen aan crosssectoraal onderwijs in de beroepskolom maintenance.
- **ROC4NL,** een samenwerkingsverband met drie andere ROC's ter versterking van commerciële activiteiten, verbetering efficiëntie bedrijfsvoering en onderwijsinnovatie.
- **Overleg Brabantse ROC's,** een overleg met het oog op samenwerking, kennisdeling en afstemming.
- **Stichting Sporttalent en Onderwijs in de Delta,** ter bevordering van studie en scholing in combinatie met topsportbeoefening.
- **MBO Raad, VO Raad en AOC Raad.**
- **Regionale Samenwerkingsverbanden VO:** verantwoordelijk voor het zorgbeleid in het voortgezet onderwijs, inclusief de invoering van Passend Onderwijs.
- **Regiegroep Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant,** die verantwoordelijk is voor de uitvoering en monitoring van de VSV-convenanten in de regio.
- **Regionaal Platform Arbeidsmarkt (RPA) West-Brabant,** een overleg binnen de regio West-Brabant waaraan onderwijs, overheid en ondernemers deelnemen en waarbij de focus ligt op het arbeidsmarktbeleid voor de regio tot 2020.
- **Teamplay@NAC** wil binnen het verzorgingsgebied van NAC Breda diegenen die een extra steun in de rug kunnen gebruiken helpen met problemen op het gebied van opleiding, werkgelegenheid en vrijetijdsbesteding.

Onderwijs

4.1 Onderwijsprestaties

In bijlage 1 wordt van alle scholen en colleges van ROC West-Brabant een doorkijk gegeven in de onderwijsprestaties, Inspectierapportages en de highlights van de school. In dit hoofdstuk wordt naar de ROC-brede situatie gekeken.

Deze paragraaf geeft een globaal beeld van de onderwijsprestaties.

4.1.1 Vo

Het opbrengstoordeel 2012 is samengesteld uit het rendement onderbouw, het rendement bovenbouw, de cijfers van het centraal examen en het verschil tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer van het centraal examen.

Van de eerste drie genoemde indicatoren is door de Inspectie van het Onderwijs het gemiddelde bepaald over de jaren 2010 tot en met 2012. Per indicator wordt aangegeven of dit voldoende of onvoldoende is. Wanneer 2 of meer indicatoren onvoldoende zijn, luidt het opbrengstoordeel 'onvoldoende'.

De vmbo-entiteit bestaat uit negen vmbo scholen en Praktijkschool Breda. Bij een school is een leerweg met een opbrengstoordeel 'onvoldoende' en de andere twee leerwegen met een opbrengstoordeel 'voldoende'. Acht scholen met in totaal 25 leerwegen scoren over de hele linie voldoende. Voor de Praktijkschool Breda is een andere set met opbrengstindicatoren benoemd. Bij de scholen van de vmbo-entiteit zijn 9 leerwegen, die in 2012 een slaagpercentage van 100% hebben gerealiseerd.

Twee vo scholen maken onderdeel uit van ROC West-Brabant. Bij één school (Graaf Engelbrecht) is sprake van een leerweg met een opbrengstoordeel onvoldoende en twee leerwegen met een opbrengstoordeel voldoende. De andere school (Stedelijk Gymnasium) met een leerweg scoort over de hele linie voldoende.

4.1.2 Mbo

Op ROC West-Brabant niveau kan het jaarresultaat en diplomaresultaat bepaald worden.

Dit leidt tot het volgende beeld:

niveau	rendementen inclusief bedrijfsgroepen			rendementen exclusief bedrijfsgroepen		
	jaar- resultaat	diploma- resultaat	Inspectie- oordeel	jaar- resultaat	diploma- resultaat	Inspectie- oordeel
1	62,6%	58,4%	voldoende	74,1%	67,8%	voldoende
2	73,7%	71,4%	voldoende	71,7%	67,5%	voldoende
3	69,0%	71,5%	voldoende	71,6%	75,5%	voldoende
4	74,0%	77,3%	voldoende	74,2%	77,5%	voldoende
totaal	71,4%	71,6%		72,6%	73,3%	

In bijlage 1 zijn de rendementen per instituut opgenomen met veelal een korte toelichting op de scores. In de jaarverslagen van de instituten is een nadere analyse opgenomen.

Er is gekozen voor het weergeven van het diplomaresultaat en jaarresultaat inclusief en exclusief bedrijfsgroepen. Hiervoor is gekozen, omdat bedrijfsgroepen vaak een drukkend effect hebben op de rendementen. Bij het Kellebeek College is ook rekening gehouden met de afdeling AKA (voor arbeidsmarkt gekwalificeerd assistent). Voor deze groep deelnemers telt het hebben van een baan even zwaar mee als het behaald hebben van een diploma niveau 2.

4.1.3 Educatie

De educatieactiviteiten (ROC-breed en regio-breed) zijn ondergebracht bij het Kellebeek College. Met de opdrachtgevers zijn prestatieafspraken gemaakt.

Educatie	Uitstroomresultaat	Norm productovereenkomst
Vavo	97,3%	65%
NT2	91,5%	80%
BE	100%	80%

4.2 Deelnemers

Deze paragraaf vertelt over de ontwikkelingen die zijn waar te nemen in het deelnemersbestand.

4.2.1 Aantallen studenten verdeeld over de onderwijssoorten

De vorig jaar ingezette daling zet in verminderde omvang door. De afname bij het mbo is aanzienlijk minder: 72 deelnemers ten opzichte van 282 in het voorgaande jaar.

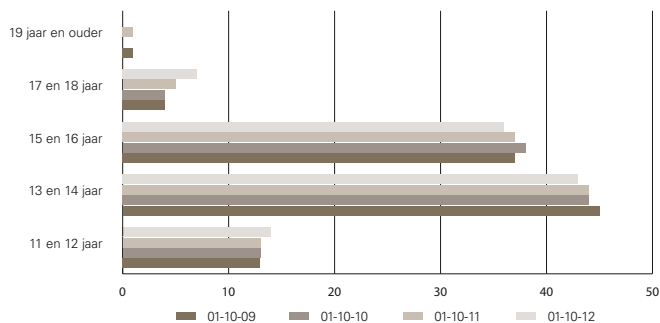
De daling bij de vo scholen is ook aanzienlijk minder. Bij de vmbo-entiteit betreft het 71 leerlingen ten opzichte van 173 in het voorgaande jaar. Bij de OVO-scholen is deze afname 115 leerlingen respectievelijk 135 leerlingen.

De afname is het grootst bij educatie: 274 deelnemers in vergelijking met 621 in de voorgaande periode. Door het gewijzigde overheidsbeleid is er voor gekozen educatie in afgeslankte vorm in stand te houden.

	2012				2011				2010				2009			
	MBO	VMBO	OVO	Educatie	MBO	VMBO	OVO	Educatie	MBO	VMBO	OVO	Educatie	MBO	VMBO	OVO	Educatie
BBL-ROC breed	2.640				2.584				2.497				2.205			
Cingel College	774				867				899				814			
de Ronde		376				378				373				377		
Effent		786				760				772				786		
Florijn College	1.674				1.614				1.616				1.685			
Kellebeek College	2.719	180		888	2.690	148		1.159	2.628	159	159	1.780	2.601	141		1.856
Markiezaak College	2.355				2.717				2.846				2.895			
Praktijkschool		327				310				297				273		
Prinsentuin Andel		751				739				728				723		
Prinsentuin Breda		526				506				499				531		
Prinsentuin College	1.612				1.407				1.457				1.416			
Prinsentuin Halsteren		352				402				470				499		
Prinsentuin Oudenbosch		469				458				451				441		
Radius College	3.097				3.098				3.206				3.372			
Scala		923				822				906				885		
† Bergse VMBO		345				376				336				401		
van Cooth		186				357				409				424		
Vitalis College	2.864				2.729				2.678				2.826			
Westerpoort		276				312				341				332		
Zoomvliet College	2.000				2.101				2.262				2.587			
Totaal	19.735	5.497			19.807	5.568			20.089	5.741			20.401	5.813		
VMBO+MBO		25.232				25.375				25.830				26.214		
Stedelijk Gymnasium			819				841				914				926	
Graaf Engelbrecht			898				991				1.053				1.056	
OVO (excl. Aantallen VMBO-entiteit)			1.717				1.832				1.967				1.982	
Educatie				888				1.159				1.780				1.856
Totaal				27.837				28.366				29.577				30.052

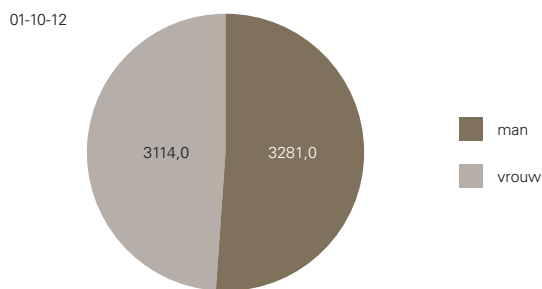
4.2.2 Vo

De gemiddelde leeftijd van een leerling is 14,3 jaar op 1 oktober 2012 tegen 14,1 op 1 oktober 2009.

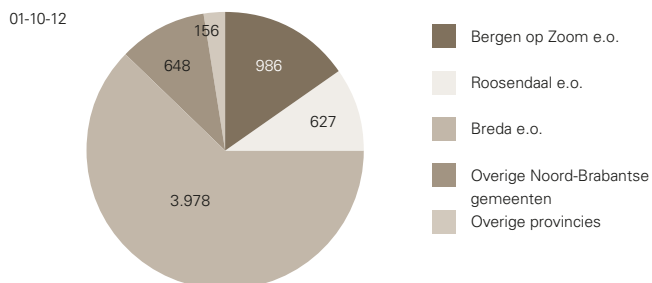

De verdeling man-vrouw verschuift minimaal:

- Op 1 oktober 2009 was 50,4% van de leerlingen van het mannelijke geslacht.
- Op 1 oktober 2012 was dit percentage 51,3%.

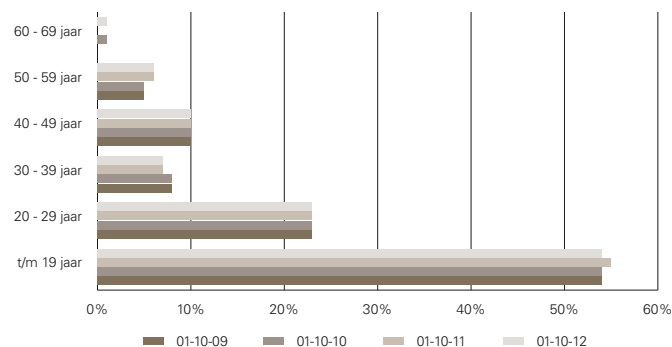

Het grootste deel van de leerlingen (87%) is afkomstig uit het westelijk deel van de provincie Noord-Brabant. Om de spreiding van de leerlingen over de provincie verder inzichtelijk te maken wordt gebruik gemaakt van de indeling, zoals deze is afgesproken voor de regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

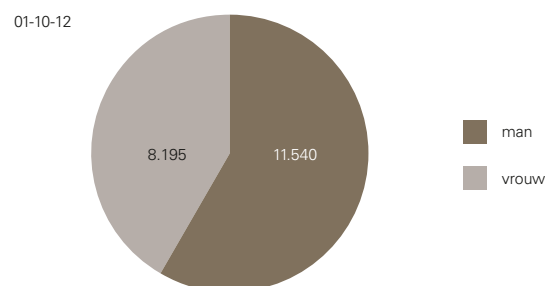

4.2.3 Mbo

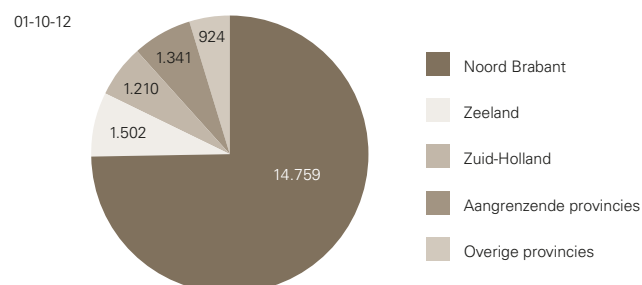
Ruim driekwart van de studenten in het mbo is jonger dan 30 jaar. Dit percentage is gemiddeld over de afgelopen vier jaar 76,8%.

Verhoudingsgewijs studeren meer mannen dan vrouwen bij de mbo colleges van ROC West-Brabant. Het percentage mannen was achtereenvolgens 58,8% (2009), 60,8% (2010), 57,9% (2011) en 58,5% (2012).

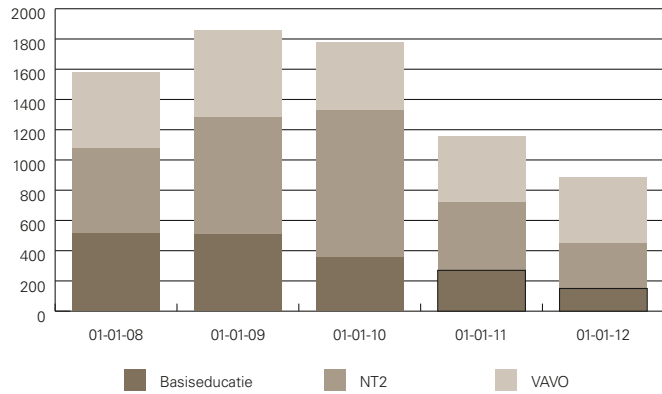

Studenten in het mbo komen grotendeels uit de provincie Noord-Brabant, maar er is sprake van een dalende trend (78,9% in 2009 tegenover 74,8% in 2012). Er is sprake van een relatieve groei voor wat betreft studenten afkomstig uit de provincies Zeeland en Zuid-Holland (11,7% in 2009 tegenover 13,7% in 2012).

4.2.4 Educatie

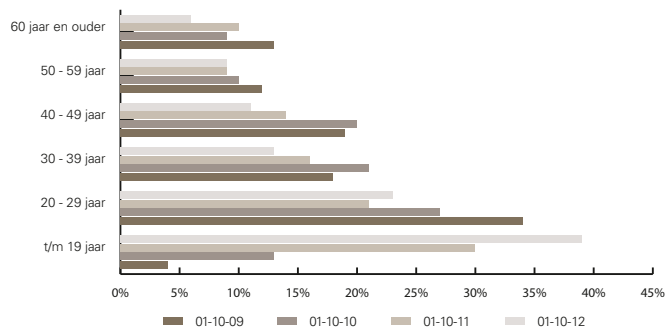
Binnen educatie variëren de deelnemersaantallen aanzienlijk.

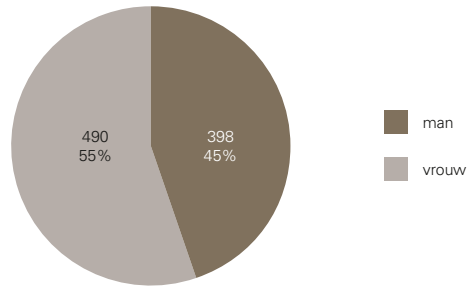
Op 1 oktober 2009 was het totaal aantal deelnemers 1.856 tegenover 888 deelnemers op 1 oktober 2012. ROC West-Brabant heeft met een aantal gemeenten in het westelijk deel van onze regio productovereenkomsten afgesloten, waarin prestatieafspraken zijn opgenomen. Deze afspraken hebben betrekking op specifieke gemeentelijke educatievraag (onder andere opleiden van jongvolwassenen zonder startkwalificatie, herintredende vrouwen, laagopgeleiden en allochtonen voor zover het geen inburgering betreft).

De deelnemers sociale redzaamheid / breed maatschappelijk functioneren volgen allen cursussen gericht op het verbeteren van basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen, Engels en sociale vaardigheden. Binnen de NT2-afdeling hebben we per definitie te maken met allochtone deelnemers. Zij volgen een alfabetiseringstraject of een vervolgtraject na de inburgering. De populatie bestaat bij vavo vrijwel volledig uit voortijdig schoolverlaters, die alsnog hun mavo-, havo-, of vwo-diploma of -certificaten daarvan willen halen.

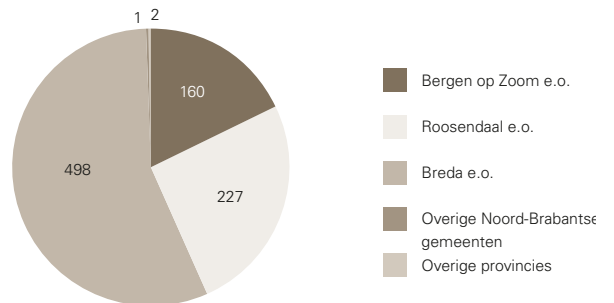
Binnen de deelnemersgroep is een aanzienlijke verschuiving waarneembaar. De groep deelnemers tot en met 19 jaar is toegenomen van 4% (2009) naar 39% in 2012. De groep deelnemers tot 30 jaar is gestegen van 39% in 2009, naar 29% in 2012.

Het aandeel mannen in de populatie is de laatste jaren toegenomen (op 1 oktober 2009 39% en op 1 oktober 2012 45%).

Bij educatie komt het grootste deel van de deelnemers uit het westelijk deel van de provincie Noord-Brabant. Voor de vergelijkbaarheid wordt uitgegaan van dezelfde regio-indeling als is gebruikt bij de vo-leerlingen. Het is opvallend dat de verdeling over de gemeenten jaarlijks fluctueert. Op 1-10-2012 is het aandeel van Breda e.o. (gemeente Chaam (deel van de gemeente Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Oosterhout, Rucphen en Zundert) 56% terwijl dit de afgelopen 3 jaar gemiddeld 46% was.

4.3 Verantwoording Taal en Rekenen

Het implementatieplan met betrekking tot de regeling Intensivering Taal en Rekenen binnen ROC West-Brabant bevat een ROC-breed deel en aparte delen voor elk van de mbo instituten.

De reflectie op de behaalde resultaten in 2012 is te lezen in de jaarverslagen van ieder instituut (digitale bijlagen). De gemeenschappelijke hoofdlijnen zijn:

- Extra onderwijstijd voor de studenten
- Het professionaliseren van de betrokken collega's
- Het oriënteren op, experimenteren met en keuzes maken uit de verschillende methodes voor taal en rekenen
- Het ontwikkelen van objectieve beoordelingsmodellen
- Het optimaal organiseren van vak- en werkgroepen (centraal en decentraal)
- Mogelijkheden onderzoeken met betrekking tot flexibilisering na het afnemen van entreetoetsen
- Experimenteren met variatie in werkvormen
- Het instellen van remedial teaching
- Integratie van taal en rekenen met beroepsgerichte kerntaken en werkprocessen
- Het deelnemen aan de pilots examinering voor zowel taal als rekenen
- Het op zoek zijn naar de best mogelijke examenorganisatie ter voorbereiding op de centrale examinering (qua accommodatie, wijze van inschrijving, verdeling van taken, afname en verwerking van gegevens).

Bijlage 6 completeert het verslag van de voortgang van Taal en Rekenen, met een overzicht van 'boven-institutionele' activiteiten van de centrale projectgroep.

4.4 Onderwijsinnovatie

Binnen ROC West-Brabant is het Innovatienetwerk actief. Het activeert, stimuleert en faciliteert veranderingsprocessen. De drie speerpunten in het jaarplan 2012 waren personeelsontwikkeling en personeelsmanagement; versterking van de beroepskolom; benutting van het innovatief vermogen.

Aan deze activiteiten leverde het Innovatienetwerk in een bijdrage, soms initiërend, soms meer uitvoerend:

Personeelsontwikkeling en personeelsmanagement

- Een belangrijk instrument dat hiervoor is ingezet is de Inspiration Room. De Inspiration Room is een ruimte waarin groepen werken aan hun doelen, visie, werkprocessen en aan 'onderhoud' van hun onderwijsconcepten. Daarnaast is de ruimte geschikt voor startbijeenkomsten van projecten en verkenningen van nieuwe thematiek. In 2012 is het programma verder doorontwikkeld, zijn twee facilitators geschoold en gecertificeerd. Trajecten in de Inspiration Room hebben bijgedragen aan de versterking van samenwerking en kwaliteitsdenken binnen teams en projectteams.
- Een tweede activiteit was de tweejaarlijkse Onderwijsdag op 10 april 2012 met als thema 'Meer voor elkaar'. Doel van de Onderwijsdag is het verdiepen van kennisuitwisseling onder collega's van ROC West-Brabant. Naast een groot aanbod aan workshops door en voor collega's is er ook beperkt externe expertise gebruikt. Deze manier van professionaliseren in combinatie met de ROC-brede ontmoeting wordt zeer gewaardeerd en schept een goed klimaat voor leren van elkaar. De evaluatie heeft veel informatie opgeleverd voor de ROC Academie, onze interne opleidingstak, om een vervolgaanbod te realiseren (zie ook paragraaf 5.10).

- Een derde activiteit betrof een onderzoek naar de positionering van innovatie en verankering in de structuur van het ROC, in directe relatie tot onze regionale opdracht. De opbrengsten vormen de input voor de opstart van een besluitvormingstraject.

Versterking van de beroepskolom

- Samen met Avans werken drie ROC's (Koning Willem I, de Leijgraaf en ROC West-Brabant) aan de totstandkoming van een academische werkplaats rond het thema breinleren. Doelstelling is om meer inzicht te krijgen in de manier waarop geleerd wordt en de consequenties voor de methodiek en didactiek; het vertalen van wetenschappelijke kennis naar praktische toepassingen op de werkvloer. Drie medewerkers van ROC West-Brabant nemen aan de werkgroep deel.
- Tijdens de Floriade in Venlo vonden workshops plaats in samenwerking met de Groene Kennis Coöperatie over ondernemingsgerichte projecten in het onderwijs.
- Studenten van het Prinsentuin College en studenten NHTV hebben workshops georganiseerd tijdens de Floriade. De workshops werden door NHTV-studenten geleid, leerlingen Bloem & Design vertelden hun ervaringen die ze hebben opgedaan met opdrachten uit de praktijk.
- De doelstelling van het Blended learning project is het bevorderen van de succesvolle doorstroom van mbo naar hbo. Dit project heeft een directe verbinding met Focus op Vakmanschap. Methodisch is Blended learning als drager gekozen, waarbij een onderzoek is opgezet naar combinaties van social media platforms, het klaslokaal en een ELO (Electronische Leer Omgeving). Het project heeft een serie producten opgeleverd die de structurele verbinding met het hbo beter borgen: overleg met Avans, Fontys en Hogeschool Zeeland; beleidsmatige borging binnen het ROC, verhogen van de awareness rond de aansluitingsproblematiek; een aantal één op één doorstroomtrajecten.

Benutting van het innovatief vermogen

- Het ROC beschikt over veel kennis en kunde. Het Innovatienetwerk heeft deze aanwezige kennis in 2012 verder geactiveerd en aangevuld met kennis van buiten de organisatie. In de verbinding en het organiseren van die verbinding ligt de kracht van een netwerk. In de volgende paragraaf worden de activiteiten op een rij gezet die in dit kader zijn uitgevoerd.

4.4.1 Onderwijsinnovatie in de instituten

Ook in de scholen van ROC West-Brabant wordt gewerkt aan onderwijsinnovatie. Hierna volgen enkele voorbeelden.

Cingel College

Vanuit de Innovatiebox-gelden kon het Cingel College in 2012 enkele aansprekende projecten vormgeven. Een daarvan was het project rondom het Evenementenbureau, namelijk het verder uitbouwen van de werkwijze daarvan. Een instructeur vertaalt daarbij onder leiding van een docent interne en soms externe opdrachten op het terrein van het organiseren van evenementen, excursies en workshops naar praktijksituaties voor toerisme- en recreatiestudenten. De werkzaamheden bestonden uit:

- Evaluatie en doorontwikkeling van het concept, de programma's en het overleg zowel met het Toerisme- en Managementteam, als het overleg met de andere teams waarvoor opdrachten werden uitgevoerd door de studenten.
- Marketingactiviteiten om de werkzaamheden onder de aandacht te brengen van mogelijke opdrachtgevers.
- Het instrueren en begeleiden/beoordelen van de studenten.

Kellebeek College

In het Kellebeek werd gewerkt met het Pharlema project, dat een looptijd kent van twee jaar. In Europees verband worden per land brochures geschreven die gebruikt worden voor apothekersassistenten die daar stage komen lopen. Dit project is gestart in november. Deelnemende landen zijn Estland, Letland, Verenigd Koninkrijk, Nederland, Slovenië, Ierland en Finland. Voor dit project is Europese subsidie ontvangen.

Markiezaat College

In 2012 heeft binnen het project 'Licht en Leren' onderzoek plaatsgevonden; daaruit moest blijken of het gebruik van verschillende kleuren licht effect heeft op de leerresultaten van studenten. Daarnaast is het project uitgebreid met een project LED-verlichting. In enkele lokalen en kantoorruimtes zijn de reguliere TL-lampen vervangen door LED-lampen en is onderzocht of LED-verlichting anders wordt ervaren. Uit de eerste resultaten is gebleken dat de bezoekers in deze ruimten niets merken van de verandering in lichtopbrengst en dat de lichtbeleving als positief wordt ervaren.

Prinsentuin College

Prinsentuin College heeft de ambitie in alle opleidingen door te groeien naar beroepsrelevante, competentiegerichte onderwijsprogramma's met ruimte voor toenemende zelfsturing en bijbehorende keuzemogelijkheden voor de studenten als fundament voor 'een leven lang leren'. Daartoe is enkele jaren geleden het competentiegerichte mbo-concept 'Content Competent®' ontwikkeld. Dit vormt de basis voor ontwikkeling, uitvoering, evaluatie en verbetering van het competentiegerichte onderwijs. In 2012 hebben alle onderwijsteam aan de hand van een uniform stappenplan, uniforme onderwijsformats en een sectorgedifferentieerde planning gewerkt aan de concrete invulling van Content Competent®. Ze ontwikkelden daartoe in samenspraak met het regionale bedrijfsleven oefensituaties (samenhangende onderdelen van kritische beroepssituaties, afgeleid van de landelijke examenstandaarden), leeractiviteiten, geïntegreerde leerarrangementen, portfoliostructuren, kwalificatiesleutels (bewijsstukken van formatieve beoordelingen die voorwaardelijk zijn voor toelating tot examinering) en uitvoeringsplannen voor de landelijke examenstandaarden (de groene standaard).

Zoomvliet College

Zoomvliet College is penvoerder van het ROC-project 'Keuzeprocessen'. Eind september 2011 heeft er een tussentijdse inhoudelijke audit plaatsgevonden waarbij de auditcommissie van het Platform Beroepsonderwijs (HPBO) het project als 'positief' waardeerde. Op 31 december 2012 is het project beëindigd.

In 2012 zijn de deelnemende partners van het project Keuzeprocessen aan de slag gegaan met de adviezen van de auditcommissie. Bij Zoomvliet zijn onder andere de volgende punten opgepakt:

- Professionalisering, expliciet leren en een meer casusgerichte aanpak van het project. Alle teams van het Zoomvliet College zijn bezocht, waarbij de nadruk is gelegd op het verwerven van inzicht in het ontwikkelen van loopbaancompetenties van studenten.
- Daarnaast heeft een tiental collega's deelgenomen aan scholingen in het kader van het project.
- Verder zijn de experimenten, zoals internetbankieren bij commerciële opleidingen, aandacht voor niveau 4, werk tijdens stage, lesprogramma, verbeterde intake mediavormgeving en maatwerk secretariële opleidingen, die in het kader van het project zijn ondernomen, in een uitgebreide casusbeschrijving vastgelegd.

4.5 Voortijdig Schoolverlaten

Bij de start van het schooljaar 2012-2013 is het tweede convenant voortijdig schoolverlaten ingegaan. Gedurende de nieuwe convenantperiode wordt een verdere reductie van het aantal voortijdig schoolverlaters tot landelijk maximaal 25.000 in het schooljaar 2015-2016 nagestreefd.

Het nieuwe convenant onderscheidt zich van het oude doordat groepen deelnemers, die tot 2012 nog onterecht als VSV'er werden geregistreerd, vanaf het schooljaar 2012-2013 niet meer als zodanig zullen worden aangemerkt. Ook wordt de uitvalreductie niet meer op basis van absolute aantallen weergegeven, maar zal met percentages en normen worden gewerkt. ROC West-Brabant hanteert deze nieuwe meetsystematiek al sinds het schooljaar 2011-2012 in de eigen uitvalrapportages aan de colleges. Deze maandrapportages nemen, als sturings- en meetinstrument, in de evaluaties met de afzonderlijke colleges een steeds prominenter plaats in en dragen zo bij aan een groter bewustzijn over de problematiek in alle lagen van de organisatie.

Daarnaast wordt dit besef binnen het ROC door het beleid van de Stuurgroep Zorgdomein verder gevoed. De stuurgroep heeft in haar strategische agenda 2012 bewust voor borging, continuïteit en uitbreiding van die projecten gekozen, die onder de vier centraal benoemde ROC-brede thema's (keuzeprocessen, coaching, opvang en scholing) vallen. Als gevolg hiervan zijn de beschikbare regiomiddelen en alle prestatiegelden VSV in het ROC in 2012 ingezet om projecten uit deze categorieën te steunen.

Door consequent vasthouden aan de ingezette lijn vertonen de uitvalcijfers sinds 2010 een dalende tendens. Die trend zet zich ook in het schooljaar 2011-2012 voort, alhoewel dit nog niet direct uit de nu beschikbare voorlopige jaarcijfers over dit schooljaar blijkt. Die tonen, vanwege het vroege peilmoment (1 oktober 2012), een wisselend beeld en geven bijvoorbeeld voor het vo een lichte stijging van de uitval aan. Die is alleen verklaarbaar vanuit het gegeven dat een aantal vo-leerlingen op 1 oktober nog geen bekostigde inschrijving in het mbo had en zo automatisch als voortijdig schoolverlater werd meegerekend. De verwachting is dan ook dat de definitieve jaarcijfers voor het vo uiteindelijk lager zullen uitvallen.

De mbo colleges van het ROC (brin 25LX) reduceerden in het schooljaar 2011-2012 hun voortijdige uitval met 35,1% en presteerden daarmee 10,5% beter dan het landelijk mbo. Vergeleken met de cijfers van andere grote mbo instellingen (met meer dan 10.000 studenten) realiseert ROC West-Brabant in 2012 zelfs de op één na grootste reductie van voortijdige schooluitval in Nederland. Bovendien blijkt uit een eigen analyse dat 59 studenten ten onrechte op de voorlopige lijst voorkomen. Daardoor zal het definitieve resultaat naar alle waarschijnlijkheid ook hier nog beter zijn.

De mbo-afdeling van het AOC Prinsentuin (brin 21CY) heeft ook in het schooljaar 2011-2012 moeite om de voortijdige uitval onder het niveau van het peiljaar 2005-2006 te laten dalen. De voortijdige uitval bedroeg toen slechts 6,8%, terwijl landelijk 9,3% van de populatie uitviel. Met zo'n lage uitval is het moeilijk om tot een nog grotere reductie te komen, temeer daar de voorlopige cijfers ook nog 22 studenten op niveau één bevatten die automatisch als voortijdig schoolverlater worden gekwalificeerd omdat zij geen startkwalificatie kunnen behalen.

De maandrapportages over de voortijdige uitval tonen in de periode augustus tot en met december 2012 een verdere afname van het aantal voortijdig schoolverlaters. Waarbij nog opgemerkt dient te worden dat deze uitvalcijfers aan het eind van het schooljaar verder bijgesteld zullen worden omdat zij nu nog alle zogenaamde 'witte vlekken' bevatten.

4.6 Tevredenheidsonderzoeken

ROC West-Brabant heeft het INK-managementmodel gekozen als kwaliteitszorg- en verbeterinstrument.

Een belangrijk element van dit model is de verbetercyclus, ofwel de 'Plan-Do- Check-Act'-cyclus (PDCA-cyclus). In dit kader wordt periodiek de mate van tevredenheid onder onze stakeholders gemeten via enquêtes. De resultaten van deze metingen worden gebruikt om verbeteringen te realiseren. In 2012 zijn de uitkomsten van het Bedrijvenonderzoek 2012 alsmede de JOB-monitor 2012 beschikbaar gekomen.

4.6.1 Bedrijvenonderzoek

In 2009 is het eerste Bedrijvenonderzoek (BOZ) binnen ROC West-Brabant gehouden en dit wordt eens in de drie jaar herhaald.

Met het onderzoek wil ROC West-Brabant adequate informatie verzamelen op basis waarvan verbeteracties worden geformuleerd op het gebied van bpv, zodat wij onze rol als regionale opleider nog beter kunnen vervullen. De resultaten van het onderzoek worden daarnaast gebruikt om verantwoording af te leggen aan (externe) belanghebbenden zoals de Onderwijsinspectie.

In totaal zijn 6.952 praktijkopleiders van ROC West-Brabant uitgenodigd voor het Bedrijvenonderzoek 2012. Hiervan hebben 1.708 praktijkopleiders (25%) de enquête volledig ingevuld. In de analysestaat (bijlage 3) zijn alle scores op het niveau van ROC West-Brabant en de verschillende mbo colleges te vinden. Hier worden alleen de hoogste en laagste scores (op een vijf-punt-schaal) op het niveau van ROC West-Brabant benoemd.

Over het algemeen zijn de scores voor de rubrieken 'Planning en opstart' en 'Relatiebeheer' het hoogst (gemiddeld 3,6) en die voor de rubriek 'Ontwikkelingen in het mbo' het laagst (gemiddeld 3,0). De hoogste scores op het niveau van ROC West-Brabant zijn te zien bij de items:

- Voldoende toegerust/vaardig in examineren m.b.t. beoordelen examenkandidaten (4,0)
- Praktijkbegeleiding vanuit college met betrekking tot klantvriendelijkheid (3,9)
- Praktijkbegeleiding vanuit college met betrekking tot nakomen afspraken (3,8)

De laagste scores op het niveau van ROC West-Brabant zijn te zien bij de items:

- Informatie over ontwikkelingen in het mbo vanuit het college (2,9)
- Ondersteuning bij vertalen ontwikkelingen in het mbo naar de beroepspraktijk (3,0)
- Betrokkenheid bij examineren met betrekking tot ontwikkelen examens (3,1)
- Op de hoogte van ontwikkelingen in het mbo (3,1)

Op basis van de resultaten zijn op verschillende niveaus in de organisatie panelgesprekken gevoerd, speerpunten bepaald en actieplannen opgesteld.

4.6.2 JOB-monitor

Elke twee jaar wordt de tevredenheid gemeten van de mbo studenten (bol en bbl) door middel van de digitale JOB-monitor.

Ook in 2012 is dit onderzoek uitgedacht en gecoördineerd door JOB en uitgevoerd door onderzoeksbureau ResearchNed. Doel van de JOB-monitor is een helder en betrouwbaar beeld geven van de tevredenheid van studenten op alle gewenste niveaus binnen een onderwijsinstelling en op landelijk niveau. Daarnaast heeft de JOB-monitor tot doel de onderzoeksresultaten op een duidelijke wijze te ontsluiten dat studenten en onderwijsinstellingen er direct mee aan de slag kunnen om de onderwijskwaliteit te verbeteren of vervolgonderzoek te doen.

ROC West-Brabant heeft als belangrijkste doelstelling het behalen van een zo hoog mogelijke respons, zodat we gerechtvaardigde conclusies kunnen trekken tot en met teamniveau.

De onderzoeksofzet voor de JOB-monitor 2012 is tot stand gekomen op basis van de ervaringen uit de evaluaties van de vorige onderzoeken.

In totaal zijn er voor ROC West-Brabant 16.075 deelnemers uitgenodigd en hebben 8.778 deelnemers de enquête ingevuld (streefrespons was 7.036). Hiermee was de respons voor ROC West-Brabant ruim 52% en voor bijna alle teams was de respons voldoende hoog om met de resultaten aan de slag te kunnen tot en met teamniveau.

In de analysestaat (bijlage 4) zijn alle scores op het niveau van ROC West-Brabant en de verschillende mbo colleges te vinden. Hier worden alleen de hoogste en laagste scores op het niveau van ROC West-Brabant benoemd.

Top 5 goede scores (hoogste scores):

- vinden werkplek (bbl)
- leren op werkplek (bbl)
- veilig voelen op schoolterrein
- Leren op stage-/bpv-plaats (bol)
- beschikbaarheid computers

Top 5 aandachtspunten (laagste scores):

- activiteiten buiten lestijden
- eigen keuzevakken of onderwijsactiviteiten
- wens student actief meedenken over beleid school
- doorgeven roosterwijzigingen
- omgang met handicap/functiebeperking/(chronische) ziekte

Op basis van de resultaten zijn op verschillende niveaus in de organisatie panelgesprekken gevoerd, speerpunten bepaald en actieplannen opgesteld. Ook is gesproken met de Ouderraad en de Leerlingen/Studentenraad. In al deze gesprekken kwam steeds aan de orde: welke van deze aandachtspunten zijn daadwerkelijk beïnvloedbaar en dus te verbeteren.

4.7 Interne kwaliteitszorg

De Inspectie van het Onderwijs heeft een toezichthoudende taak met betrekking tot de kwaliteit van het primair proces bij onderwijsinstellingen. Omdat zowel vo- als mbo onderwijs wordt aangeboden, heeft ROC West-Brabant te maken met twee toezichtkaders, VO en BVE.

De Inspectie heeft in het kernkader voortgezet onderwijs en het toezichtkader BVE benoemd aan welke criteria het onderwijs en de organisatie dienen te voldoen. In beide toezichtkaders wordt aandacht besteed aan kwaliteitszorg.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van alle onderzoeken die in 2012 bij het ROC West-Brabant zijn uitgevoerd door de Inspectie van het Onderwijs. In bijlage 1 is bij de school of het college een korte samenvatting opgenomen van de daar uitgevoerde onderzoeken.

4.7.1 Vo

Kwaliteitsaspect 9 van het kernkader voortgezet onderwijs luidt als volgt: de school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs. Dit kwaliteitsaspect is uitgewerkt in een achttal indicatoren.

De vmbo-entiteit van ROC West-Brabant maakt gebruik van het instrument Zelfevaluatiekader (ZEK) ter ondersteuning van kwaliteitszorg binnen het vmbo. Drie groepen belanghebbenden (leerlingen, ouders en personeel) worden bevroegd middels standaardvragenlijsten. Binnen de school worden de onderlinge scores vergeleken en geanalyseerd. De uiteindelijke zelfevaluatie wordt vastgesteld in een zogeheten consensusbijeenkomst onder aanvoering van een externe adviseur. Tijdens deze bijeenkomst worden de verbeterpunten bepaald waaraan gewerkt gaat worden. Deze verbeterpunten worden vastgelegd in een ontwikkelplan. De schooldirecteur is verantwoordelijk voor de bewaking van de voortgang van de verbeteringen. Hij legt hierover verantwoording af aan de algemeen directeur ROC West-Brabant vmbo.

In 2010 hebben drie scholen van de Inspectie van het Onderwijs het predicaat zeer zwak gekregen vanwege onvoldoende resultaten en onvoldoende kwaliteit van het onderwijsproces. ROC West-Brabant heeft zich vervolgens aangemeld voor het project 'Zeer Zwakke Scholen' van de VO Raad. In 2011 hebben externe audits op de verbeteringen plaatsgevonden bij de zeer zwakke scholen. De ervaring met deze audits is dusdanig positief dat besloten is om een interne auditsystematiek te ontwikkelen voor de vmbo scholen van ROC West-Brabant. Hierbij wordt samengewerkt met de externe kennispartner betrokken bij het project Zeer Zwakke Scholen. In oktober 2011 is het protocol Auditsystematiek vmbo vastgesteld door de Raad van Bestuur. In 2011 en 2012 hebben audits plaatsgevonden bij alle scholen. Iedere school zal eens per twee jaar worden geaudit.

De extra aandacht voor kwaliteit binnen het vmbo waaronder de inzet van het instrument audits, heeft zijn vruchten afgeworpen. Inmiddels hebben alle vmbo scholen een basisarrangement gekregen van de Inspectie van het Onderwijs met uitzondering van de gemengde leerweg van het Westervoort.

4.7.2 Mbo

Vanaf 2012 geldt een nieuw toezichtkader voor het BVE onderwijs. In dit kader heeft kwaliteitsborging een prominente plaats gekregen als gebied 4 van het waarderingskader.

Dit gebied is onderverdeeld in vier aspecten:

1. Sturing: er zijn op structurele basis voldoende specifieke en meetbare doelen voor de opleiding geformuleerd, gebaseerd op de missie en strategisch beleid van de instelling en gedragen door de opleiding. Er is sprake van voldoende continuïteit in onderwijsgevend en leidinggevend personeel;
2. Beoordeling: de opleiding beoordeelt regelmatig en betrouwbaar, met betrokkenheid van onafhankelijk deskundigen en belanghebbenden de voortgang en de realisatie van de gestelde doelen;
3. Verbetering en verankering: de opleiding neemt indien nodig verbetermaatregelen die passen bij de uitkomsten van de beoordelingen in het licht van de gestelde doelen, in het bijzonder met betrekking tot de deskundigheid van het personeel. De kwaliteitszorg en bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn helder beschreven, voldoende bekend en zijn in de organisatie verankerd;
4. Dialoog en verantwoording: Er is een voldoende functionerende dialoog over de kwaliteit met de interne belanghebbenden en verantwoordelijken en met de externe belanghebbenden, waarvan deel uitmaakt een verantwoording over de geleverde kwaliteit en de verbetering daarvan.

In 2012 heeft het driejaarlijkse onderzoek naar de Staat van de Instelling plaatsgevonden. Spijtig genoeg hebben we moeten constateren dat het systeem van kwaliteitsborging van ROC West-Brabant niet voldoet in de ogen van de Inspectie van het Onderwijs:

"De kwaliteitsborging is onvoldoende, omdat op dit moment niet in alle relevante lagen van de instelling systematisch gestuurd en bijgestuurd wordt op basis van meetbare doelen voor de kwaliteit. We hebben wel gezien dat instelling een duidelijke ontwikkeling doormaakt en dat de Raad van Bestuur dit ook belangrijk vindt. Een aantal elementen van de kwaliteitscyclus is inmiddels aanwezig. Tegelijkertijd zijn er belangrijke hiaten. De beoordeling vindt voldoende plaats, maar behoeft verdere ontwikkeling om de risico's voor de onderwijskwaliteit voldoende frequent en tijdig in beeld te hebben. Daarnaast verlopen de verbetering en verankering op het niveau van de teams onvoldoende systematisch en niet in samenhang."

4.8 Internationalisering

Op gebied van beleidsadvies zijn in 2012 verschillende initiatieven ontplooid.

Zo heeft het International Office (IO) onderzoek gedaan en een rapport geschreven over de (on)mogelijkheden van de Europese instrumenten voor levenlang leren (LLL): het European Qualifications Framework (EQF), het European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET) en EVC. De conclusies en aanbevelingen uit dit rapport voeden de interne discussie over de flexibilisering van het onderwijs en EVC en zullen gezien de ontwikkelingen waar mogelijk worden aangescherpt. Daarbij volgt het IO ook de ontwikkeling van de doorlopende leerlijn vmbo-mbo-hbo en is in dit kader het samenwerkingsverband voortgezet met Nuffic en het Europees Platform.

Verder zijn in 2012 in Brussel de contouren van het nieuwe Europese onderwijsprogramma (2014 - 2020) geschetst. Het IO volgt deze ontwikkeling op de voet en heeft afgelopen jaar onder andere via Neth-ER, de MBO Raad en het Internationaal Agentschap bijgedragen aan de lobby voor het mbo.

Tevens is aansluiting gezocht bij het regionale beleid. In de regio Zuidwest Nederland wordt gewerkt aan strategische innovatieagenda's voor de economische speerpunten logistiek, maintenance en de biobased economie. Het IO draagt hieraan bij door te adviseren over Europese mogelijkheden voor samenwerking op deze speerpunten.

Een greep uit de activiteiten van 2012:

Mobiliteit

De in 2011 aangekondigde nieuwe procedure voor de toekenning van Leonardo da Vinci beurzen voor de internationale bpv is ingezet. Door deze procedure kunnen meer studenten een beurs ontvangen en wordt beter geïnvesteerd in taalvoorbereiding en interculturele voorbereiding van de studenten.

Lopende Europese projecten

De meeste Europese projecten hebben een looptijd van twee jaar. De projecten uit LLP call 2010 zijn dan ook in 2012 afgerond. Voor de Transfer of Innovation projecten (ToI) NATUR en MEET heeft het IO het projectmanagement en de financiële verantwoording uitgevoerd.

Het succes in call 2011 met twee goedgekeurde partnerships en vier goedgekeurde ToI-projecten, betekende voor het IO in 2012 een forse tijdsinvestering op gebied van projectmanagement. Het deelnemende instituut voert in principe de regie op de uitvoering, maar afhankelijk van de ervaring ondersteunt en coacht het IO. De ondersteuning van het IO varieerde: van directe hulp bij het opzetten van het project en deelname en organisatie van internationale projectbijeentkomsten, tot inhoudelijk advies over ECVET en disseminatieactiviteiten.

Nieuwe Europese projecten

In LLP call 2012 zijn drie projectaanvragen ingediend, waarvan er een is goedgekeurd, namelijk de ToI ToPMost - Tool to Promote Mobility of Students. Het IO ondersteunde in het uitwerken van de projectideeën, het aansluiten op de passende subsidiemogelijkheid, het vinden van de juiste partners en het voldoen aan de administratieve eisen van het indienen van de aanvragen.

Maintenance

Bij de succesvolle afsluiting van het project InnMain hebben de partners een officieel netwerk opgericht: InnMain - Educational Association for the Innovation in Industrial Maintenance, dat de ambitie heeft het platform te worden voor maintenance-onderwijs in Europa. IO heeft een ondersteunende rol gespeeld in de oprichting van dit netwerk en de aanvraag voor drie nieuwe innovatieprojecten.

Netwerken nationaal en Europees

Afgelopen jaar heeft het IO gewerkt aan zowel het behoud van bestaande netwerken, als ook het opzetten van nieuwe netwerken voor internationale samenwerking. Zo blijven we bijvoorbeeld actief in EfVET, waar op de afgelopen jaarlijkse conferentie een workshop en twee round tables zijn georganiseerd samen met Vitalis College, Markiezaat College en IT-Workz. Nieuw is de deelname aan het Europese stedennetwerk Xarxa FP in samenwerking met de gemeente Breda. Xarxa heeft als doel om kwalitatief goede studentenmobiliteit te organiseren.

Nieuwe webomgeving ROC Abroad

In samenwerking met TTO en ELOS-scholen heeft het IO een instrument ontwikkeld dat activiteiten in een Europese en of internationale omgeving registreert. In 2012 is dit instrument, de zogenoemde EIO-tool door IT-Workz tot een webbased tool ontwikkeld. Deze webomgeving zal in 2013 in gebruik worden genomen voor de registratie van internationale activiteiten, communicatie op afstand met studenten en validering van de opbrengst van deze activiteiten gerelateerd aan de opleiding.

Plannen

In 2013 richt het IO zijn beleidsadvies op de meerwaarde van Europees beleid en Europese samenwerking voor de regionale agenda. Extra aandacht wordt hierin besteed aan de mogelijkheden van het nieuwe Europese onderwijsprogramma (Erasmus4All).

Tegelijkertijd wordt gewerkt aan de verdere professionalisering van internationalisering, zowel de dienstverlening van het IO zelf als de inbedding van internationalisering binnen ROC West-Brabant. In deze lijn vallen ook de initiatieven voor betere valorisatie van de internationaliseringsactiviteiten. In dit kader zal gewerkt worden aan meer kennisdeling tussen de instituten en het vermarkten van projectresultaten. Tot slot gaat veel aandacht uit naar communicatie om te zorgen voor een effectieve informatievoorziening richting de instituten en betere zichtbaarheid van de activiteiten ook buiten ROC West-Brabant.

4.9 Elk talent telt: Passend Onderwijs

Op 5 november 2012 is de Wetgeving Passend Onderwijs gepubliceerd in de Staatscourant. Daarmee is een einde gekomen aan een lange voorbereidingsperiode, met daarin een aantal ingrijpende wijzigingen in het voorgenomen beleid.

Nu het wetgevingskader helder is, zijn de regionale samenwerkingsverbanden in oprichting doende een rechtspersoon op te richten die de taakstelling in de wetgeving Passend Onderwijs gaat uitvoeren. Deze taak kan globaal geformuleerd worden als:

“Het realiseren van een passende plaats voor iedere leerling in regulier of speciaal onderwijs door het realiseren van een dekkend netwerk van voorzieningen”.

Vmbo

ROC West-Brabant participeert met haar vmbo- en praktijk-scholen in vier samenwerkingsverbanden: Bergen op Zoom (3001), Roosendaal (3002), Breda (3003) en Waalwijk (3009). In alle vier samenwerkingsverbanden in oprichting maakt ROC West-Brabant deel uit van zowel het bestuur in oprichting, als van het bestuur van het bestaande samenwerkingsverband. Daarmee is de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het vmbo en pro geborgd.

Mbo

Het mbo neemt binnen Passend Onderwijs een aparte plaats in. Enerzijds omdat in het mbo geen speciaal onderwijs bestaat, anderzijds omdat de schaalgrootte van het mbo het ondoenlijk maakt redelijk te regisseren regio's te formeren. Voor het mbo ligt de zorgplicht voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven verankerd in de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.

Realisatie

Met het oog op de realisatie van passend onderwijs wordt er ultimo 2012 gewerkt aan:

- De school-ondersteuningsprofielen van de vmbo en pro-scholen. Deze profielen maken deel uit van het wettelijk verplichte ondersteuningsplan waarin ieder regionaal samenwerkingsverband het eigen beleid beschrijft.
- De ondersteuningsprofielen van de colleges, waarin helder en transparant zichtbaar wordt welke mogelijkheden, maar ook onmogelijkheden er zijn binnen ieder college.
- Het professionaliseren van de intake van de colleges om daarmee een passende plaats voor zo veel mogelijk studenten te kunnen realiseren.
- Het nader positioneren van het Servicecentrum voor Studie & Beroep als schakel tussen de regionale samenwerkingsverbanden en de colleges met het doel een doorlopende ondersteuningslijn van het voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs naar de colleges te realiseren.

ROC West-Brabant is in overleg met het REC (Regionaal Expertise Centrum), cluster 4, over de inzet van ambulante begeleiders in de ondersteuning van studenten op de diverse colleges. Knelpunten daarbij zijn op dit moment nog de onbekendheid met de ter beschikking komende financiële middelen voor het mbo en de uitwerking van het tripartiete akkoord tussen de raden en de vakbonden over de personele consequenties van het opheffen van de REC's, inclusief de ambulante begeleidingsdiensten, per 1 augustus 2014.

Personeel

5 Personeel

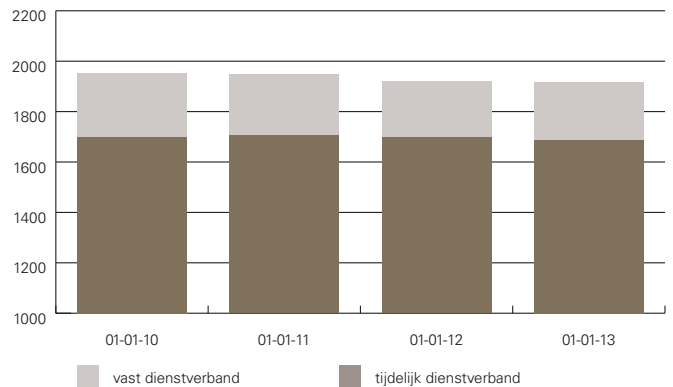
Professionalisering was voor ROC West-Brabant een belangrijk beleidsthema in 2012.

Richtinggevend voor dit thema waren: onze strategienota 'Onderwijs met Passie 2', het actieplan Focus op Vakmanschap dat gaat over verbetering van de onderwijskwaliteit en het actieplan Leraar 2020 - een krachtig beroep! waarin verdergaande professionalisering van docenten aan een professioneel HRM-beleid wordt gekoppeld.

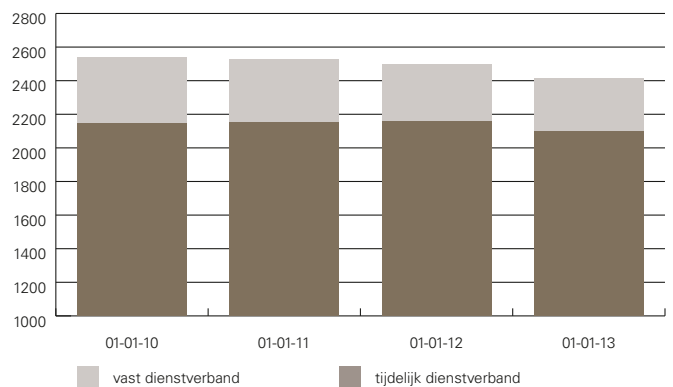
5.1 Personeelsbezetting (exclusief OVO en deelnemingen)

Net als in de voorgaande jaren is in 2012 is de personeelsbezetting verder afgenomen.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de ontwikkelingen in de deelnemersaantallen. De laatste jaren is de instroom lager dan de uitstroom.

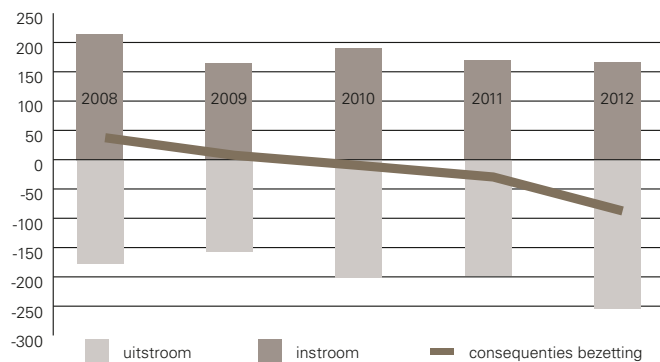
Figuur 2 bezetting (in fte)

Figuur 3 bezetting in aantallen

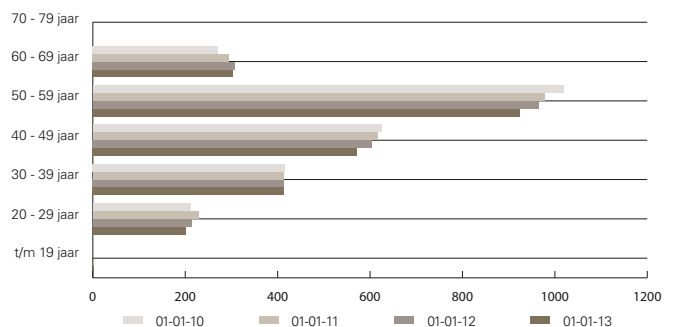
De verhouding man-vrouw blijft verschuiven ten gunste van vrouwen. Op 1 januari 2010 was het aandeel vrouwelijke medewerkers 52,4%. Op 1 januari 2013 is dit percentage gestegen naar 54,1%.

De leeftijdsopbouw is relatief stabiel. Meer dan 50% van de medewerkers is ouder dan 50.

Figuur 1 in- en uitstroom (in aantallen)

De afname in fte's is in 2012 relatief gering (7,24), terwijl dit in aantallen aanzienlijk is (88). Dit verschil wordt verklaard doordat het hier gaat om veelal kortdurende tijdelijke uitbreidingen van functies. Dit blijkt ook uit nevenstaande grafieken:

Figuur 4 leeftijdsopbouw bezetting

5.2 Formatiestop

De in 2010 afgekondigde formatiestop voor het ondersteunende personeel is in geheel 2012 gehandhaafd. De uitvoering en naleving van de formatiestop is belegd bij de dienst P&O.

In het perspectief van het programma ROC Service en Advies (RSA) is iedere vacature binnen de ondersteuning kritisch bekeken. Dit heeft gedurende het jaar al geleid tot een reductie van formatieplaatsen, anticiperend op de gevolgen van RSA. Daarmee wordt een 'zachte landing' van het RSA-programma voorbereid. In de loop van 2012 is de formatiestop verlengd.

5.3 Transitieplan

Conform het transitieplan en flankerend beleid is de transitie uitgevoerd voor vmbo Van Cooth en voor de onderdelen die actief zijn op het terrein van de educatie.

Dit heeft in 2012 geresulteerd in vijf herplaatsingen binnen de organisatie, vijf medewerkers die inmiddels niet meer werkzaam zijn binnen ROC West-Brabant en een aantal medewerkers dat op dit moment nog in een mobiliteits- en/of loopbaantraject zit.

De uitvoering van de transitie heeft helaas vertraging opgelopen. Daarom lopen deze activiteiten door in 2013.

5.4 Interne geschillencommissie

In 2012 is slechts één zaak aan de Interne Geschillencommissie Personeelsbeleid voorgelegd.

In februari 2012 deed de Interne geschillencommissie Personeelsbeleid een uitspraak over een geschil over de benoeming in een (staf)docent-functie. Er hebben meer zaken gespeeld gedurende 2012, deze zijn echter niet voorgelegd aan de Interne Geschillencommissie Personeelsbeleid. De meeste geschillen op het gebied van Personeelsbeleid zijn intern opgelost door het management.

5.5 HR-systeem

In 2012 zijn voorbereidingen getroffen om het nieuwe HR-systeem, Profit, per 1 januari 2013 in gebruik te nemen.

Ondergebracht in het RSA-programma, werd door een projectgroep in 2012 gewerkt aan de vervanging van het salarissysteem Edukaat door het nieuwe HR-systeem, Profit. In 2011 was in dat kader reeds een start gemaakt met het beschrijven van processen (zie ook paragraaf 3.2). Ook heeft in die periode

de aanbesteding plaatsgevonden. In 2012 is de aanbesteding afgerond en is aan AFAS de opdracht gegund. Het doel was om voor de salarisbetalingen per 1 januari 2013 over te gaan van Edukaat op Profit. Deze doelstelling is gerealiseerd. De goede voorbereiding zorgden voor een geruisloze overgang. In de loop van 2013 zullen steeds meer HR-processen in het systeem opgenomen worden.

5.6 Professionalisering

In het kader van het beleid gericht op professionalisering van leidinggevenden en medewerkers, is in 2012 een Plan van Aanpak opgesteld ten behoeve van het Ministerie van OCW (MBO 2015).

Professionalisering heeft tot doel het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Modern (beroeps)onderwijs gaat daarbij veel verder dan alleen het behalen van een diploma. We zetten steeds meer in op het leren een leven lang te leren. Dit uitgangspunt geldt niet alleen onze studenten en scholieren. We hanteren het evenzo bij de doorontwikkeling van onze medewerkers. Professionalisering gaat niet om het eenmalig scholen of het louter volgen van een cursus. Het gaat om het 'leven lang leren en reflecteren op het eigen handelen' en dit tot kernactiviteit maken van het HRM-beleid. Dit is in het plan van aanpak opgenomen. De concrete uitwerking en uitvoering van dit plan vinden in 2013 en de daarop volgende jaren plaats.

Het Ministerie van OCW heeft op 20 december 2012 een brief gestuurd over de professionalisering van examenfunctionarissen. Er wordt extra budget beschikbaar gesteld om de komende jaren ook extra te investeren in de professionalisering van deze functionarissen. In 2013 zal onze aanpak voor de professionalisering van examenfunctionarissen worden vastgelegd in een bijlage bij het Plan van Aanpak Professionalisering. ROC West-Brabant is penvoerder van het project Meesterschap in Techniek. Als resultaat van dit project zal een minor (Docent in Techniek) en een master (Meester Docent Techniek) worden ontwikkeld. Immers, om technisch onderwijs adequaat en inspirerend vorm te geven zijn de onderwijsprofessionals de spil.

5.7 Gesprekscyclus

Aansluitend op professionalisering van leidinggevenden en medewerkers vond in 2012 een evaluatie plaats rondom de gesprekscyclus.

ROC West-Brabant streeft ernaar dat alle medewerkers met een meer structurele regelmaat op kwalitatief hoogwaardig niveau in gesprek zijn met hun leidinggevende, gekoppeld aan een meer gedegen vorm van vastlegging van verslag en bijbehorende afspraken. Om dat te realiseren is in 2012 een start gemaakt met de evaluatie van het beleid rondom de gespreks-

cyclus. In 2013 zal dit voortgezet worden, onder andere door dit als leidend thema te bespreken op de ROC-brede managementdagen.

5.8 Strategische Personeelsplanning

ROC West-Brabant wil voorzien in een personeelsbestand dat op lange termijn zowel kwantitatief als kwalitatief voldoet en aansluit bij de interne en externe ontwikkelingen.

Daarom is het belangrijk strategische personeelsplanning in te zetten, met als doel het vertalen van de organisatiedoelen naar het personeelsbeleid.

In 2012 is een start gemaakt met de beleidsontwikkeling strategische personeelsplanning. Er is informatie verzameld, zodat een beeld gevormd kan worden van externe ontwikkelingen binnen de sector en het bedrijfsleven, alsmede demografische ontwikkelingen, zowel voor wat betreft instroom van leerlingen als de (regionale) ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. In 2013 wordt de huidige en gewenste (personele) situatie voor de komende jaren in kaart gebracht. Dit laat zien welke ontwikkelingen hierin wenselijk zijn.

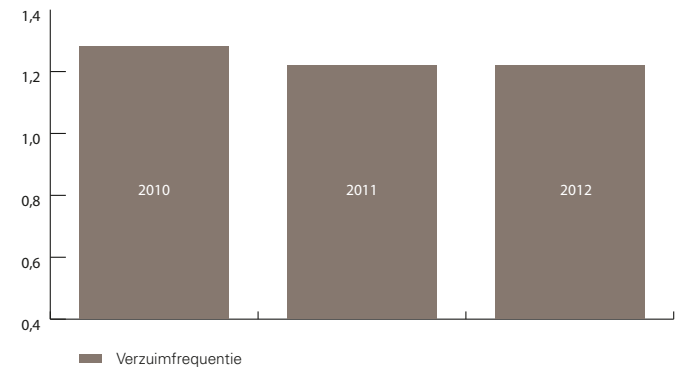
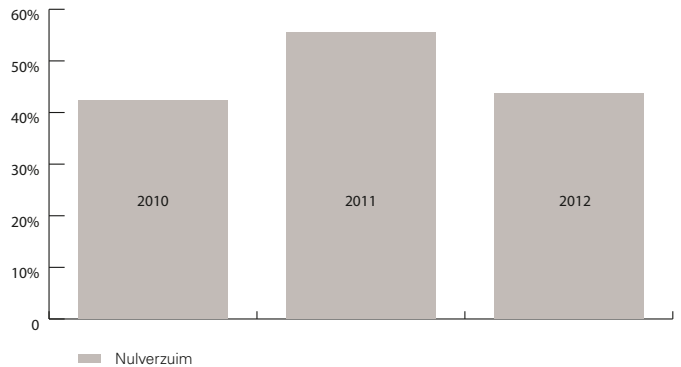
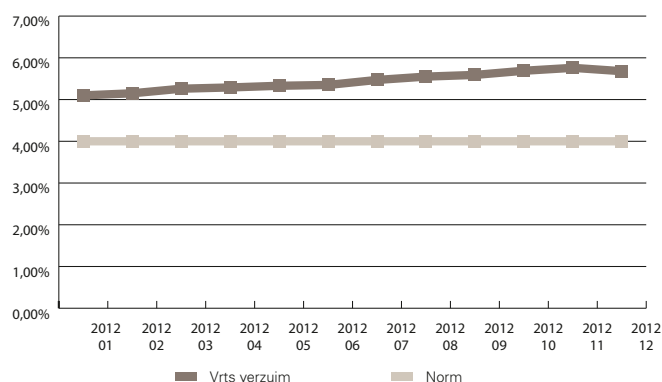
5.9 Pilot Verzuimprocedure en aansluitend Casemanagement

De pilot Casemanagement is gestart in 2011 en liep door in 2012. In deze pilot hebben drie colleges met een case-manager en centraal opgestelde verzuimkaders gewerkt.

In oktober 2012 werd de pilot geëvalueerd. De uitkomsten ervan zullen worden meegenomen in het programma ROC Service en Advies: zowel in uitvoerende zin in het Service Center, als in beleidsmatige zin in Management Support.

De cijfers met betrekking tot ziekteverzuim vertonen een stijging (van 4,88% in januari 2011 naar 5,68% in december 2012). Met betrekking tot '0-verzuimers' is een bijpassend patroon te zien (van 56% in 2011 naar 44% in 2012). De meldingsfrequentie is zowel in 2011 als in 2012 1,22.

Op basis van deze cijfers constateren we dat ziekteverzuim extra aandacht behoeft; het is dan ook onderwerp van gesprek tijdens de halfjaarsgesprekken die de Raad van Bestuur voert met alle directeuren.

5.10 ROC Academie

In 2012 is de ROC Academie officieel van start gegaan. In eerste instantie werd met name aan de inrichting van de ROC Academie gewerkt. Tegelijkertijd bood de Academie al ruimschoots scholingstrajecten en cursussen aan: er is gebouwd met 'de winkel open'.

Voorbeelden van uitgevoerde activiteiten:

- Wettelijk verplicht: scholing op het gebied van het toezichtkader, opleiding voor het behalen van de Pedagogisch Didactische Aantekening
- Strategisch noodzakelijk: Coach in Onderwijs ter preventie van voortijdig schooluitval, voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken, training Edictis
- Gewenst: financieel management voor non-financials, Studiemiddag voor secretaresses
- Mogelijk: Timemanagement, Meditation, Wikiwijs, Gluren bij de Buren, Studium Generale

In 2012 volgden in totaal 916 medewerkers één of meerdere scholingsactiviteiten georganiseerd door de ROC Academie.

Bedrijfsvoering en financiën

6.1 Huisvestingsprojecten

Het huisvestingsbeleid wordt gekenmerkt door reductie in kwantiteit (locaties en m²) en investeringen in kwaliteit.

ROC West-Brabant maakte in 2012 in totaal gebruik van circa 230.000 m² bruto vloeroppervlakte (bvo). Hiervan werd 17% gehuurd en is 83% eigendom van het ROC. Ongeveer 12% van de m² bvo in eigendom wordt verhuurd aan derden.

De verwachting is dat de komende jaren zowel het totaal aantal m² in eigendom als het aantal m² dat gehuurd wordt, zal afnemen als gevolg van de voorgenomen huisvestingsplannen. Het totaal aantal m² bvo in 2012 is verspreid over 59 gebouwen. In 2016 zal het aantal gebouwen afgenomen zijn tot 41, indien alle huisvestingsplannen worden uitgevoerd. Bij de verdere uitwerking en concretisering van deze huisvestingsplannen wordt rekening gehouden met de demografische ontwikkelingen en het meerjarig financieel beleid.

Projecten	Belangrijke doelen	Realisatie
Kellebeek College	Behoud van de zorgpartners en leerbedrijven in de nieuwbouw van de zorg- en welzijnsopleidingen van Kellebeek College	Het ROC is er in geslaagd met de zorgpartners Kober, S&L, TWB en SDW overeenkomsten te sluiten ten behoeve van de samenwerking met Kellebeek College in de nieuwbouw.
	Aanbesteding en start bouw	Na een geslaagde Europese aanbesteding is bouwbedrijf Slokker gecontracteerd. In september 2012 is gestart met de nieuwbouw in Roosendaal. Het streven is om het gebouw vanaf schooljaar 2014/2015 in gebruik te nemen.
	Samenvoeging van de opleidingen van Kellebeek Nova Hoogstraat 124 en 126 in Roosendaal	Om samenvoeging van de twee locaties mogelijk te maken zijn verschillende ruimten op de locatie Hoogstraat 126 aangepast en is het gebouw op nummer 124 afgestoten.
	Realisatie 2e fase Beemd Breda	Bouw multifunctionele werkruimte naast het concept 'School For Joy'
Vitalis College	Voorbereiding nieuwbouw zorg- en welzijnsopleidingen op de locatie Biesdonkweg Breda	Na afronding van het schetsontwerp in juni is de ontwerpfase gestopt in verband met een heroverweging van het Programma van Eisen.
	Realisatie gezamenlijke sportaccommodatie met de gemeente Breda	Haalbaarheidsonderzoeken op de locaties Terheijdenseweg en Biesdonkweg Breda hebben geen positief resultaat opgeleverd.
De Rotonde	Renovatie en uitbreiding van het schoolgebouw Groene Woud in Breda	De in 2011 gestarte renovatie en uitbreiding is in juli 2012 opgeleverd.
Praktijkschool Breda	Voorbereiding nieuwbouw op locatie Frankenthalerstraat in Breda	Eind 2012 is het definitief ontwerp van de nieuwbouw vastgesteld.
Stedelijk Gymnasium	Start nieuwbouw (onder verantwoordelijkheid van Building Breda, zie ook paragraaf 3.3) op de eigen locatie van deze school, realisatie van de nieuwbouw gereed in 2013.	De nieuwbouw is volgens plan gestart. Het Stedelijk Gymnasium is voor de duur van de bouw gehuisvest in de locatie van het voormalige Van Cooth aan de Biesdonkweg in Breda

6.2 Management Control

Binnen ROC West-Brabant wordt een management control model gehanteerd als uitgangspunt voor alle beheersmaatregelen en de ondersteuning van de Raad van Bestuur. Dit model benadert de klassieke beleid- en managementcirkel (Plan-Do-Check-Act-cyclus) zeer dicht.

De volgende hoofdthema's van ondersteuning zijn vastgesteld:

- **strategie en marktanalyse**
gericht op een kompas- en radargestuurde organisatie, koersvaste en permanente omgevingsverkenning annex scenario-analyses
- **besluitvorming en implementatie**
gericht op integrale besluitvorming en implementatietrajecten;
- **beheersing van processen**
gericht op continuïteit van de instelling
- **beleidsverantwoording**
gericht op maximale transparantie ten behoeve van (horizontale en verticale) stakeholders en optimalisering van back-officeprocessen
- **risicomanagement**
behoort tot het domein van elk van de hoofdthema's

In 2012 hebben onder meer de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden op de hoofdthema's:

- **Strategie:** in 2010 is het strategisch beleidsdocument 'Onderwijs met Passie 2, 2010-2015' vastgesteld. In 2012 is verder gegaan met de uitwerking van de strategische keuzes voor diverse beleidsterreinen. Tevens heeft een midterm review plaatsgevonden op de strategische speerpunten van Onderwijs met Passie 2. Hieruit zijn conclusies getrokken voor de lopende uitvoering en waar nodig acties uitgezet.
- **Besluitvorming en implementatie:** de minister van OCW heeft februari 2011 het actieplan MBO 2011 - 2015 'Focus op Vakmanschap' aangeboden aan de Tweede Kamer. In het kader van de realisatie van dit actieplan is aan alle mbo-instellingen gevraagd een plan van aanpak op te stellen. ROC West-Brabant is in haar plan uitgegaan van het eigen strategisch beleidsdocument Onderwijs met Passie 2. Uitdrukkelijk is de link gelegd tussen de aangekondigde maatregelen in 'Focus op Vakmanschap' en de eigen strategie. In 2012 is een centrale taskforce Focus op Vakmanschap gevormd. De leden van deze taskforce adviseren de Raad van Bestuur over het te voeren beleid rond Focus op Vakmanschap en zijn tevens de aanjagers en bewakers van de uitwerking.
- **Beheersing van processen:** in 2012 is middels het programma ROC Services en Advies (RSA) gewerkt aan het herontwerp en standaardisatie van processen gericht op meer effectiviteit en efficiëntie van de ondersteunende bedrijfsprocessen. Er is gekozen om te starten met de onderdelen deelnemersregistratie, personeels- en salarisadministratie en financiële administratie. Andere ondersteunende procesgebieden zullen in de tweede tranche van dit programma worden opgepakt. De implementatie start volgens planning gefaseerd met ingang van 2014.
- **Beleidsverantwoording:** de halfjaargesprekken tussen Raad van Bestuur en instituutsdirecteuren, waarmee in 2011 is gestart, zijn in 2012 verder doorontwikkeld. Voorafgaand aan de gesprekken wordt informatie verzameld zoals tevredenheidsonderzoeken, interne en inspectieaudits en andere managementinformatie. Tijdens de gesprekken wordt door de directeuren verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid aan de hand van de behaalde resultaten.
- **Risicomanagement:** er zijn in 2012 stappen gezet bij de verdere implementatie van het instrument risicomanagement. De belangrijkste risico's zijn in kaart gebracht en gescoord op kans en impact. Vervolgens is vastgesteld welke beheersmaatregelen dienen als reactie op de geïdentificeerde risico's.

6.3 Financiën

6.3.1 Financieel Beleid

Het financieel beleid van ROC West-Brabant richt zich op de instandhouding van onze financieel gezonde positie op de lange termijn. Hiertoe is een meerjarenperspectief tot en met 2030 opgesteld.

Op ROC-niveau worden de kaders voor strategie, positionering en bedrijfsvoering opgesteld. De scholen en colleges bepalen binnen de gestelde kaders op welke wijze men het onderwijs wil organiseren en inrichten. Door het hanteren en handhaven van een financieel kader wordt invulling gegeven aan de beheersing van de risico's terwijl er tevens duidelijkheid en ruimte ontstaat voor ondernemerschap.

De interne streefnorm voor het saldo der baten en lasten is - als basis - vastgesteld op +2% van de som der baten. De uiteindelijke normering is echter mede afhankelijk van het inzetten van middelen uit voorgaande jaren, investeringen in nieuwe opleidingen en initiatieven en geaccepteerde verliezen.

Teneinde de interne norm te realiseren wordt bij de vaststelling van de bekostiging per college rekening gehouden met een afroming voor centrale kosten. Basisuitgangspunt is dat met de - uiteindelijke - vastgestelde bekostiging per college een sluitende begroting moet kunnen worden gerealiseerd.

De gerealiseerde resultaten van de scholen en colleges blijven voor hen, en daarmee voor het onderwijs, beschikbaar. Voorwaarde is dat deze resultaatmiddelen alleen besteed kunnen worden aan incidentele of projectmatige activiteiten. Voor de OVO-scholen zijn er geen specifieke beperkingen gesteld aan de vrije besteding van het eigen vermogen (ultimo 2012 € 6,4 miljoen).

	Begroting		Realisatie			
	2013	2012	2012	2011	2010	2009
Baten	217.161	227.759	222.863	224.325	221.761	216.100
Lasten	217.666	223.085	230.578	220.803	218.758	214.172
Saldo baten en lasten	-505	4.674	-7.715	3.522	3.003	1.928
Financiële baten en lasten	-2.468	-2.573	-2.306	-2.524	-2.154	-559
Resultaat	-2.973	2.101	-10.021	998	849	1.369
Belastingen	-90	-182	-108	363	-270	-407
Minderheidsbelang derden	-83	-79	286	-60	-107	0
Resultaat na belastingen	-3.146	1.840	-9.843	1.301	472	962

6.3.2 Financieel resultaat

Het begrote resultaat na belasting bedroeg ca. € 1,8 miljoen positief. Het gerealiseerde resultaat ligt daar met - € 9,8 miljoen ruim onder. Het negatieve verschil van circa € 11,6 miljoen is zowel ontstaan binnen het aandeel in het resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen als in het overige resultaat (het resultaat van ROC West-Brabant zelf).

	Begroting 2012	Realisatie 2012	Vershil 2012
Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen	-321	-3.641	-3.320
Overig resultaat	2.161	-6.202	-8.363
	<u>1.840</u>	<u>-9.843</u>	<u>-11.683</u>

Het resultaat van de maatschappijen waarin wordt deelgenomen is met name achtergebleven door tegenvallende omzetten waardoor er te weinig dekking voor de vaste kosten was.

Aan het negatieve resultaat van ROC West-Brabant zelf liggen met name een beperkt aantal incidentele lasten ten grondslag. Het betreft lasten in verband met het vertrek van medewerkers, een bijzondere waardevermindering van het Westerpoort College en een afwaardering van de vordering op P3transfer.

6.3.3 Toestand op balansdatum

	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010	31-12-2009
Vaste activa	173.209	170.550	175.300	170.070
Vlottende activa	61.342	75.975	81.568	39.611
Totaal activa	234.551	246.525	256.868	209.681
Eigen vermogen	118.768	127.262	124.471	123.999
Voorzieningen	11.989	8.829	10.499	10.394
Langlopende schulden	60.502	64.246	69.135	29.455
Kortlopende schulden	43.292	46.188	52.763	45.833
Totaal passiva	234.551	246.525	256.868	209.681

6.3.4 Kengetallen

Door de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen zijn in 2009 signaleringsgrenzen vastgesteld voor kengetallen voor vermogensbeheer en budgetbeheer.

Deze zijn als volgt:

Kengetal	Formule	Ondergrens	Bovengrens
Vermogensbeheer			
Solvabiliteit	Eigen vermogen/ totaal passiva	20%	geen
Kapitalisatiefactor	(Totaal kapitaal -/- gebouwen en terreinen) / Totale baten + rente- baten	nader onder- zoek	
Budgetbeheer			
Liquiditeit	Vlottende activa/ kortlopende schulden	0,5	1,5
Rentabiliteit	(Resultaat/ Totale baten + rentebaten) * 100%	0%	5%

Kengetal	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010	31-12-2009
Solvabiliteit	0,51	0,52	0,48	0,59
Gemiddelde ROC's		0,43	0,44	0,37
Kapitalisatiefactor	40,82	45,06	48,18	29,25
Gemiddelde ROC's		37,75	37,76	36,25
Liquiditeit	1,42	1,64	1,55	0,86
Gemiddelde ROC's		0,88	0,83	0,82
Rentabiliteit	-4,4%	0,6%	0,2%	0,4%
Gemiddelde ROC's		-1,0%	0,5%	0,5%

Door het vrijkomen van een lening per 1 juli 2010 en een vertraging in de huisvestingsplannen is de liquiditeit in 2010 en 2011 boven de door de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen gestelde bovengrens van 1,50 uitgekomen. In 2012 is aangevangen met de nieuwbouw van Kellebeek College en is de liquiditeit gedaald naar 1,42. De komende jaren zal de liquiditeit, als gevolg van de nieuwbouw verder dalen.

6.3.5 Treasury

Het kader, de doelstellingen alsmede de administratieve organisatie en interne controle rondom het treasurybeleid zijn vastgelegd in het 'Treasurystatuut Stichting ROC West-Brabant'.

Het statuut is gebaseerd op de Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010 en daarnaast op eigen financiële kaders. De hoofddoelstelling van het financieel beleid van Stichting ROC West-Brabant, afgeleid van het strategisch beleidsplan, luidt: "behoud van een gezonde financiële positie" waarmee de financiële continuïteit wordt gewaarborgd. De hiervan afgeleide eigen financiële kaders luiden:

- De solvabiliteit bedraagt minimaal 0,35
- De liquiditeit bedraagt minimaal 1,0

Ten aanzien van het beleggen van de financiële middelen wordt een terughoudend beleid gevoerd. In de basis geschiedt dit via termijndeposito's, maar omdat de renteopbrengsten op termijndeposito's momenteel lager zijn dan die op reguliere, direct opvraagbare bankrekeningen zijn de beschikbare gelden volledig uitgezet op direct opvraagbare bankrekeningen. Gelet op de spreiding van risico's staan de direct opvraagbare gelden uit bij verscheidene banken.

6.3.6 Benchmark

Van de benchmark Financiële prestaties en Studiesucces zijn instellingsrapportages beschikbaar waarin een vergelijking wordt gemaakt tussen de resultaten van ROC West-Brabant en die van andere deelnemende mbo-instellingen.

Een aantal financiële kengetallen is in paragraaf 6.3.4 opgenomen. Ter afsluiting van dit hoofdstuk wordt een aantal kengetallen getoond, welke nog niet eerder in dit jaarverslag zijn vermeld.

Kengetal Toelichting	Sector 2011	ROC 2011	ROC 2010	ROC 2009
Personeelskosten ten opzichte van de totale lasten				
Personeelskosten zijn salariskosten eigen personeel, kosten ingehuurd personeel en uitbesteding verminderd met de opbrengst van detachering	69,4%	72,1%	71,4%	72,7%
Personeelskosten onderwijzend personeel in % van totale kosten				
Docenten, instructeurs, onderwijsassistenten, begeleiders bpv en overig onderwijzend personeel	68,6%	70,8%	71,7%	73,9%
Personeelskosten per fte in loondienst in €				
Kosten personeel in loondienst per fte	€ 61.758	€ 63.497	€ 62.914	€ 62.599
Aantal gewogen deelnemers per fte				
Aantal gewogen deelnemers per fte beroepsonderwijs	10,5	9,5	9,9	8,8
Rijksbijdrage per gewogen deelnemer in €				
Rijksbijdrage beroepsonderwijs inclusief overige OCW-subsidies beroepsonderwijs per gewogen deelnemer	€ 8.216	€ 8.779	€ 8.439	€ 8.926
Rijksbijdragen per fte in €				
Rijksbijdrage beroepsonderwijs inclusief overige OCW-subsidies beroepsonderwijs per fte	€ 84.773	€ 83.636	€ 83.509	€ 78.323

Medezeggenschap

7 Medezeggenschap

Sinds 2011 is de medezeggenschap binnen een groot deel van ons ROC overgegaan van centrale medezeggenschap naar decentrale medezeggenschap binnen de Ondernemingsraad.

Ook waren er in 2011 verkiezingen en beschikken de meeste scholen inmiddels over een eigen Ouderraad en Leerlingen/Studentenraad. Onderstaande tekst is opgesteld door de betreffende medezeggenschapsorganen.

7.1 Ondernemingsraad

In 2012 is de agenda van de overlegvergadering tussen Ondernemingsraad (OR) en Raad van Bestuur voor een belangrijk deel bepaald door ROC Service en Advies (RSA).

Toen de OR het voornemen tot reorganisatie van de ondersteunende processen ter advisering kreeg voorgelegd, werd dit belangrijke dossier aangegrepen om invloed en medezeggenschap te laten gelden.

In het besef dat de gevolgen van deze reorganisatie voor alle medewerkers van het ROC - en voor de medewerkers in de ondersteuning in het bijzonder - verstrekkend zijn, heeft de OR zijn voorwaarden voor een positief advies uitvoerig en weloverwogen neergelegd in een tiental toetsingscriteria. De stappen die de Raad van Bestuur zet ter verwezenlijking van RSA worden door de OR, op basis van 'afpraak is afspraak', langs deze criteria getoetst.

Waar OR en Raad van Bestuur elkaar op het dossier RSA vonden in het gezamenlijke belang van deze reorganisatie, stonden dezelfde spelers als opponenten tegenover elkaar inzake het

voornemen tot afschaffing van de seniorenregeling. De OR heeft zich opgeworpen als pleitbezorger van het personele belang van de bestaande gebruikers van deze regeling en daarmee het Bestuur genoodzaakt een pas op de plaats te maken. In 2013 zal duidelijk worden dat de regeling voor de dan huidige gebruikers blijft bestaan.

Zoals een van de leden van de OR het verwoordt: 'Deze twee dossiers zijn illustratief voor de beide posities die de OR in het samenspel met het Bestuur inneemt, bij voorkeur die van kritische medespeler en zo nodig die van vasthoudende tegenspeler.'

7.2 Leerlingen/Studentenraad

In principe heeft iedere vmbo school en ieder mbo college binnen ROC West-Brabant een eigen Leerlingen/Studentenraad, met een voorzitter en secretaris. Een afvaardiging vormt de centrale Leerlingen/Studentenraad, deze voert het overleg met de Raad van Bestuur.

In 2012 waren er verkiezingen, waardoor bij de meeste scholen een Leerlingen/Studentenraad geïnstalleerd kon worden. Er is nog geen raad bij 't Bergse VMBO, Kellebeek College, Vitalis College en Zoomvliet College.

De vertegenwoordigers van de scholenraden mogen in principe twee jaar in de centrale raad blijven zitten. Vanwege het feit dat er regelmatig leerlingen en studenten hun diploma halen, is er behoorlijk wat doorstroming. Deze mensen worden dan weer vervangen door iemand anders uit een decentrale raad. De Leerlingen/Studentenraad heeft 2012 ervaren als een 'verkenning jaar', waarin de leden hebben ontdekt wat je met een leerlingenraad kunt en mag en over welke inhoudelijke onderwerpen kan worden gesproken. De leden hebben elkaar leren kennen, evenals de leden van de Ouderraad en de Ondernemingsraad, zelfs op initiatief van de leerlingen en studenten.

Een aantal leden heeft - op decentraal niveau - hulp gehad van LAKS en JOB. Op centraal niveau hebben de leden dit soort informatie uitgewisseld en afspraken gemaakt over werkwijzen in de medezeggenschap.

Aan het eind van 2012 werd het medezeggenschapsstatuut van ROC West-Brabant opnieuw vastgesteld, met instemming van de Leerlingen/Studentenraad. Die instemming werd pas gegeven nadat zeker was gesteld dat vertegenwoordigers in de centrale raden (zowel voor wat betreft de medewerkers, de ouders als de leerlingen en studenten) ook lid zijn van een decentrale raad op een school of een college, zodat ze écht weten wat er op de 'werkvloer' leeft. Ook vonden ze het belangrijk dat in de personele geleding zowel docenten als ondersteunend personeel vertegenwoordigd zijn. 'Hoe meer soorten meningen, hoe beter'.

De leden ervaren hun tijd in de raad als nuttig én gezellig. 'Ik heb veel praktische zaken geleerd, die ervaring kan ik altijd wel weer ergens voor gebruiken. En het was hartstikke gezellig, anders doe je dit niet.'

7.3 Ouderraad

De Ouderraad op centraal niveau werd aan het begin van het schooljaar 2011-2012 opgericht. De deelnemers zijn tevens lid van Ouderraden op scholen. Zo was 2012 het eerste jaar waarin het ROC te maken had met een volwaardige Ouderraad 'nieuwe stijl'.

Helaas hebben nog niet alle scholen een eigen Ouderraad, om diverse redenen. Zo heeft bijvoorbeeld een aantal scholen van ROC West-Brabant veel deeltijdstudenten, waarvan de ouders wellicht minder het belang van deelnemen in een raad zien. Een andere reden is de wetgeving rondom Ouderraden. Alleen het vmbo heeft de wettelijke verplichting tot het formeren van een Ouderraad, in het mbo wordt dit 'slechts' als mogelijkheid benoemd.

Het is goed om te melden dat ROC West-Brabant wél graag een Ouderraad op iedere school en ieder college ziet. De centrale Ouderraad stond dan ook achter de actie van de Raad van Bestuur om de scholen waar nog geen Ouderraad actief is (Radius College, 't Bergse VMBO, Cingel College en Zoomvliet College), daarop aan te spreken.

In 2012 stonden, naast diverse informerende gesprekken, deze onderwerpen op de agenda:

- de begroting 2012
- het ouderportaal (intranet)
- het ZEK-instrument (Zelfevaluatiekader)
- het huishoudelijk reglement Ouderraad ROC West-Brabant
- de wijze waarop de medezeggenschap van ouders binnen ROC West-Brabant kan werken

Vooraf die laatste twee onderwerpen droegen bij aan de structuur van de Ouderraad en de beeldvorming rondom de Ouderraad. 'En dat droeg bij aan een beter werkende Ouderraad', aldus een van de leden.

Hoofdstuk 8

Toekomst

8.1 Beleidsvoornemens

ROC West-Brabant bevond zich in 2012 halverwege de periode van zijn strategisch beleidsplan *Onderwijs met Passie 2* (2010-2015). Om die reden is medio 2012 een mid-term review uitgevoerd om te bezien hoe de ontwikkeling en uitvoering van de strategie verloopt.

De uitkomsten zijn intern geëvalueerd en op grond hiervan is het beleid hierop aangepast.

De focuspunten uit *Onderwijs met Passie 2* 2010-2015 zijn:

0. Deltaplan basiskwaliteit (voldoen aan alle Inspectiestandaarden) met name in vmbo.
1. ROC West-Brabant creëert optimaal voordeel voor de leerling vanuit zijn 'unique selling point': vmbo én mbo onder één ROC-paraplu.
2. ROC West-Brabant verwerft erkenning en herkenning als keuzespecialist en talentontwikkelaar die daarbij zowel in de breedte als de diepte verder gaat.
3. Medewerkers van het ROC West-Brabant onderscheiden zich als het werkelijke 'kapitaal' van de instelling. Ons HRM munt uit in facilitering van groei en (talent) ontwikkeling.
4. ROC West-Brabant kiest voor een versterkte rol van de professional (uitvoering) in combinatie met een faciliterende rol voor het management op basis van de principes van dienend leiderschap.
5. We handelen en denken inclusief: ROC West-Brabant geeft concreet uitwerking aan de '(Socially) Inclusive Society'. Niemand langs de kant of buiten het maatschappelijke speelveld.
6. We zijn innovatief en ondernemend en zijn een stuwende (f)actor in en voor de regio.

De review uit het najaar van 2012 heeft aangetoond dat de focuspunten inderdaad onderdeel vormen van en richting geven aan de jaarplannen binnen onze instelling. De strategie is echter nog onvoldoende uitgewerkt in concrete operationele doelstellingen of verbeterdoelen. Verder ontbreekt een systematische cyclische volgsystematiek om te meten en te monitoren en vervolgens strategisch te sturen.

Inhoudelijk is vooral geconcludeerd dat er behoefte bestaat aan meer visieontwikkeling ROC-breed op de strategische thema's HRM en onderwijs. Dit is inmiddels langs meerdere lijnen opgepakt. Verder is een evaluatiepunt om meer focus aan te brengen door het aantal initiatieven te reduceren. Ook op dat punt zijn al stappen gezet.

Verder willen we prioriteit geven aan het versterken van de strategische planning en sturing, ofwel het strategisch management. In het cursusjaar 2014-2015 zullen we een meerjarenplan voor de periode 2015-2020 vaststellen.

8.2 Resultaatprognose 2013-2015

De prognose van het resultaat voor de komende 3 jaren luidt als volgt:

(in € x 1.000)

	2013	2014	2015
Deelnemingen	-3.500	-1.000	-500
Overig resultaat	-2.500	1.000	2.000
Nettoresultaat	-6.000	0	1.500

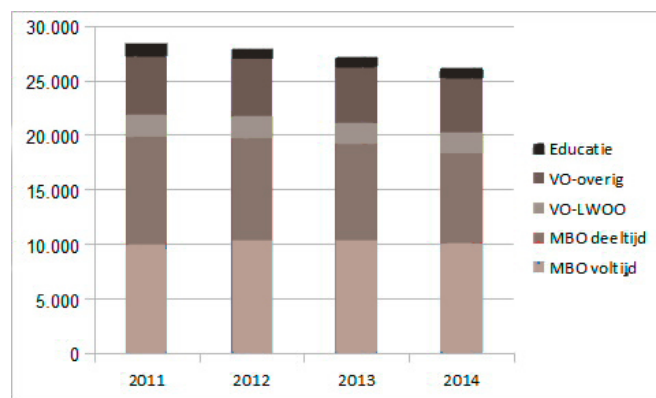
Het negatieve resultaat van de deelnemingen wordt in 2013 voor een groot deel veroorzaakt door P3transfer BV en AM&TS BV. Op 1 mei 2013 is het faillissement van P3transfer uitgesproken hetgeen gepaard gaat met aanzienlijke verliezen. Dit verklaart al voor een groot deel het aanzienlijk minder negatieve resultaat van de deelnemingen in de jaren daarna. AM&TS verzorgt het reguliere onderwijs in vliegtuigonderhoud. De vergoeding vanuit het Ministerie van OCW is onvoldoende om de kosten van deze relatief dure opleiding te dekken. Door het minimaliseren van de vaste kosten enerzijds en het verwerven van extra middelen anderzijds vanuit bedrijfsleven en het Ministerie (het laatste inmiddels zeker gesteld vanaf 2015) zal de exploitatie van deze BV na 2013 aanzienlijk minder rode cijfers schrijven.

Het negatieve resultaat in 2013 van ROC West-Brabant zelf ligt in het verlengde van de problematiek van de verlieslatende exploitatie van 2012. In het najaar van 2012 is besloten om geen drastische ingrepen gedurende het schooljaar plaats te laten vinden, teneinde ontwrichting van het onderwijs te vermijden en leerlingen en studenten dus niet onnodig te hinderen. Wel zijn maatregelen genomen om er voor te zorgen dat de formatie per 1 augustus 2013 op orde is. Naar het zich laat aanzien wordt deze doelstelling gehaald en is derhalve de exploitatie vanaf de tweede helft van 2013 op orde. Dit betekent ook dat in 2014 de effecten van deze maatregelen goed zichtbaar zullen zijn.

Voor 2015 en verder verwachten we in het najaar van 2013 betere prognoses te kunnen afgeven. Hierin kunnen we ook het effect verwerken van tal van besparingen waartoe in de periode 2012-2013 is besloten en die vooral vanaf 2015 effect gaan sorteren. Bij dit laatste kan worden gedacht aan de afschaffing van het aanvullend seniorenbeleid, maatregelen op het gebied van toelagen, de sluiting van diverse vmbo locaties en concentratie van ondersteunende diensten.

8.3 Leerlingaantallen

Het verloop van het aantal deelnemers/ leerlingen in meerjarenperspectief wordt onderstaand weergegeven (per 1 oktober van enig jaar).

De bovenstaande grafiek laat zien dat de ontwikkeling van de leerlingaantallen een dalende trend vertoont. De belangrijkste veroorzaker is de afname van mbo deeltijd (bb). Hier is de haperende conjunctuur goed zichtbaar.

8.4 Investeringen

ROC West-Brabant actualiseert met regelmaat de huisvestingsplannen.

Afgelopen winter is een gedetailleerde liquiditeitenprognose 2013-2030 opgesteld op basis van voorgestane huisvestingsplannen en nieuwbouw. Op basis van de analyses is gekozen voor een verdere spreiding van de huisvestingsplannen in de tijd en naar mogelijk andere goedkopere oplossingen. Uiteindelijk is als basis gekozen voor een scenario waarin slechts voor een korte periode een beperkte aanvullende financiering noodzakelijk zal zijn. Eerste verkennende gesprekken met diverse banken hebben reeds plaatsgevonden. De banken hebben aangegeven bereid te zijn te zijner tijd de benodigde financiering te verstrekken.

Jaarlijks en voor aanvang van het opstarten van activiteiten die samenhangen met eventuele nieuwbouw zal opnieuw bekeken worden of de plannen ongewijzigd doorgezet kunnen worden of dat aanpassingen in het huidige plan nodig zijn.

8.5 Risico's

8.5.1 Nieuwe bekostiging en doelmatige leerwegen in het mbo

Het voornemen is een nieuwe bekostiging voor het mbo in te voeren per 1 augustus 2014. Het wetsvoorstel dat de hoofdlijnen voor de bekostiging bevat is aangenomen door de Tweede Kamer en ligt nu ter behandeling in de Eerste Kamer.

De technische uitwerking van de bekostiging vindt plaats in het Uitvoeringsbesluit WEB (UWEB). Beoogd wordt een concept van dit besluit voor de zomer 2013 naar beide Kamers te sturen. De maatregelen staan al wel aangekondigd in het wetsvoorstel.

Het betreft een aantal wijzigingen die tot doel hebben studenten snel en efficiënt door de opleiding te leiden. Opleidingen worden verkort en geïntensiveerd. Om dit te ondersteunen wordt een cascadebekostiging ingevoerd. Diplomafactoren worden aangepast om stapelen puur uit financieel oogpunt te ontmoedigen. Voor de entreeopleidingen (niveau 1) komt een aparte positie in het bestel. En de deeltijd bol wordt afgeschaft. De urennorm is niet meer relevant voor de bekostiging.

Daarnaast wordt een aantal maatregelen doorgevoerd om de bekostiging te vereenvoudigen.

De Minister heeft de Kamer toegezegd te onderzoeken wat mogelijke effecten van de nieuwe bekostiging zijn. Op basis daarvan zal men bezien hoe de cascade moet worden ingevoerd en vormgegeven. Daarbij zijn de uitgangspunten dat stapelen voor studenten mogelijk moet blijven en vierjarige opleidingen voldoende bekostigd blijven.

Met de nieuwe bekostiging worden de doelen ondersteund zoals neergelegd in het regeerakkoord, het actieplan mbo 'Focus op vakmanschap' en de brief 'modernisering bekostiging mbo' uit 2008.

8.5.2 Overgangsbekostiging

Er wordt voorzien in overgangsregels om de overgang van de oude naar de nieuwe bekostiging te versoepelen.

Voor instellingen die er door de nieuwe regels op achteruit gaan, wordt die achteruitgang niet in een keer doorgevoerd, maar gefaseerd in 4 jaar in stappen van 80%, 60%, 40% en 20%. Het omgekeerde geldt voor instellingen die erop vooruitgaan.

Op basis van de gestaag verschijnende regelgeving en uitwerkingen zijn er landelijk simulaties uitgevoerd om de impact van de nieuwe bekostigingssystematiek te verkennen. De uitkomst is sterk situationeel bepaald en hangt af van allerlei specifieke instellingskenmerken.

ROC West-Brabant werkt aan een dataset en simulatiemodel om keuzes binnen en uitkomsten van de nieuwe regelgeving te berekenen. Naar verwachting zal dit in de loop van het najaar 2013 tot duidelijker inzichten leiden die vervolgens meegenomen kunnen worden in de begrotingen vanaf 2014. Gelet op de veelomvattendheid en complexiteit van de nieuwe regelgeving is het effect voor de komende begrotingen niet goed te ramen. Om die zelfde reden is door het Ministerie voorzien in de overgangsbekostiging die ervoor moet zorgen dat instellingen zich geleidelijk kunnen aanpassen aan het gewijzigde bekostigingsregime.

8.5.3 Educatie

De toekomst van de educatieopleidingen bij ROC's staat al sinds enige jaren onder druk als gevolg van de liberalisering van deze markt, grootscheepse bezuinigingen en een patroon van voortdurend wijzigend beleid.

Recent heeft de Minister te kennen gegeven dat zij vanaf 2015 de marktwerking toch weer wil invoeren. Gezien ervaringen elders in het land bij vergelijkbare operaties is dit een zorgwekkend bericht.

De komende maanden ontwikkelen we scenario's hoe om te gaan met de 2015-plannen.

8.5.4 Algemene beleidsontwikkelingen

Er is de verwachting dat het Rijk compensaties voor loon- en prijsontwikkelingen (gedeeltelijk) achterwege zal laten.

Als voorbeeld: in 2013 heeft er een substantiële verhoging van de pensioenpremie plaats gevonden. Het is onduidelijk in hoeverre voor deze lastenstijging compensatie volgt.

De ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs zijn nog niet geheel uitgekristalliseerd. Alhoewel het totaal aan bezuinigingen bekend is en daarmee de toekomstige budgetten voor de samenwerkingsverbanden waarin wordt geparticipeerd ook, is niet helder hoe de daadwerkelijke samenwerking in financiële zin zal uitwerken. Naar verwachting zal dit in de loop van 2013 duidelijker worden.

Verder wordt binnen ROC West-Brabant verondersteld dat de toegekende middelen voor de Prestatiebox (VO) na 2015 worden gecontinueerd. Dat is allerminst zeker. Daar staat tegenover dat voor de sector nog geld gereserveerd is. De voorwaarde voor het vrijkomen van deze middelen is een modernisering van de arbeidsvoorwaarden, waaronder een versoering van de BAPO.

Tenslotte kan de financiële positie van ons land voor het kabinet aanleiding zijn verdergaande maatregelen te treffen. De sector is tot op heden in het kader van de doorgevoerde bezuinigingen als het gaat om middelen van structurele aard redelijk ontzien. In hoeverre dat voor de komende periode zal gelden is onduidelijk.

8.5.5 Vastgoedmarkt

De marktontwikkelingen in het vastgoed staan onder sterke invloed van de economische recessie. Juist deze sector lijkt relatief zwaar getroffen.

De markt voor woningen maar ook commercieel vastgoed vertoont een duidelijke teruggang welke zich uit in minder bouwactiviteiten, minder transacties, leegstand, overcapaciteit en dalende prijzen. Het vastgoed van onderwijsinstellingen vormt een substantieel onderdeel van de activa en daarmee van het organisatievermogen. Gelet op de geschetste marktontwikkeling kan dit bij een zich bestendigende conjunctuur - sector breed - ook tot mogelijke afwaardering aanleiding geven. Aan de andere kant kunnen bouwplannen in de huidige marktomstandigheden aanbesteed worden tegen aanzienlijk lagere kosten.

8.5.6 Private activiteiten

De commerciële activiteiten van het ROC hebben te kampen met forse tegenwind. Overigens geldt dat ook voor sommige reguliere opleidingen zoals bijvoorbeeld de opleidingen in de bouw.

In het voorjaar van 2013 is ROC West-Brabant helaas om die reden uiteindelijk genoodzaakt geweest het faillissement van zijn dochter P3transfer aan te vragen.

De nog relatief jonge opleidingsactiviteiten binnen het commercieel vliegtuigonderhoud bevinden zich in een fase van opstart. Hierbij gaat de kost voor de baat uit. Deze periode duurt echter langer dan gepland als gevolg van de stagnerende economie en zware overheidsbezuinigingen die ook de luchtvaartsector treffen. Gelet op het kapitaalsintensieve karakter van deze maintenance-sector, waarin de regio zuidwest Nederland een prominent economisch speerpunt heeft, wordt de exploitatie sterk beïnvloed door het hoge investeringsniveau. Dit gegeven vraagt om specifieke monitoring en afwegingen. Dit activiteitencluster heeft dan ook al enige tijd de permanente en expliciete aandacht van bestuur en directie. Marktherstel is hier een belangrijke voorwaarde voor een duurzame en rendabele bestending van deze activiteiten.

Jaarrekening 2012

Vastgesteld door Raad van Bestuur - Juni 2013

Jaarrekening 2012

Vastgesteld door Raad van Bestuur - Juni 2013

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening	76
Geconsolideerde balans per 31 december 2012	76
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2012	77
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012	78
Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten	79
Enkelvoudige jaarrekening	112
Balans per 31 december 2012	112
Staat van baten en lasten over 2012	113
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	114

Overige gegevens

Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten	122
Gebeurtenissen na balansdatum	122
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	123

Bijlagen

Gegevens over de rechtspersoon	125
Regeling innovatiebox beroepsonderwijs 2006 tot en met 2012	126
OVO scholen	127
Huisvesting Scholen Masterplan Breda	128

Jaarrekening

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2012

(na verwerking resultaatbestemming en x € 1.000)

	Ref.	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Vaste activa			
Materiële vaste activa	5	173.109	170.550
Financiële vaste activa	6	<u>100</u>	<u>0</u>
<u>Totaal vaste activa</u>		173.209	170.550
Vlottende activa			
Voorraden	7	136	145
Vorderingen	8	11.553	15.523
Liquide middelen	9	<u>49.653</u>	<u>60.307</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>		61.342	75.975
Totaal activa		<u><u>234.551</u></u>	<u><u>246.525</u></u>
Groepsvermogen			
Aandeel van de rechtspersoon	10	117.693	126.685
Aandeel van derden	11	<u>1.075</u>	<u>577</u>
<u>Totaal groepsvermogen</u>		118.768	127.262
Voorzieningen	12	11.989	8.829
Langlopende schulden	13	60.502	64.246
Kortlopende schulden	14	43.292	46.188
Totaal passiva		<u><u>234.551</u></u>	<u><u>246.525</u></u>

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2012

(x € 1.000)

	Ref.	<u>2012</u>	<u>Begroting 2012</u>	<u>2011</u>
Baten				
Rijksbijdragen	16	194.042	189.221	192.209
Overige overheidsbijdragen	17	7.495	5.978	7.333
Cursus, les en examengeld	18	1.205	1.351	1.421
Baten werk i.o.v. derden	19	10.003	20.494	12.656
Overige baten	20	<u>10.118</u>	<u>10.715</u>	<u>10.706</u>
Totaal baten		222.863	227.759	224.325
Lasten				
Personeelslasten	21	173.987	165.530	163.063
Afschrijvingen	23	15.075	13.442	14.523
Huisvestingslasten	24	14.588	15.527	15.770
Overige lasten	25	<u>26.928</u>	<u>28.586</u>	<u>27.447</u>
Totaal lasten		230.578	223.085	220.803
Saldo baten en lasten		<u>-7.715</u>	<u>4.674</u>	<u>3.522</u>
Financiële baten en lasten	27	-2.306	-2.573	-2.524
Resultaat		<u>-10.021</u>	<u>2.101</u>	<u>998</u>
Belastingen	28	-108	-182	363
Resultaat na belastingen		<u>-10.129</u>	<u>1.919</u>	<u>1.361</u>
Minderheidsbelang derden in resultaat	29	286	-79	-60
Nettoresultaat		<u><u>-9.843</u></u>	<u><u>1.840</u></u>	<u><u>1.301</u></u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2012

(x € 1.000)

	Ref.	2012		2011	
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten		-7.715		3.522	
Aandeel derden in resultaat	11	286		-60	
			-7.429		3.462
<i>Aanpassingen voor:</i>					
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	23	15.148		14.608	
Mutaties voorzieningen		3.160		-1.670	
			18.308		12.938
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>					
Voorraden		9		-2	
Vorderingen		3.970		-781	
Schulden		-2.896		-6.575	
			1.083		-7.358
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			11.962		9.042
Ontvangen interest	27	1.340		1.379	
Vennootschapsbelasting	28	-108		363	
Betaalde interest	27	-3.646		-3.903	
			-2.414		-2.161
Kasstroom uit operationele activiteiten			9.548		6.881
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	5	-17.815		-9.850	
Investeringsactiviteiten in financiële vaste activa	6	-100		-2	
Desinvesteringsactiviteiten in materiële vaste activa	5	-108		-24	
Desinvesteringsactiviteiten in financiële vaste activa	6	0		18	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-18.023		-9.858
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	13	-3.744		-4.889	
Rechtstreekse vermogensmutatie	37	1.565		1.490	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.179		-3.399
Mutatie liquide middelen			-10.654		-6.376
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>					
			2012		2011
Stand per 1 januari			60.307		66.683
Mutatie boekjaar			-10.654		-6.376
Stand per 31 december			49.653		60.307

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1 Algemene toelichting**1.1 Activiteiten**

De activiteiten van de instelling en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

1.2 Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van Stichting ROC West-Brabant opgenomen, haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting ROC West-Brabant overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. De waarderingsgrondslagen van de groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn gelijk.

Aangezien de staat van baten en lasten over 2012 van Stichting ROC West-Brabant in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met artikel 2: 402 BW.

De in de consolidatie begrepen verbonden partijen (zie eveneens referentie 33) zijn:

Stichting Beheer Florijngebouwen
 ROC Corbeille B.V. (100%)
 P3transfer* B.V. (100%)
 P3transfer Personeel B.V. (100%)
 IT Workz B.V. (100%)
 ATG B.V. (100%)
 ROC ICT Services B.V. (100%)

* P3transfer is in 2013 failliet gegaan. In de geconsolideerde jaarrekening 2012 zijn de cijfers van P3transfer B.V. op continuïteitsbasis meegenomen.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Dat geldt dus ook voor de groepsmaatschappijen, inclusief P3transfer, omdat op 31 december nog uitgegaan werd van voortzetting van de activiteiten van P3transfer.

Stichting ROC West-Brabant kan daarnaast de financiële en operationele activiteiten van de Stichting tot Steun aan het Baronie College beheersen en zij heeft de overheersende zeggenschap over de activiteiten van Stichting Talentenfonds ROC West-Brabant. Deze rechtspersonen zijn echter afzonderlijk en gezamenlijk van te verwaarlozen betekenis. Derhalve is ook in 2012 afgezien van consolidatie van deze rechtspersonen.

1.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

1.4 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bevoegd gezag van Stichting ROC West-Brabant over verschillende zaken zich een oordeel vormt en dat het bevoegd gezag schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2: 362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in duizenden euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

Overige activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging.

Subsidies op investeringen zijn in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Jaarlijks wordt het plan geactualiseerd.

2.4 Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaardemethode wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voorzover Stichting ROC West-Brabant in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen. Indien Stichting ROC West-Brabant in deze situatie een vordering op de deelneming heeft die uitstijgt boven de negatieve nettovermogenswaarde, wordt de voorziening in mindering gebracht op de vordering.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen op deelnemingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

2.5 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

2.6 Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op vervaardigingsprijs indien nodig onder aftrek van een voorziening voor incurantheid. De vervaardigingsprijs omvat alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging, alsmede kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

2.7 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.8 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

2.9 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door derden is aangebracht.

Voor een verdere toelichting van het vermogen wordt verwezen naar het enkelvoudige deel van deze jaarrekening.

2.10 Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het nettobelang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voor zover de betreffende groepsmaatschappijen een negatieve nettovermogenswaarde hebben, worden de negatieve waarden alsmede eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het minderheidsbelang derden, tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen.

2.11 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De contante waardebepaling heeft plaatsgevonden op basis van een discontering tegen 4%.

Voorziening wachtgelden

De voorziening wachtgelden is gevormd voor toekomstige wachtgelduitkeringen aan ex-werknemers die ultimo boekjaar aanspraak maken op een wachtgelduitkering.

Voorziening vervroegd uittreden

De voorziening vervroegd uittreden is gevormd ter dekking van de lasten die voortvloeien uit met medewerkers afgesloten overeenkomsten inzake (vervroegde) uittreding danwel uit door het personeel opgebouwde rechten om uren op een ander tijdstip op te nemen dan in het desbetreffende jaar waarin het verlof is ontstaan.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

De voorziening arbeidsongeschiktheid is opgenomen voor de verwachte verplichting die op balansdatum bestaat tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Voorziening latente belastingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare verschillen en beschikbare voorwaartse verliescompensatie worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd en verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut.

2.12 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

2.13 Financiële instrumenten

ROC West-Brabant past kostprijshedge-accounting toe voor de renteswaps die ervoor zorgen dat bepaalde variabel rentende schulden worden omgezet in vast rentende leningen. Het ineffectieve deel van de waardeverandering van de renteswaps wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten. In 2012 is er geen sprake van een ineffectief deel.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat**3.1 Algemeen**

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Opbrengstverantwoording*Verlenen van diensten*

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

3.3 Rijksbijdrage

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

3.4 Overige overheidsbijdragen

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de condities voor ontvangst kunnen worden aangetoond.

Investeringsubsidies

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

3.5 Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen, die bij aanvang van het cursusjaar in rekening worden gebracht, worden tijdsevenredig als baten in het betreffende boekjaar verantwoord.

3.6 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

ROC West-Brabant heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP die wordt gekwalificeerd als een toegezegd-pensioenregeling. Onder een toegezegd-pensioenregeling wordt verstaan een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren.

ROC West-Brabant heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfspensioenfonds verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Voor zover de verschuldigde premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Tezamen met andere rechtspersonen past ROC West-Brabant dezelfde bedrijfstakpensioenregeling toe. ROC West-Brabant heeft in geval van een tekort bij de bedrijfstakpensioenfonds geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies. De dekkingsgraad van het ABP per 31 december 2012 is 96% (per 31 mei 2013 99%).

3.7 Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen evenals afboekingen in verband met een duurzame waardevermindering.

3.8 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt.

3.9 Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de staat van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingsschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

5 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en appa- ratuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
Stand per 1 januari 2012						
Verkrijgingsprijs	234.081	2.568	68.777	1.448	-11.862	295.012
Cumulatieve afschrijvingen	-89.265	0	-40.880	-744	6.427	-124.462
Boekwaarden	144.816	2.568	27.897	704	-5.435	170.550
Mutaties						
Investeringen	7.186	2.504	8.339	339	-553	17.815
Desinvesteringen	0	0	-12	-96	0	-108
Afschrijvingen	-7.062	0	-6.675	-237	726	-13.248
Bijzondere waardevermindering	-1.900	0	0	0	0	-1.900
Saldo	-1.776	2.504	1.652	6	173	2.559
Stand per 31 december 2012						
Verkrijgingsprijs	241.267	5.072	71.960	1.421	-12.276	307.444
Cumulatieve afschrijvingen	-98.227	0	-42.411	-711	7.014	-134.335
Boekwaarden	143.040	5.072	29.549	710	-5.262	173.109

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Gebouwen	3,3%
Verbouwingen	5-10%
Terreinvoorzieningen	10%
Terreinen	0%
Hard- en software	25-33,3%
Meubilair	6,7%
Overig inventaris	5-10%
Vervoermiddelen	25%

Bij gebouwen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10%.

Bij vervoermiddelen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 20%.

De investeringen in gebouwen en terreinen betreffen de volgende verbouwingen en aankoop terrein:

Aankoop terrein nieuwbouw Kellebeek College	2.595
Nobellaan 50, Bergen op Zoom	224
Tuinzigtlaan 10, Breda	486
Meulenspie 2, Breda	97
Terheijdenseweg 350, Breda	168
Terheijdenseweg 348, Breda	160
Groene Woud 2, Breda	2.323
Van Riebeecklaan 2, Breda	680
Overige	453
	7.186

De investeringen inzake gebouwen in uitvoering betreffen met name de nieuwbouw van het Kellebeek College en aanloopkosten van diverse nog op te starten nieuwbouwprojecten.

De investeringen in inventaris en apparatuur zijn als volgt opgebouwd:

Meubilair	771
Hard- en software	4.135
Overig inventaris	3.433
	<hr/>
	<u>8.339</u>

Bijzondere waardevermindering

Het leerlingenaantal op Tholen is aanzienlijk teruggelopen. Van 400 leerlingen in 2008 tot 276 leerlingen in het huidige schooljaar 2012-2013. Voor het schooljaar 2013-2014 wordt een verdere daling naar ca. 220 leerlingen voorzien. De daling van het aantal leerlingen en de daaruit voortvloeiende leegstand waren naar verwachting per balansdatum structureel. Rekening houdende met het effect hiervan op de bedrijfswaarde is een bijzondere waardevermindering opgenomen van € 1,9 miljoen.

OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

		<u>peildatum</u>
OZB-waarde gebouwen en terreinen	190.805	1-1-2011 en later
Verzekerde waarde gebouwen	339.580	1-1-2012
Verzekerde waarde inventaris	97.060	1-1-2012

6 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Leningen u/g
	<hr/>
Stand per 1 januari 2012	0
Investeringen	100
	<hr/>
Stand per 31 december 2012	<u>100</u>

Leningen u/g

Ultimo 2012 is een lening verstrekt aan de English Education Group. Deze BV zet met ingang van 1 januari 2013 de activiteiten voort van Anglia. Tot 31 december 2012 een entiteit binnen ROC West-Brabant. Afspraken omtrent rente en aflossing zijn vastgelegd in een leningsovereenkomst.

7 Voorraden

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Gebruiksgoederen	<u>136</u>	<u>145</u>

Een voorziening voor incurantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

8 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Debiteuren	4.173	4.988
Deelnemers/cursisten	1.400	1.690
Ministerie	374	0
Overige overheden	2.194	3.303
Belastingvorderingen	113	446
Overige vorderingen	98	81
Overlopende activa	5.148	6.088
Voorziening wegens oninbaarheid	-1.947	-1.073
	<hr/>	<hr/>
Totaal vorderingen	<u>11.553</u>	<u>15.523</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

<u>Ministerie OCW en EZ</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Ministerie OCW	199	0
Ministerie EZ	175	0
	<hr/>	<hr/>
	<u>374</u>	<u>0</u>

Ministerie OCW

Begin 2013 heeft een nabetaling over 2012 plaatsgevonden inzake brinnummer 02HI.

Ministerie EZ

In 2012 is slechts één rijksbijdragebrief VMBO/LWOO voor de AOC's gepubliceerd. In september 2012 is de GPL gewijzigd en daarmee de prijs per leerling. Ook de materiële vergoeding is in de loop van 2012 verhoogd. De aangepaste prijs per leerling en de daarmee samenhangende verhoging van de bekostiging ad € 175.000 is pas in februari 2013 gepubliceerd en uitgekeerd.

<u>Overige overheden</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Gemeenten	566	1.427
Overig	1.628	1.876
	<hr/>	<hr/>
	<u>2.194</u>	<u>3.303</u>

<u>De vordering op gemeenten is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Educatiegelden boekjaar	480	851
Inburgering boekjaar	3	74
Ov.gemeentelijke subsidies boekjaar	18	437
	<hr/>	<hr/>
	501	1.362
Nog te ontvangen m.b.t. voorgaande jaren	65	65
	<hr/>	<hr/>
	<u>566</u>	<u>1.427</u>

<i>De verdeling over de gemeenten is als volgt:</i>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Bergen op Zoom	103	104
Breda	51	841
Drimmelen	81	1
Etten-Leur	8	1
Geertruidenberg	0	1
Gemeentelijk Samenwerkingsverband	0	267
Halderberge	48	1
Moerdijk	29	65
Oosterhout	4	9
Roosendaal	119	0
Rucphen	38	54
Steenbergen	32	34
Woensdrecht	28	30
Zundert	25	19
	<u>566</u>	<u>1.427</u>

De vordering op overige overheden betreft met name een vordering op het Ministerie van SZW uit hoofde van ESF-subsidies.

<u>Belastingvorderingen</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Vennootschapsbelasting	113	446

<u>Overige vorderingen</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Borgsommen	73	64
Vorderingen op personeel	25	17
Totaal overige vorderingen	<u>98</u>	<u>81</u>

<u>Overlopende activa</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Automatiseringskosten	1.273	816
Lopende projecten	915	972
Leerlingkosten	171	156
Rente-opbrengsten	519	1.088
Personeelskosten	402	777
Huisvesting	701	552
PR kosten	55	56
Loyalis	250	294
Kopieerkosten	172	166
Deelnemersbijdragen	0	104
Samenwerking VO-BVE	336	768
Overige	354	339
Totaal overlopende activa	<u>5.148</u>	<u>6.088</u>

<u>Voorziening wegens oninbaarheid</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Stand per 1 januari	-1.073	-826
af: onttrekking	154	171
bij: dotatie	-1.028	-418
Stand per 31 december	<u>-1.947</u>	<u>-1.073</u>

De toename van de voorziening wegens oninbaarheid hangt samen met de vorderingen op P3transfer B.V. die per 31 december open stonden en bij het faillissement van P3transfer B.V. op 1 mei jongstleden nog niet waren voldaan.

9 Liquide middelen	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Kasmiddelen	61	77
Tegoeden op bankrekeningen	49.592	60.230
	<hr/>	<hr/>
Totaal liquide middelen	<u><u>49.653</u></u>	<u><u>60.307</u></u>

10 Aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen

Het aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen wordt in de toelichting bij de (enkelvoudige) balans nader toegelicht.

11 Aandeel van derden in het groepsvermogen

Het verloop van het aandeel van derden is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Stand per 1 januari	577	-107
Aandeel in agiostorting	784	744
Resultaat boekjaar	-286	-60
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	<u><u>1.075</u></u>	<u><u>577</u></u>
 <u>Aandeel van derden in deelneming</u>	 <u>31-12-2012</u>	 <u>31-12-2011</u>
Briljant B.V.	-83	-129
RWTC B.V.	1.158	706
	<hr/>	<hr/>
	<u><u>1.075</u></u>	<u><u>577</u></u>

12 Voorzieningen	31-12-2012	31-12-2011
<u>Personeelsvoorzieningen</u>		
Wachtgelden	1.136	716
Vervroegd uittreden	5.705	1.689
Jubilea	2.315	2.143
Arbeidsongeschiktheid	852	655
	10.008	5.203
<u>Overige voorzieningen</u>		
Groot onderhoud	1.539	3.191
Latente belastingen	442	435
	1.981	3.626
Totaal voorzieningen	11.989	8.829

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Wacht- gelden	Vervroegd uittreden	Jubilea	Arbeids- ongeschikt- heid	Totaal pers. voorzieningen	Overige voorzie- ningen	Totaal
Stand per 1 januari	716	1.689	2.143	655	5.203	3.626	8.829
Dotaties	4.394	5.259	178	197	10.028	59	10.087
Onttrekkingen	-2.375	-951	-6	0	-3.332	-95	-3.427
Vrijval	-1.599	-292	0	0	-1.891	-1.609	-3.500
Stand per 31 december	1.136	5.705	2.315	852	10.008	1.981	11.989
Kortlopend deel < 1 jaar	517	2.299	129	452	3.397	522	3.919
Langlopend deel > 1 jaar	619	3.406	2.186	400	6.611	1.459	8.070

Voorziening wachtgelden

De dotatie aan de voorziening is gevoerd uit de ontvangen Rijksbijdragen inzake wachtgeld. De onttrekkingen betreffen de betalingen aan Loyalis inclusief de betalingen inzake ABP extra pensioen dat betaald is voor de medewerkers die middels de nieuwe regeling vervroegd zijn uitgetreden. Het bedrag dat ultimo boekjaar niet nodig is om de lopende wachtgeldaanspraken te dekken is vrijgefallen.

Voorziening vervroegd uittreden

De dotatie vloeit voort uit de nieuwe regeling die het voor medewerkers van met name Educatie en van Cooth mogelijk maakte vervroegd uit te treden. De onttrekkingen betreffen de betalingen die in 2012 hebben plaatsgevonden aan medewerkers die vervroegd zijn uitgetreden.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is opgenomen voor verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband van de werknemers.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

De voorziening arbeidsongeschiktheid is opgenomen voor de verwachte verplichting die op balansdatum bestaat tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening latente belastingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen zijn opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Groot onderhoud

Vanuit meerjarenonderhoudsplannen welke jaarlijks worden geëvalueerd/ bijgesteld, wordt de omvang van de benodigde voorziening bepaald.

13 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2012	Aflossingen	Stand per 31-12-2012	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar	Rentevoet (%)
<u>Kredietinstellingen</u>						
Deutsche Bank	25	-25	0	0	0	3,85
Deutsche Bank	2.005	-102	1.903	411	1.492	6,23
ING	44.375	-2.500	41.875	10.000	31.875	5,05
van Lanschot	12	-12	0	0	0	5,50
Rabobank	1.629	-75	1.554	300	1.254	variabel
Rabobank	2.035	-107	1.928	426	1.502	3,40
Rabobank	3.806	-250	3.556	998	2.558	5,72
Rabobank	10.333	-667	9.666	2.667	6.999	5,25
Rabobank	13	-3	10	10	0	6,50
Rabobank	13	-3	10	10	0	6,50
Totaal langlopende schulden	64.246	-3.744	60.502	14.822	45.680	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

ING

Als zekerheid voor de door de ING verstrekte kredietfaciliteiten is verstrekt:

- hypothecaire inschrijving ad € 75.000.000 op onroerend goed van St. ROC West-Brabant

De kredietfaciliteit bestaat uit een geldlening en een rekening courant krediet van € 25.000.000.

Op de lening met rentepercentage 5,05% is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een

looptijd tot en met juni 2025. De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 11.406.701.

Er zit geen margin-call op deze renteswap hetgeen betekent dat St. ROC West-Brabant geen

bijstortingsverplichting heeft.

Rabobank

Als zekerheid voor de door de Rabobank verstrekte geldleningen en kredietfaciliteiten is verstrekt:

- hypothecaire inschrijving ad € 25.000.000 op het onroerend goed te Etten-Leur

- borgtocht ad € 7.470.000 door St. Waarborgfonds BVE

- verpanding huurgarantie, rechten uit put-optie, huurpenningen, garantie fiscaliteit en garantie afbouw

- positive-negative pledge, pari-passu verklaring, cross-default.

Op de lening met rentepercentage 5,25% is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een loop-

tijd tot en met januari 2014. Na het verstrijken van de looptijd van de renteswap resteert in aanleg

een lening met een variabele rente.

De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 889.664.

Op deze renteswap zit een margin-call. Het bedrag waarboven sprake kan zijn van een bijstortverplichting

bedraagt € 2,7 miljoen. Gegeven de korte resterende looptijd zal de negatieve marktwaarde niet meer

boven het (huidige) afgesproken bedrag uit kunnen komen. Bijstorting uit hoofde van een negatieve

marktwaarde is hier dan ook niet aan de orde.

Op basis van individuele documentatie is vastgesteld dat de beide hedges effectief zijn.

14 Kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Kredietinstellingen	3.744	3.879
Crediteuren	7.731	5.182
Ministerie	51	0
Belastingen en premies soc. verz.	6.816	6.939
Schulden terzake van pensioenen	2.738	2.083
Overige kortlopende schulden	129	2.568
Overlopende passiva	22.083	25.537
Totaal kortlopende schulden	43.292	46.188

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Het saldo crediteuren lag ultimo 2011 laag ten opzichte van voorgaande jaren. Ultimo 2012 ligt het saldo weer op het niveau ultimo 2010 respectievelijk 2009.

<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Loonheffing (incl. sociale premies)	6.751	6.929
Omzetbelasting	65	10
Totaal belastingen en premies	6.816	6.939

De belastingen ultimo boekjaar betreffen met name afdrachten over de maand december en de 13e maand.

<u>Schulden terzake van pensioenen</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Premie ouderdoms-/nabestaandenpensioen	2.362	1.701
Premie VUT/FPU	337	341
Premie invaliditeits/arbeidsongeschiktheidspensioen	33	35
Partner plus	6	6
Totaal schulden terzake pensioenen	2.738	2.083

De schulden ultimo boekjaar betreffen afdrachten over de maand december en de 13e maand, alsmede premie ouderdoms-/nabestaandenpensioen voor medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de regeling om vervroegd uit te treden.

<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Borgsommen	85	106
Personeelsvereniging	41	45
Bijdrage Building Breda	0	2.362
Schulden aan personeel	0	21
Aflossingen leningen o/g derden	0	10
Ouderraad/ leerlingraad	0	10
Overigen	3	14
Totaal overige kortlopende schulden	129	2.568

De bijdrage aan Building Breda vloeit voort uit een toezegging om € 3 miljoen bij te dragen aan de (nieuw) bouw van panden van de scholen voor algemeen vormend onderwijs welke onder ROC West-Brabant vallen. Ultimo 2012 is deze bijdrage, ter dekking van uitgaven die door Building Breda gedaan zijn in verband met de nieuwbouw van het Stedelijk Gymnasium, geheel voldaan.

<u>Overlopende passiva</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Vooruitontvangen wettelijk cursusgeld	1.671	1.489
Geoormerkte subsidies OCW - met verrekening	5.561	8.618
Geoormerkte subsidies EZ - met verrekening	1.634	1.635
Geoormerkte subsidies OCW - zonder verrekening	772	0
Geoormerkte subsidies EZ - zonder verrekening	69	0
Niet-geoormerkte subsidies OCW	764	797
Niet-geoormerkte subsidies EZ	181	342
Lopende projecten	1.237	1.553
Vakantiegeld en -dagen	5.005	5.037
Bijdragen deelnemers restant schooljaar	1.306	1.615
Rente langlopende leningen	640	628
Energie	212	272
Eindejaarsuitkering	176	188
Huisvesting	618	490
Ouderbijdragen	339	279
Accountants- en advieskosten	216	265
Detachering/uitzendkrachten	259	617
Bijdragen bedrijven	831	665
Overige personeelskosten	149	296
Leerlingkosten	69	75
Onderwijsontwikkeling	43	243
Automatisering	30	58
Vooruitontvangen 'subsidies'	30	66
Overige	271	309
	<hr/>	<hr/>
Totaal overlopende passiva	<u>22.083</u>	<u>25.537</u>

Het verloop van de post vooruitontvangen wettelijk cursusgeld luidt als volgt:

Jaar	Te innen cursusgeld	Inhouding cursusgeld	Saldo 31-12-2011	Te innen cursusgeld 2012	Inhouding cursusgeld 2012	Verlies tlv exploitatie 2012	Vrijval tgv exploitatie 2012	Saldo 31-12-2012
2010	3.584	-2.901	683	0	-561	49	-171	0
2011	3.566	-2.760	806	65	0	20	-6	885
2012				3.175	-2.666	277	0	786
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	7.150	-5.661	1.489	3.240	-3.227	346	-177	1.671

Het te innen cursusgeld betreft het cursusgeld dat verschuldigd is door deelnemers die gedurende het kalenderjaar gestart zijn aan een opleiding. De inhouding cursusgeld betreft de inhouding inzake wettelijk cursusgeld vanuit CFI. Deze inhouding is gebaseerd op de deelnemers per 1-10 in het jaar t-2. Een eventueel overschot wordt niet meteen ten gunste van het resultaat gebracht, omdat deze gelden alsnog (grotendeels) in het jaar t+2 afgedragen zullen moeten worden. De post bevat dan ook maximaal twee jaarlagen. Een eventueel tekort (verlies) wordt wel meteen ten laste van het resultaat gebracht.

Overzicht geormerkte subsidies OCW en EZVerantwoording subsidies OCW met verrekeningsclausule*Aflopend per ultimo verslagjaar*

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Te verrekenen
Energiezuinigheid/ binnenmilieu	2010 - 67062	8	7	8	0	-1	7
Energiezuinigheid/ binnenmilieu	2010 - 66957	2	1	2	0	-1	1
Energiezuinigheid/ binnenmilieu	2010 - 66958	8	7	8	0	-1	7
Energiezuinigheid/ binnenmilieu	2010 - 67019	37	36	37	0	-1	36
Schoolmaatschappelijk werk	2011 - 19560	838	838	838	-838	-838	0
Innovatiebox 2010	2010 - 17122	1.486	149	1.486	-149	-1.486	0
Innovatiebox 2011	2011 - 19797	1.551	1.551	1.551	-1.551	-1.551	0
Subtotaal (1)		3.930	2.589	3.930	-2.538	-3.879	51

Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Saldo 31-12-2012
Stagebox 2011	2011 - 19683	1.795	1.384	1.795	-1.347	-1.758	37
Stagebox 2012	2012 - 21967	1.630	0	1.630	-756	-756	874
Schoolmaatschappelijk werk	2012 - 21737	791	0	791	0	0	791
Nederlandse taal en rekenen	2011 - 19303	1.603	615	1.603	-430	-1.418	185
Nederlandse taal en rekenen	2012 - 21673	1.641	0	1.641	-1.296	-1.296	345
Doorontwikkeling PRO/PS	2011 - 91332	40	40	40	-40	-40	0
Doorontwikkeling PRO/PS	2012 - 102479	20	0	20	0	0	20
VSV prestatiesubsidie	2011 - 20887	842	1.206	842	-828	-828	14
VSV prestatiesubsidie	2011 - 20750	64	64	64	-64	-64	0
VSV prestatiegelden aanv.	2012 - 20750	34	0	34	0	0	34
VSV prestatiesubsidie extra	2012 - 21403	302	0	302	-270	-270	32
VSV prestatiegelden extra	2012 - 21266	16	0	16	-16	-16	0
VSV projectsubsidie	2011 - 16830	1.038	38	1.038	-38	-1.038	0
VSV projectsubsidie	2011 - 21503	1.037	1.012	1.037	-823	-848	189
Plusvoorziening	2009 - 16291	1.698	243	1.698	-243	-1.698	0
VSV regiommiddelen	2012 - 22696	700	0	700	-262	-262	438
VSV vast 2013 MBO	2012 - 22833	150	0	150	0	0	150
VSV vast 2013 VO	2012 - 23503	10	0	10	0	0	10
VSV vast 2013 VO	2012 - 23771	20	0	20	0	0	20
VSV vast 2013 VO	2012 - 23901	20	0	20	0	0	20
VSV vast 2013 VO	2013 - 23564	10	0	10	0	0	10
VSV prestatiegelden	2012 - 23227	64	0	64	0	0	64
VSV prestatiegelden	2012 - 23362	1.206	0	1.206	-455	-455	751
VSV prestatiegelden extra	2012 - 24277	16	0	16	0	0	16
VSV prestatiegelden extra	2012 - 24412	302	0	302	0	0	302
-transport-		15.049	4.602	15.049	-6.868	-10.747	4.302

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Saldo 31-12-2012
<i>-transport-</i>		<i>15.049</i>	<i>4.602</i>	<i>15.049</i>	<i>-6.868</i>	<i>-10.747</i>	<i>4.302</i>
Lerarenbeurs	2011 - 35355	45	26	45	-26	-45	0
Lerarenbeurs	2011 - 36795	17	11	17	-11	-17	0
Lerarenbeurs	2011 - 36853	6	3	6	-3	-6	0
Lerarenbeurs	2011 - 36905	37	32	37	-32	-37	0
Lerarenbeurs	2011 - 37043	47	25	47	-25	-47	0
Lerarenbeurs	2012 - 38907	216	0	216	-89	-89	127
Lerarenbeurs	2012 - 39524	45	0	45	-19	-19	26
Lerarenbeurs	2012 - 41635	6	0	6	-2	-2	4
Lerarenbeurs	2012 - 41701	44	0	44	-14	-14	30
Lerarenbeurs	2012 - 41560	14	0	14	-5	-5	9
Zij-instroom	2010 - 31607	494	71	494	0	-461	33
Zij-instroom	2010 - 34166	323	64	323	-17	-276	47
Zij-instroom	2011 - 34695	114	6	114	0	-108	6
Zij-instroom	2011 - 34716	95	6	95	-4	-93	2
Zij-instroom	2011 - 34829	266	47	266	-39	-258	8
Zij-instroom	2011 - 38022	418	304	418	-293	-407	11
Zij-instroom	2012 - 38594	551	0	551	-196	-196	355
M&ICT the long tail	2010 - 67763	381	214	381	-214	-381	0
M&ICT the long tail	2012 - 90559	194	0	194	-189	-189	5
Meesterschap in techniek	2011 - 21614	250	88	192	-2	-2	190
Innovatiearrangement *	2008 - St.PB	1.760	425	1.608	-96	-1.279	329
ROCK- en poppodium *	2010 - BIB10	500	68	400	-142	-354	46
ROCK- en poppodium *	2011 - 10082	147	37	118	-65	-87	31
Subtotaal (2)		21.019	6.029	20.680	-8.351	-15.119	5.561
Totaal		24.949	8.618	24.610	-10.889	-18.998	5.612
In voorgaande jaren ontvangen				-16.727			
Dit jaar ontvangen				7.883			
Van derden (*)				-179			
Via OCW in 2012 (conform Gefis)				7.704			
Naar investeringen					-15		
Naar derden (m.n. Plusvoorziening, projectsubs.VSV)					-406		
Exploitatie					-10.468		
			31-12-2011				31-12-2012
Naar overlopende passiva 31-12			8.618				5.561
Schuld aan OCW			0				51
			8.618				5.612

Verantwoording subsidies EZ met verrekeningsclausule*Afopend per ultimo verslagjaar*

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Te verrekenen
Innovatiebox 2011	2011 - 1643	311	311	311	-311	-311	0
Subtotaal (1)		311	311	311	-311	-311	0

Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Saldo 31-12-2012
Stagebox regeling 2011	2011 - 19662	89	89	89	-89	-89	0
Stagebox regeling 2012	2012 - 21946	87	0	87	0	0	87
VSV prestatiesubsidie	2011 - 1789	116	116	116	-116	-116	0
VSV prestatiesubsidie afrek.	2012 - 1424	2	0	2	-2	-2	0
VSV prestatiesubsidie corr.	2012 - 1789	-16	0	-16	16	16	0
VSV prestatiesubsidie extra	2012 - 1801	29	0	29	-29	-29	0
VSV prestatiesubsidie extra	2012 - 22864	29	0	29	0	0	29
VSV prestatiesubsidie	2012 - 22876	116	0	116	0	0	116
VSV vast 2013 VO	2012 - 23398	35	0	35	0	0	35
VSV vast 2013 MBO	2012 - 2033	20	0	20	0	0	20
Praktijkleren	2010 - 1157	550	80	550	-80	-550	0
Praktijkleren	2011 - 1451	513	513	513	-362	-362	151
Praktijkleren	2012 - 1841	860	0	860	0	0	860
Kennisverspreiding	2011 - 1451	127	127	127	0	0	127
Professionalisering	2011 - 1451	30	30	30	0	0	30
Internationalisering	2011 - 1451	23	23	23	-23	-23	0
Versterking primaire opleiding	2011 - 1451	186	186	186	-171	-171	15
Schoolmaatschappelijk werk MI	2012 - 1907	43	0	43	-43	-43	0
Nederlandse Taal en Rekenen	2010 - 16355	137	45	137	-45	-137	0
Nederlandse Taal en Rekenen	2011 - 19284	119	107	119	-75	-87	32
Nederlandse Taal en Rekenen	2012 - 19284	128	0	128	0	0	128
Lerarenbeurs	2011 - 37027	12	7	12	-7	-12	0
Lerarenbeurs	2012 - 39508	7	0	7	-3	-3	4
Kennisverspreiding en innovatie *		30	1	30	0	-30	0
Subtotaal (2)		3.272	1.324	3.272	-1.029	-1.638	1.634
Totaal		3.583	1.635	3.583	-1.340	-1.949	1.634
In voorgaande jaren ontvangen				-2.244			
Dit jaar ontvangen				1.339			
Van derden (*)				0			
Via OCW in 2012 (conform Gefis)				1.339			
Naar investeringen					0		
Naar exploitatie					-1.340		

Verantwoording subsidies OCW zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Te verrekenen
Bekwaamheid en profess.	2012 - 22098	772	0	772	0	0	772
Totaal		772	0	772	0	0	772
In voorgaande jaren ontvangen				0			
Dit jaar ontvangen				772			
Via OCW in 2012 (conform Gefis)				772			
Naar investeringen					0		
Naar exploitatie					0		

Verantwoording subsidies EZ zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2012	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Te verrekenen
Bekwaamheid en profess.	2012 - 1943	69	0	69	0	0	69
Totaal		69	0	69	0	0	69
In voorgaande jaren ontvangen				0			
Dit jaar ontvangen				69			
Via OCW in 2012 (conform Gefis)				69			
Naar investeringen					0		
Naar exploitatie					0		

Verantwoording niet-geormerkte subsidiesVerantwoording subsidies OCW

	Saldo 31-12-2011	Ontvangen 2012	Lasten 2012	Investering 2012	Saldo 31-12-2012
Totaal niet-geormerkt	797	10.246	-10.279	0	764
Ontvangen van andere scholen		-1.568			
Conform Gefis		8.678			

De onder de niet-geormerkte subsidies opgenomen post 'ontvangen van andere scholen' betreft met name door VO scholen doorbetaalde rijksbijdragen voor leerlingen die in het kader van het Besluit Samenwerking VO-BVE via de vavo opleiding hun opleiding afronden.

Het saldo per 31-12-2012 is als volgt te specificeren:

	Jaar en kenmerk	
LGF MBO 2012/2013	2012 - 22456	414
Leerlinggebonden financiering VO	2012 - 661610	23
Leerplusarrangement	2012 - 82334	25
Lesmateriaal	2012 - 101994	18
Maatschappelijke stages	2012 - 102688	45
Maatschappelijke stages	2012 - 103151	100
Maatschappelijke stages	2012 - 102881	16
Maatschappelijke stages	2012 - 103012	90
Maatschappelijke stages	2012 - 485382	33
		<hr/>
		<hr/> 764 <hr/>

Het saldo per 31-12-2012 zal in 2013 besteed worden.

Verantwoording subsidies EZ

	Jaar en kenmerk	Bedrag toewijzing	Saldo 31-12-2011	Ontvangen t/m 2012	Lasten 2012	Lasten t/m 2012	Saldo 31-12-2012
							0
Maatschappelijke stage	2011 - 1815	129	129	129	-129	-129	0
Maatschappelijke stage	2012 - 2049	126	0	126	0	0	126
Groene impuls	2010 - 1399	193	168	193	-168	-193	0
L.L gebonden fin. MBO	2011 - 19920	81	45	81	-49	-81	0
L.L gebonden fin. MBO	2012 - 22439	94	0	94	-39	-39	55
L.L gebonden fin. VO	2012 - 544339	1	0	1	-1	-1	0
L.L gebonden fin. VO	2012 - 661682	176	0	176	-176	-176	0
Wachtgeld 2012	2012 - 1741	867	0	867	-867	-867	0
Visueel gehandicapten 2012	2012 - 21803	6	0	6	-6	-6	0
Lesmateriaal VO 2012	2012 - 1954	24	0	24	-24	-24	0
Prestatiebox VO 2012	2012 - 1927	233	0	233	-233	-233	0
Doorbetaling andere scholen		0	0	-10	10	10	0
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal niet-geormerkte subsidies		1.930	342	1.920	-1.682	-1.739	181
In voorgaande jaren ontvangen				-398			
				<hr/>			
Dit jaar ontvangen				1.522			
Van andere scholen				10			
				<hr/>			
Conform Gefis				1.532			
				<hr/>			
Naar exploitatie					-1.682		

Het saldo per 31-12-2012 zal in 2013 besteed worden.

15 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingenVorderingen op OCW en EZ

De vordering houdt verband met een stelselwijziging inzake de vergoeding van de loonheffing en premies ABP bij de invoering van de lumpsumbekostiging respectievelijk een vordering inzake vakantiegeld die verband houdt met de overgang naar kalenderjaarbekostiging.

Het bedrag van deze posten bedraagt € 810.000 respectievelijk € 4.032.000 en € 185.000.

Deze vorderingen komen echter slechts tot uitkering als de Stichting failliet gaat.

<u>OCenW</u>	<u>31-12-2012</u>
<i>In verband met invoering lumpsum financiering BVE</i>	
Loonheffing/ premie ABP juli 1991 voormalig SCB	396
Loonheffing/ premie ABP juli 1991 voormalig ROC West-Brabant (bestuursnummer 40898)	414
	<hr/> 810
<i>In verband met overgang naar kalenderjaar financiering</i>	
Vakantiegeld augustus/ december BVE	1.829
Vakantiegeld augustus/ december VO	2.203
	<hr/> 4.032
	<hr/> <hr/> 4.842
Totaal	<hr/> <hr/> 4.842

<u>EZ</u>	<u>31-12-2012</u>
<i>In verband met overgang naar kalenderjaar financiering</i>	
Vakantiegeld augustus/ december BVE	117
Vakantiegeld augustus/ december VO	68
	<hr/> 185
Totaal	<hr/> <hr/> 185

Stichting Waarborgfonds BVE

Door de OKF-operatie zijn de gebouwen economisch eigendom geworden van ROC West-Brabant. Voorwaarde voor de overdracht is dat alle ROC's zich aansluiten bij de Stichting Waarborgfonds BVE.

Als deelnemer van het Waarborgfonds heeft ROC West-Brabant de verplichting in geval van toekomstige calamiteiten met betrekking tot gebouwen van aangesloten deelnemers een bijdrage te voldoen aan deze Stichting indien het kapitaal van genoemde Stichting onder het stichtingsvermogen van € 10 miljoen komt.

De bijdrage voor ROC West-Brabant bedraagt maximaal 2% van de aan de instelling rechtstreeks verstrekte Rijksbijdrage. Het mogelijk maximale risico bij calamiteiten bedraagt, op basis van de cijfers 2012, een bedrag van € 2,2 miljoen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Het totaal van de verplichtingen met een looptijd langer dan 1 jaar (telefonie, internet, software, auto's, energie en studieboeken) bedraagt berekend over de totale looptijd, circa € 10,8 miljoen.

Investeringsverplichtingen

Voor enkele bouwprojecten zijn investeringsverplichtingen aangegaan voor een bedrag van totaal € 13 miljoen.

Huurverplichtingen

Het totaal van de huurverplichtingen inzake onroerend goed met een looptijd langer dan 1 jaar bedraagt, berekend over de totale looptijd, circa € 9,1 miljoen.

Fiscale eenheden

Voor de omzetbelasting is sprake van een fiscale eenheid tussen ROC West-Brabant en haar deelnemingen P3transfer B.V., P3transfer Personeel B.V., IT Workz B.V., Novalis Personeels B.V., Aviation Training Group B.V., World Class Aviation Academy B.V., Aircraft Maintenance & Training School B.V., Rotary Wing Training Center B.V., Brilljant Breda B.V. en ROC ICT Services B.V..

Alle entiteiten betrokken in de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schulden aan de belastingdienst inzake de omzetbelasting.

Koopoptie

Trivium Hotel Etten-Leur B.V. heeft een koopoptie op het pand Trivium 72 te Etten-Leur gedurende de periode 1 september 2007 tot 1 september 2014 voor een bedrag van € 5.850.000. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Wet vermindering afdracht (WVA)

In maart 2012 is een convenant ondertekend tussen het Ministerie van OCW en het directoraat-generaal Belastingdienst van het Ministerie van financiën. Door dit convenant mag de Belastingdienst gebruik maken van de rapporten van de Onderwijsinspectie bij het uitvoeren van controles op juist gebruik van de WVA. Middels de WVA ontvangt een werkgever een compensatie voor gemiste arbeidstijd wanneer werknemers een (BBL) opleiding volgen. Er is een verschil in benadering bij beide organisaties bij de constatering van omissies. Wanneer de Onderwijsinspectie tekortkomingen in onderwijskwaliteit of kwaliteitsborging constateert, wordt er een hersteltermijn gehanteerd. De Belastingdienst daarentegen kan een organisatie bij het constateren van een afwijking van de belastingwetten, een naheffingsaanslag opleggen voor de afgelopen vijf jaar. Dat leidt dus in de praktijk tot situaties die lastig te hanteren zijn.

Door organisaties die met het ROC een praktijkleervereenkomst zijn aangegaan wordt veelvuldig een beroep gedaan op de WVA. Bij een aantal van deze bedrijven/organisaties heeft de Belastingdienst een controle uitgevoerd op de juiste toepassing van de WVA wetgeving. Het negatieve oordeel van de Onderwijsinspectie met betrekking tot de maatwerktrajecten uitgevoerd door P3transfer, is hierbij niet onopgemerkt gebleven. Het is niet ondenkbaar dat ROC West-Brabant hierdoor met nieuwe verplichtingen ten opzichte van deze klanten zal worden geconfronteerd. Het is onzeker wat de aard en de omvang zal zijn van deze verplichtingen. Ze kunnen van materiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening geeft van de vermogenspositie van ROC West-Brabant. Er is per 31 december 2012 geen voorziening gevormd omdat de omvang van een dergelijke voorziening niet betrouwbaar kan worden bepaald.

ROC West-Brabant ondersteunt de gecontroleerde bedrijven bij de afwikkeling van de controle door de Belastingdienst.

16 Rijksbijdragen	<u>2012</u>	<u>Begroting 2012</u>	<u>2011</u>
Rijksbijdragen OCW	163.921	160.068	162.521
Rijksbijdragen EZ	30.121	29.153	29.688
Totaal rijksbijdragen	<u>194.042</u>	<u>189.221</u>	<u>192.209</u>
<u>Rijksbijdragen OCW</u>	<u>2012</u>	<u>Begroting 2012</u>	<u>2011</u>
Rijksbijdrage sector BVE	102.288	100.643	102.390
Rijksbijdrage sector VO	40.886	39.941	40.769
Totaal rijksbijdrage	<u>143.174</u>	<u>140.584</u>	<u>143.159</u>
Geoormerkte OCW subsidies	10.468	10.396	9.235
Niet-geoormerkte OCW subsidies	10.279	9.088	10.127
Totaal overige subsidies	<u>20.747</u>	<u>19.484</u>	<u>19.362</u>
Totaal rijksbijdragen OCW	<u>163.921</u>	<u>160.068</u>	<u>162.521</u>
<u>Rijksbijdragen EZ</u>	<u>2012</u>	<u>Begroting 2012</u>	<u>2011</u>
Rijksbijdrage sector BVE	8.425	8.282	8.231
Rijksbijdrage sector VO	18.674	18.347	18.548
Totaal rijksbijdrage	<u>27.099</u>	<u>26.629</u>	<u>26.779</u>
Geoormerkte EZ subsidies	1.340	1.088	1.312
Niet-geoormerkte EZ subsidies	1.682	1.436	1.597
Totaal overige subsidies	<u>3.022</u>	<u>2.524</u>	<u>2.909</u>
Totaal rijksbijdragen EZ	<u>30.121</u>	<u>29.153</u>	<u>29.688</u>

De begroting 2012 van de rijksbijdrage voor de onderscheiden sectoren is gebaseerd op het prijspeil van 2011. Met eventuele loon- en prijsaanpassingen wordt geen rekening gehouden. Noch bij de baten, noch bij de lasten. Door loon- en prijsaanpassingen is de realisatie 2012 uiteindelijk hoger dan begroot, hier staat een stijging van de loonkosten sec tegenover.

De stijging van de post geoormerkte subsidies ten opzichte van de begroting komt voornamelijk door het beschikbaar komen van extra VSV prestatiegelden. De stijging van de post niet-geoormerkte subsidies komt voornamelijk door het beschikbaar komen van de prestatieboxgelden voor het VO.

De aansluiting tussen de in de exploitatierekening 2012 opgenomen post rijksbijdrage per sector en de bedragen volgens CFI brieven luidt als volgt:

<u>OCW</u>			<u>BVE</u>	<u>VO</u>
Hijksbijdrage 2012 MBO/VMBO	25 LX	20277	102.288	934
Personele vergoeding VO 2012	25 LX	91559		10.126
Exploitatie vergoeding VO 2012	25 LX	92383		1.240
Vermindering uitkeringen 2012	25 LX	93041		-99
Personele vergoeding VO 2011	02 HI	77660		72
Exploitatie vergoeding VO 2011	02 HI	79192		1
Personele vergoeding VO 2012	02 HI	91847 *		6.096
Exploitatie vergoeding VO 2012	02 HI	92492 *		971
Vermindering uitkeringen 2012	02 HI	93150		-59
Personele vergoeding VO 2012	15 NY	92038		3.050
Exploitatie vergoeding VO 2012	15 NY	92684		412
Vermindering uitkeringen 2012	15 NY	93342		-29
Personele vergoeding VO 2012	19 XV	92168		11.552
Exploitatie vergoeding VO 2012	19 XV	92815		1.573
Vermindering uitkeringen 2012	19 XV	93473		-109
Personele vergoeding VO 2012	03 AM	91909		4.604
Exploitatie vergoeding VO 2012	03 AM	92554		595
Vermindering uitkeringen 2012	03 AM	93212		-44
			<u>102.288</u>	<u>40.886</u>

*: incl. € 194.000 resp. € 5.000 uitbetaald in 2013

<u>EZ</u>			<u>BVE</u>	<u>VO</u>
Rijksbijdrage 2012 MBO/ VMBO	21 CY	1728	8.425	1.149
Rijksbijdrage 2012 VMBO	21 CY	1753 *		16.932
Personele vergoeding VO 2012	21 CY	1822		558
Exploitatie vergoeding VO 2012	21 CY	1830		38
Vermindering uitkeringen 2012	21 CY	1848		-3
			<u>8.425</u>	<u>18.674</u>

*: incl. € 175.000 uitbetaald in 2013

17 Overige overheidsbijdragen	2012	Begroting 2012	2011
<u>Gemeentelijke bijdragen en subsidies</u>			
Bijdrage educatie	4.122	4.108	4.257
Overige gemeentelijke bijdragen	<u>1.309</u>	<u>1.107</u>	<u>1.548</u>
Totaal gemeentelijke bijdragen en subsidies	5.431	5.215	5.805
<u>Overige overheidsbijdragen</u>			
Bijdragen Provincies	527	165	778
Bijdragen overige Ministeries	1.528	559	715
Overigen	<u>9</u>	<u>39</u>	<u>35</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	2.064	763	1.528
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>7.495</u>	<u>5.978</u>	<u>7.333</u>

Gemeentelijke bijdragen betreft met de gemeenten afgesloten contracten inzake educatiegelden, eigen gemeentelijke en overige gemeentelijke subsidies.

De 'bijdragen overige Ministeries' betreft met name ESF-gelden vanuit het Ministerie van SZW. In de begroting was rekening gehouden met het wegvallen van deze gelden na medio 2012. In de loop van 2012 is een nieuwe ESF aanvraag echter wederom gehonoreerd.

18 Cursus-, les en examengelden	2012	Begroting 2012	2011
Cursusgelden sector BVE	-117	35	92
Lesgelden sector VO	98	0	100
Examengelden	1.224	1.316	1.229
Totaal cursus-, les en examengelden	<u>1.205</u>	<u>1.351</u>	<u>1.421</u>

De cursusgelden sector BVE betreffen de cursusgelden die geïnd worden bij educatie alsmede het saldo van de vrijval van vooruitontvangen wettelijk cursusgeld (uiterlijk na 2 jaar) en het verlies op wettelijk cursusgeld dat meteen genomen wordt (zie de toelichting bij het verloop van de post vooruitontvangen wettelijk cursusgeld).

19 Baten werk in opdracht van derden	2012	Begroting 2012	2011
Contractonderwijs	5.692	11.240	6.130
Contracten t.b.v. inburgeringsvoorzieningen	280	297	727
Overige	4.031	8.957	5.799
Totaal baten werk i.o.v. derden	<u>10.003</u>	<u>20.494</u>	<u>12.656</u>

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2012 (september 2011) was de verwachting dat de stijgende lijn van inkomsten vanuit het contractonderwijs bij P3transfer zich door zou zetten en dat we ook bij het contractonderwijs door WCAA en RWTC groei zouden zien. Al vrij snel na het opstellen van de begroting werd duidelijk dat de gevolgen van de recessie het contractonderwijs hard zouden treffen. De realisatie ligt dan ook fors lager dan begroot. Ten opzichte van 2011, waarin in de laatste maanden al een kentering merkbaar was, is de realisatie licht achtergebleven.

De activiteiten van IT Workz inzake overig werk in opdracht van derden zijn eveneens fors achtergebleven op de begroting 2012. Ook dit is grotendeels te wijten aan de recessie. AM&TS had in de begroting rekening gehouden met inkomsten door bijdragen vanuit andere ROC's. Dit was gebaseerd op mondelinge toezeggingen. Deze mondelinge toezeggingen hebben uiteindelijk niet tot daadwerkelijke inkomsten geleid. Daarbij speelde ook nog dat de vraag naar zogenaamde PART66-examens weg viel omdat werkgevers aanzienlijk minder nieuw personeel gingen werven.

20 Overige baten	2012	Begroting 2012	2011
Verhuur	1.488	1.706	1.488
Detachering personeel	974	1.299	1.006
Sponsoring	9	4	16
Ouderbijdragen	163	196	305
Schoolbijdragen	134	350	292
Bijdragen activiteiten / doorverkoop	4.734	4.046	4.432
<u>Overige baten</u>			
Inkomsten kantines en restaurants	410	483	521
Samenwerkingsverbanden OVO	1.195	1.061	1.060
Restitutie btw 2005 t/m 2010	0	0	648
Overigen	1.011	1.570	938
Totaal overige	2.616	3.114	3.167
Totaal overige baten	10.118	10.715	10.706

De ouderbijdrage is een vrijwillige bijdrage. Vanaf het schooljaar 2011/2012 wordt deze bijdrage niet meer door alle vmbo scholen gevraagd. In de begroting was hier reeds rekening mee gehouden.

Vanaf schooljaar 2012/2013 is de schoolbijdrage per leerling aanzienlijk gedaald vanwege de aangescherpte regelgeving.

De bijdrage aan activiteiten wordt veelal voorzichtig begroot.

21 Personeelslasten	2012	Begroting 2012	2011
Brutolonen en salarissen	119.981	120.030	120.394
Sociale lasten	12.720	12.729	12.182
Pensioenpremies	16.287	16.292	15.369
<u>Lonen en salarissen</u>	148.988	149.051	147.945
Mutatie personele voorzieningen	8.137	1.498	377
Kosten afvloeiingsregelingen	0	0	48
Personeel niet in loondienst	13.275	10.857	11.115
Overige	4.358	4.471	4.365
<u>Overige personele lasten</u>	25.770	16.826	15.905
Af: uitkeringen	-771	-347	-787
Totaal personele lasten	173.987	165.530	163.063

De begroting van de lonen en salarissen is gebaseerd op het prijspeil ultimo 2011. Ondanks een stijging van de premies voor sociale lasten en pensioenlasten ten opzichte van 2011 is de realisatie nagenoeg gelijk aan de begroting. Dit is gerealiseerd doordat er minder mensen in dienst waren van St. ROC West-Brabant. De post personeel niet in loondienst is echter fors hoger dan begroot en ten opzichte van 2011. Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging van het ziekteverzuim. Vervanging is, om de flexibiliteit te bewaren, veelal ingehuurd.

De mutatie personele voorzieningen betreft het saldo van de dotatie aan personele voorzieningen ad € 10.028 en de vrijval ad € 1.891 (zie ref. 12). De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt € 6.639. Deze overschrijding hangt grotendeels samen met de nieuwe regeling die het voor medewerkers van met name Educatie en van Cooth mogelijk maakte vervroegd uit te treden. Hierdoor was enerzijds een dotatie nodig aan de voorziening vervroegd uittreden nodig van € 5.259. Dit was niet begroot. Anderzijds heeft dit geleid tot het betalen van ABP extra pensioen voor deze medewerkers. Deze betalingen zijn onttrokken aan de voorziening wachtgeld waardoor de vrijval circa € 1.000 lager was dan begroot.

Ook de dotaties aan de voorzieningen jubilea en arbeidsongeschiktheid van respectievelijk € 178 en € 197 waren niet begroot.

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

	Duur arbeidsovereenkomst		ingangs- datum dienst- verband	taak- omvang fte	Aard	Periodiek betaalde beloningen EUR
	van	tot				
<i>Raad van Bestuur</i>						
A. Kastelein	1-1	31-12	01-08-10	1	D	191.649
I.D. Dulfer - Kooijman	1-5	31-12	01-05-12	1	D	105.729
R.Ch.Franken	1-1	1-9	01-01-04	1	D	145.944
Totaal bestuurders						<u>443.322</u>
<i>Raad van Toezicht</i>						
N.C.M. Koch	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	9.773
H.A.W.M. Brons	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	3.595
J.J.M. Tromp	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	10.219
A.M.L. Verpaalen	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	4.096
C. Daleboudt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	4.109
Totaal toezichthouders						<u>31.792</u>

D = dienstbetrekking

De bezoldiging van de Raad van Bestuur vindt plaats op basis van de sectorbrede "Beloningsregeling voor bestuurders van MBO-instellingen".

De Raad van Toezicht ontvangt een vergoeding per vergadering op declaratiebasis.

De periodiek betaalde beloning omvat het bruto salaris (incl. vakantiegeld en eindejaarsuitkering), premie ZVW, werkgeversbijdrage in de ziektekosten en de pensioenpremies en het ter beschikking stellen van een auto (indien van toepassing).

In 2012 heeft geen andere bezoldiging plaatsgevonden dan onder periodiek betaalde beloningen vermeld.

Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT)

Voor de verantwoording over 2012 is het grensbedrag vastgesteld op € 193.000. Het grensbedrag omvat het belastbaar loon alsmede de totale pensioenafdracht (werkgevers- én werknemersdeel). In 2012 zijn geen inkomens (conform de berekeningsmethode WOPT) boven de grens van € 193.000 uitgekomen.

22 Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2012 waren gemiddeld 2.325 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2011: 2.380)

23 Afschrijvingen	2012	Begroting	2011
		2012	
Immateriële vaste activa	0	0	112
Materiële vaste activa	13.248	13.442	14.496
Bijzondere waardervermindering	1.900	0	0
Boekresultaat verkoop materiële vaste activa	-73	0	-85
Totaal afschrijvingen	15.075	13.442	14.523

Conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt zowel het boekresultaat in verband met verkoop van materiële vaste activa alsmede een eventuele afboeking in verband met een duurzame waardevermindering verantwoord onder de afschrijvingen. Omdat het een bijzondere post is, worden deze items (indien van toepassing) separaat opgenomen.

De bijzondere waardevermindering heeft betrekking op het Westerpoort College. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardevermindering onder referentie 5.

24 Huisvestingslasten	2012	Begroting	2011
		2012	
Huur	3.760	3.556	3.251
Verzekeringen	261	332	332
Onderhoud	4.584	4.771	5.391
Energie en water	3.341	3.929	3.353
Schoonmaakkosten	2.560	2.430	2.392
Heffingen	685	643	641
Mutatie onderhoudsvoorziening	-1.557	-1.179	-561
Overige huisvestingslasten	954	1.045	971
Totaal huisvestingslasten	14.588	15.527	15.770

De mutatie onderhoudsvoorziening is gebaseerd op de meest recente onderhoudsplannen. Deze zijn onlangs voor de jaren 2012 t/m 2021 opnieuw vastgesteld.

25 Overige lasten	2012	Begroting 2012	2011
<u>Administratie- en beheerslasten</u>			
Beheer en administratie	7.741	8.788	8.466
Overige beheerslasten	<u>2.073</u>	<u>1.404</u>	<u>1.478</u>
Subtotaal	9.814	10.192	9.944
<u>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</u>			
Inventaris en apparatuur	1.763	1.468	1.491
Leermiddelen	<u>7.845</u>	<u>8.543</u>	<u>7.974</u>
Subtotaal	9.608	10.011	9.465
<u>Overige</u>			
PR kosten	1.803	2.137	2.317
Kosten leerlingen	5.298	5.880	5.301
Kosten restaurant	299	275	306
Kosten kantine	<u>106</u>	<u>91</u>	<u>114</u>
Subtotaal	7.506	8.383	8.038
Totaal overige lasten	<u><u>26.928</u></u>	<u><u>28.586</u></u>	<u><u>27.447</u></u>

De afname van de post beheer en administratie wordt met name veroorzaakt door lagere kopieerkosten ten gevolge van een gunstige aanbesteding, lagere kosten voor contributies en abonnementen en minder advieskosten.

De toename van de post overige beheerslasten hangt samen met de extra dotatie aan de voorziening debiteuren in verband met het afwaardering van het gedeelte van de vordering ultimo 2012 op P3transfer welke op het moment van faillissement nog niet ontvangen was.

Door een aangescherpt beleid inzake PR kosten zijn de kosten fors lager dan in voorgaande jaren.

26 Accountants honoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten lasten van het resultaat gebracht:

	2012	2011
Controle van de jaarrekening	159	189
Andere controlewerkzaamheden	32	33
Fiscale advisering	113	112
Andere niet-controlediensten	314	38
	<u>618</u>	<u>372</u>

De in 2012 onder andere niet-controlediensten opgenomen kosten betreffen met name kosten samenhangende met de implementatie review Edicitis, kwantitatieve analyse kostenniveau ondersteunende diensten, optimalisatie ondersteunende diensten en forensisch onderzoek.

	2012	Begroting 2012	2011
27 Financiële baten en lasten			
Rentebaten	1.340	1.082	1.379
Rentelasten	-3.646	-3.655	-3.903
Saldo financiële baten en lasten	<u>-2.306</u>	<u>-2.573</u>	<u>-2.524</u>

Door een hoger gemiddeld saldo en een iets hoger rentepercentage dan begroot, zijn de werkelijk rentebaten hoger dan begroot.

	2012	Begroting 2012	2011
28 Belastingen			
Vennootschapsbelasting	<u>-108</u>	<u>-182</u>	<u>363</u>

Dit betreft de vennootschapsbelasting welke verschuldigd is over het door de groepsmaatschappijen ROC Corbeille B.V., P3transfer B.V. en IT Workz B.V. behaalde resultaat.

	2012	Begroting 2012	2011
29 Minderheidsbelang derden in resultaat			
	<u>286</u>	<u>-79</u>	<u>-60</u>

Dit betreft het aandeel van derden in de cumulatieve resultaten van Briljant B.V. en RWTC B.V.. IT Workz B.V. heeft ultimo 2011 51% van de aandelen Briljant B.V. in handen. WCAA B.V. heeft ultimo 2011 51% van de aandelen RWTC B.V. in handen.

30 Staat van baten en lasten per bedrijfssegment

Binnen ROC West-Brabant zijn de volgende bedrijfssegmenten te onderscheiden:

	Resultaat 2012
ROC BVE-sector	-5.206
ROC VO sector	-3.696
AOC	-941
	<u>-9.843</u>

Hiernavolgend wordt de staat van baten en lasten per bedrijfssegment weergegeven. De activiteiten van de groepsmaatschappijen zijn met name gericht op de BVE sector. De staat van baten en lasten van de groepsmaatschappijen zijn dan ook opgenomen in die van het bedrijfssegment ROC BVE-sector.

ROC BVE-sector

	2012	Begroting 2012	2011
Baten			
Rijksbijdragen	121.920	119.954	120.047
Overige overheidsbijdragen	7.291	5.947	6.858
Cursus-, les en examengelden	1.038	1.185	1.271
Baten werk i.o.v. derden	9.765	20.264	12.348
Overige baten	<u>5.029</u>	<u>6.329</u>	<u>5.754</u>
	145.043	153.679	146.278
Bijdrage vanuit AOC	2.515	2.463	2.510
	<u>147.558</u>	<u>156.142</u>	<u>148.788</u>
Totaal baten			
	<u>147.558</u>	<u>156.142</u>	<u>148.788</u>
Lasten			
Personeelslasten	110.171	107.513	104.502
Afschrijvingen	12.626	10.868	11.876
Huisvestingslasten	11.144	11.940	12.227
Overige lasten	<u>16.617</u>	<u>19.442</u>	<u>17.253</u>
	150.558	149.763	145.858
Totaal lasten			
	<u>150.558</u>	<u>149.763</u>	<u>145.858</u>
Saldo baten en lasten	-3.000	6.379	2.930
Financiële baten en lasten	-2.384	-2.594	-2.554
	<u>-5.384</u>	<u>3.785</u>	<u>376</u>
Resultaat			
	<u>-5.384</u>	<u>3.785</u>	<u>376</u>
Belastingen	-108	-182	363
	<u>-5.492</u>	<u>3.603</u>	<u>739</u>
Resultaat na belastingen			
	<u>-5.492</u>	<u>3.603</u>	<u>739</u>
Aandeel derden in resultaat	286	-79	-60
	<u>-5.206</u>	<u>3.524</u>	<u>679</u>
Nettoresultaat			
	<u>-5.206</u>	<u>3.524</u>	<u>679</u>

ROC VO-sector

	2012	Begroting 2012	2011
Baten			
Rijksbijdragen	41.959	40.114	42.452
Overige overheidsbijdragen	203	31	441
Cursus-, les en examengelden	99	111	100
Baten werk i.o.v. derden	62	81	111
Overige baten	<u>2.485</u>	<u>2.215</u>	<u>2.489</u>
Totaal baten	<u>44.808</u>	<u>42.552</u>	<u>45.593</u>
Lasten			
Personeelslasten	40.086	35.814	37.269
Afschrijvingen	859	904	938
Huisvestingslasten	1.949	2.060	2.107
Overige lasten	<u>5.786</u>	<u>5.321</u>	<u>5.803</u>
Totaal lasten	<u>48.680</u>	<u>44.099</u>	<u>46.117</u>
Saldo baten en lasten	-3.872	-1.547	-524
Financiële baten en lasten	<u>176</u>	<u>191</u>	<u>191</u>
Resultaat	<u><u>-3.696</u></u>	<u><u>-1.356</u></u>	<u><u>-333</u></u>

AOC

	2012	Begroting 2012	2011
Baten			
Rijksbijdragen	30.163	29.153	29.710
Overige overheidsbijdragen	1	0	34
Cursus-, les en examengelden	68	55	50
Baten werk i.o.v. derden	176	149	197
Overige baten	<u>2.604</u>	<u>2.171</u>	<u>2.463</u>
	33.012	31.528	32.454
Bijdrage ROC West-Brabant	-2.515	-2.463	-2.510
	<u>30.497</u>	<u>29.065</u>	<u>29.944</u>
Lasten			
Personeelslasten	23.730	22.203	21.292
Afschrijvingen	1.590	1.670	1.709
Huisvestingslasten	1.495	1.527	1.436
Overige lasten	<u>4.525</u>	<u>3.823</u>	<u>4.391</u>
Totaal lasten	31.340	29.223	28.828
	<u>-843</u>	<u>-158</u>	<u>1.116</u>
Saldo baten en lasten	-843	-158	1.116
Financiële baten en lasten	-98	-170	-161
	<u>-941</u>	<u>-328</u>	<u>955</u>
Resultaat	<u>-941</u>	<u>-328</u>	<u>955</u>

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2012

(na verwerking resultaatbestemming)

	Ref	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Vaste activa			
Materiële vaste activa	32	128.855	126.658
Financiële vaste activa	33	<u>27.266</u>	<u>30.002</u>
<u>Totaal vaste activa</u>		156.121	156.660
Vlottende activa			
Vorraden		93	78
Vorderingen	34	15.505	16.897
Liquide middelen	35	<u>46.853</u>	<u>57.895</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>		62.451	74.870
<u>Totaal activa</u>		<u><u>218.572</u></u>	<u><u>231.530</u></u>
Eigen vermogen	36	117.693	126.685
Vorzieningen	39	11.196	7.938
Langlopende schulden	40	50.816	53.887
Kortlopende schulden	41	38.867	42.246
<u>Totaal passiva</u>		<u><u>218.572</u></u>	<u><u>230.756</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2012

	2012	Begroting 2012	2011
Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen	-3.641	-321	-2.144
Overig resultaat	-6.202	2.161	3.505
Nettoresultaat	-9.843	1.840	1.361

Het resultaat 2012 wijkt fors af van de begroting 2012. Zowel het aandeel in het resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen als het overig resultaat (resultaat van ROC West-Brabant zelf).

Aandeel in resultaat van maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat van de maatschappijen waarin wordt deelgenomen blijft met name fors achter door tegenvallende omzetten waardoor er te weinig dekking voor de vaste kosten was. P3transfer heeft middels ingrepen medio 2012 getracht de vaste kosten te reduceren. Dit is echter met (éénmalige) kosten gepaard gegaan.

WCAA en RWTC zijn nog jonge ondernemingen die in de opstartfase verkeren. Het wegvallen van begrote omzetten heeft hier meteen invloed op het resultaat omdat het aandeel van vaste kosten in deze BV's, gegeven de opstartfase, nog relatief groot is. Het gaat dan om kosten voor het in stand houden van een relatief klein apparaat enerzijds en huisvestingslasten (huur van accommodatie) anderzijds. AM&TS werd geconfronteerd met het niet realiseren van begrote baten doordat mondelinge toezeggingen door andere ROC's niet hebben geleid tot daadwerkelijke inkomsten en de vraag naar PART66-examens wegviel omdat werkgevers aanzienlijk minder nieuw personeel gingen werven.

De afwijking van het gerealiseerde en begrote resultaat is met name als volgt ontstaan:

	2012	Begroting 2012	verschil
P3transfer	-947	490	-1.437
WCAA	-519	-367	-152
RWTC	-677	73	-750
AM&TS	-1.217	-254	-963
Totaal	-3.360	-58	-3.302

Overig resultaat

Het resultaat van ROC West-Brabant zelf blijft met - € 6,2 miljoen bijna € 8,4 miljoen achter op de begroting. Hier liggen met name een beperkt aantal incidentele lasten aan ten grondslag. Het vertrek van medewerkers heeft een kostenpost, waaronder een dotatie aan de voorziening wachtgeld/ vervroegd uitreden, met zich meegebracht van € 5,8 miljoen.

Een grote groep oudere medewerkers is vertrokken met gebruikmaking van een NWR regeling. Hierdoor is de personele boventaligheid bij Educatie en van Cooth opgelost en zijn extra lasten zoals ontslagvergoedingen op basis van de kantonrechtersformule voorkomen.

Het dalende leerlingenaantal op Tholen heeft er toe geleid dat een bijzondere waardevermindering van het Westerpoort College noodzakelijke was van € 1,9 miljoen.

Het faillissement van P3transfer heeft er toe geleid dat het deel van de vordering ultimo 2012 welke na afloop nog openstond geheel is voorzien. Dit behelsde een omvang van 0,5 miljoen.

Recapitulatie bijzondere lasten:

	in miljoenen
Vertrek medewerkers	-5,8
Bijzondere waardevermindering Westerpoort	-1,9
Afwaardering vordering P3transfer	-0,5
Totaal	-8,2

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

31 Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf 2.5 van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de paragrafen 2 en 3 zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

32 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	In uitvoering	Inventaris en apparatuur	Overig	Investe- ringssub- sidies	Totaal
Stand per 1 januari 2012						
Verkrijgingsprijs	183.041	2.568	53.948	1.318	-10.946	229.929
Cumulatieve afschrijvingen	-74.545	0	-34.457	-681	6.412	-103.271
Boekwaarden	108.496	2.568	19.491	637	-4.534	126.658
Mutaties						
Investeringen	7.153	2.504	3.661	296	-309	13.305
Desinvesteringen	0	0	0	-92	0	-92
Afschrijvingen	-5.764	0	-3.830	-214	692	-9.116
Bijzondere waardevermindering	-1.900	0	0	0	0	-1.900
Saldo	-511	2.504	-169	-10	383	2.197
Stand per 31 december 2012						
Verkrijgingsprijs	190.195	5.072	55.330	1.274	-11.116	240.755
Cumulatieve afschrijvingen	-82.210	0	-36.008	-647	6.965	-111.900
Boekwaarden	107.985	5.072	19.322	627	-4.151	128.855

De afschrijvingspercentages alsmede de onderbouwing van de post bijzondere waardevermindering staan vermeld onder referentie 5.

33 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groeps- maatschap- pijen	Vorderingen op groeps- maat- schappij	Leningen u/g	Totaal
Stand per 1 januari 2012	4.066	25.936	0	30.002
Afwaardering beginsaldo	-11.159	0	0	-11.159
Correctie resultaat 2011	35	0	0	35
Investerings	716	0	100	816
Resultaat deelnemingen	-3.641	0	0	-3.641
Opwaarderingen	13.688	0	0	13.688
Desinvesteringen/ afgeloste leningen	0	-2.475	0	-2.475
Stand per 31 december 2012	3.705	23.461	100	27.266

Groepsmaatschappijen	Boekwaarde 1-1-2012	Afwaardering boekwaarde	Correctie resultaat	Investe- ringen en dividend	Resultaat boekjaar 2012	Opwaar- dering 2012	Boekwaarde 31-12-2012
ROC-Corbeille B.V.	0	-6.529	0	0	-475	7.004	0
St. Beheer Florijnggeb.	374	0	0	0	328	0	702
P3transfer B.V.	1.199	0	0	0	-947	0	252
P3transfer Pers. B.V.	0	-41	0	0	0	41	0
IT Workz B.V.	2.475	0	-2	-100	378	0	2.751
ROC ICT Services B.V.	18	0	0	0	-841	823	0
ATG B.V.	0	-4.589	37	816	-2.084	5.820	0
Totaal	4.066	-11.159	35	716	-3.641	13.688	3.705

Middels de post afwaardering boekwaarde wordt het negatieve eigen vermogen van de groepsmaatschappij op 1-1 weer zichtbaar. Op jaareinde wordt een eventueel negatief eigen vermogen verrekend met de vordering op de deelneming.

De correctie op het resultaat hangt samen met een foutieve verwerking van het resultaat van deelnemingen waarbij het deelnamepercentage lager is dan 100.

De afboeking bij IT Workz vloeit voort uit het besluit om dividend uit te keren op de preferente aandelen.

De investering bij ATG betreft het meerderheidsbelang in de agiostorting die in 2012 heeft plaatsgevonden.

Uitimo 2012 is de boekwaarde van ROC Corbeille B.V., P3transfer Personeel B.V., ROC ICT Services B.V.

en ATG B.V. negatief. Deze negatieve waarden worden, zoals hierboven vermeld, verrekend met de vordering op de deelneming.

Vorderingen op groepsmaatschappijen	31-12-2012	31-12-2011
ROC Corbeille B.V.	13.010	12.959
St. Beheer Florijngebouwen	6.015	6.579
IT Workz B.V.	1.633	1.633
ROC ICT Services B.V.	2.786	3.200
Aviation Training Group B.V.	17	1.565
	23.461	25.936

De vordering op ROC Corbeille B.V. is met name ontstaan vanuit het verstrekken van gelden vanuit ROC West-Brabant ter financiering van onroerend goed. Het rentepercentage over de resterende vordering heeft 2,5% bedragen (het gemiddelde rentepercentage over uitstaande gelden). Omtrent zekerheden en aflossing zijn nog geen afspraken gemaakt.

De vordering op St. Beheer Florijngebouwen is met name ontstaan uit het verstrekken van additionele gelden ter financiering van onroerend goed. Het rentepercentage over dit deel van de vordering heeft 2,5% bedragen (het gemiddelde rentepercentage over uitstaande gelden). In 2011 is een externe geldlening op naam van St. Beheer Florijngebouwen afgelost met gelden vanuit ROC West-Brabant. Het rentepercentage over dit deel van de vordering bedraagt 6%. Omtrent zekerheden en aflossing zijn nog geen afspraken gemaakt.

De vordering op IT Workz BV is met name ontstaan uit het verstrekken van gelden ter financiering van de aankoop van hard- en software ten behoeve van ROC West-Brabant. Het rentepercentage over deze vordering heeft 4,5% bedragen. Afspraken zijn vastgelegd in leningsovereenkomsten.

De vordering op ROC ICT Services B.V. is ontstaan door het verstrekken van gelden ter financiering van de aankoop van Edictis, het softwarepakket voor de deelnemersadministratie van ROC West-Brabant. Er moeten nog afspraken worden gemaakt m.b.t. aflossing en rentepercentage. In 2012 bedroeg de rentevergoeding 2,5%.

De vordering op Aviation Training Group B.V. (ATG) is met name ontstaan uit het verstrekken van gelden vanuit ROC West-Brabant ter financiering van onroerend goed. Het rentepercentage over de vordering bedraagt 6%. Afspraken zijn vastgelegd in leningsovereenkomsten.

Het onroerend goed dat eigendom is van ATG en gefinancierd vanuit ROC West-Brabant wordt voor 80% gebruikt door AM&TS B.V., de resterende 20% is in gebruik door WCAA B.V.. Beiden zijn 100% dochters van ATG. AM&TS verzorgt het reguliere onderwijs in vliegtuigonderhoud.

WCAA B.V. verzorgt het commercieel onderwijs in vliegtuigonderhoud. Het vermogen van deze B.V. wordt dan ook meegenomen onder het private vermogen.

Leningen u/g

Ultimo 2012 is een lening verstrekt aan de English Education Group. Deze BV zet met ingang van 1 januari 2013 de activiteiten voort van Anglia. Tot 31 december 2012 een entiteit binnen ROC West-Brabant. Afspraken omtrent rente en aflossing zijn vastgelegd in een leningsovereenkomst.

Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Publiek/privaat (pb/pv)	Eigen vermogen 31-12-2012	Exploitatie-saldo 2012	Verklaring art. 2:403 BW	Deelnemerspercentage	Consolidatie ja/nee
Florijngebouwen	Stichting	Breda Bergen op Zoom	pb	702	328	N	nvt	J
Corbeille	B.V.	Zoom	pb	-7.004	-475	N	100	J
P3transfer	B.V.	Etten-Leur	pv	252	-947	N	100	J
P3 Personeel	B.V.	Etten-Leur	pb	-41	0	N	100	J
IT Workz	B.V.	Etten-Leur	pb	2.751	378	N	100	J
ATG	B.V.	Breda	pb/pv	-5.820	-2.084	N	100	J
ROC ICT	B.V.	Etten-Leur	pb	-823	-841	N	100	J
				-9.983	-3.641			
Steun aan BC	Stichting	Breda	pb	152	-49	N	nvt	N
Talentenfonds	Stichting	Breda	pb	-8	6	N	nvt	N
				-9.839	-3.684			

P3 Personeel heeft 100% van de aandelen van Novalis Personeels B.V. Novalis Personeels B.V. is daarmee indirect een deelneming van Stichting ROC West-Brabant.

IT Workz heeft 51% van de aandelen van Brilliant B.V. Brilliant B.V. is daarmee indirect een deelneming van Stichting ROC West-Brabant.

ATG heeft 100% van de aandelen van WCAA B.V. en AM&TS B.V. WCAA B.V. heeft 51% van de aandelen van RWTC B.V. WCAA B.V., AM&TS B.V. en RWTC B.V. zijn daarmee indirect een deelneming van Stichting ROC West-Brabant.

P3transfer verzorgt commerciële onderwijsactiviteiten en is derhalve aangemerkt als een private B.V. evenals WCAA en RWTC die het commerciële onderwijs in vliegtuigonderhoud verzorgen. Deze B.V.'s dienen zelf inkomsten te genereren om hun activiteiten uit te kunnen voeren. Slechts in de opstartfase mag sprake zijn van aanloopverliezen. Deze aanloopverliezen worden tijdelijk gedekt vanuit het private vermogen van het ROC (verkregen vanuit in het verleden gegenereerde private activiteiten) maar dienen uiteindelijk terugverdiend te worden.

AM&TS verzorgt het reguliere onderwijs in vliegtuigonderhoud en is derhalve aangemerkt als publiek.

<u>Naam</u>	<u>Doelstelling</u>	<u>Bestuurder/ directie per 31-12-2012</u>
Florijngebouwen	Het verzorgen van goede huisvesting voor onderwijsdoeleinden voor onder ROC West-Brabant ressorterende opleidingen	Stichting ROC West-Brabant
Corbeille	idem	Stichting ROC West-Brabant
P3transfer	Het bevorderen van kwalitatief goede onderwijsverstrekking en afstemming van beroepsonderwijs en educatie op de samenleving	Stichting ROC West-Brabant C.N. Bink
P3 Personeel	Verlenen van diensten onder andere door het werven en ter beschikking stellen van personeel	Stichting ROC West-Brabant C.N. Bink
IT Workz	Beheer en ontwikkeling van ICT-infrastructuur, ontwikkelen en produceren van maatwerksoftware, beheer van computerfaciliteiten	Stichting ROC West-Brabant J.M.L.M. Broeken
ATG	Het aanbieden van hoogwaardige luchtvaarttechnische opleidingen aan klanten en holdingactiviteiten.	Stichting ROC West-Brabant
ROC ICT	Beheer en ontwikkeling van ICT-infrastructuur en software consultancy	Stichting ROC West-Brabant
Steun aan BC	Ondersteunen van niet-subsidiabele activiteiten van St. ROC West-Brabant	A.C.A.D. Koreman F.H.A.B. de Bekker I.A.M. Sutorius W.M.M. van Fessem A.A. den Hartog * A.Kastelein
Talenteffonds	Belonen van bijzondere prestaties en stimuleren en financieel ondersteunen van ideeën en initiatieven van studenten van ROC West-Brabant	J.G.F. van der Horst A.Kastelein A.C.J. Flink

* dhr. Den Hartog is in 2013 overleden.

34 Vorderingen

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Debiteuren	2.205	2.462
Groepsmaatschappijen	6.568	4.662
Deelnemers/cursisten	1.908	2.136
Ministerie	374	0
Overige overheden	2.194	3.303
Overige vorderingen	92	73
Overlopende activa	3.725	5.100
Voorziening wegens oninbaarheid	-1.561	-839
Totaal vorderingen	15.505	16.897

<u>Groepsmaatschappijen</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Rek.courant ATG B.V.	6.476	4.351
Rek.courant IT Workz B.V.	92	311
Rek.courant ROC ICT Services B.V.	0	0
	6.568	4.662

35 Liquide middelen

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Kasmiddelen	59	76
Tegoeden op bankrekeningen	46.794	57.819
Totaal liquide middelen	46.853	57.895

De liquide middelen staan alle ter vrije besteding van ROC West-Brabant per 31 december 2012.

36 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2012	Resultaat 2012	Overige mutaties	Stand per 31-12-2012
Algemene reserve	119.631	-8.029	476	112.078
<u>Bestemmingsreserve - privaat</u>				
Algemeen	-327	-1.814	851	-1.290
Totaal bestemmingsreserve - privaat	-327	-1.814	851	-1.290
<u>Herwaarderingsreserve</u>				
OKF-gebouwen	3.694	0	-281	3.413
Deelneming ROC Corbeille	3.640	0	-165	3.475
Inventaris	47	0	-30	17
Totaal herwaarderingsreserve	7.381	0	-476	6.905
Totaal eigen vermogen	126.685	-9.843	851	117.693

Het exploitatiesaldo 2012 is conform het voorstel resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve voor wat betreft het publieke deel en aan de bestemmingsreserve - privaat voor wat betreft het private deel.

Het saldo van de overige mutaties betreft:

Correctie resultaat 2011	35
Agio storting RWTC	816
	<hr/>
	851
	<hr/> <hr/>

De herwaarderingsreserve OKF betreft de in 1997 overgenomen gebouwen in het kader van de OKF. De herwaarderingsreserve overige gebouwen is in 2003 ontstaan en bepaald als het verschil tussen de actuele waarde van de materiële vaste activa in uitvoering en de met derden aangegane verplichtingen inzake de aankoop en afbouw van de onroerende zaken. Ter zake van de herwaarderingsreserve is geen voorziening voor latente belastingverplichtingen berekend. Deze herwaarderingsreserves worden in 30 jaar, conform de afschrijvingstermijn van de gebouwen, aan de algemene reserve toegevoegd.

37 Verschillen in het vermogen tussen de enkelvoudige en geconsolideerde balans

Het verschil tussen het eigen vermogen en het groepsvermogen heeft zich in het boekjaar als volgt ontwikkeld:

	31-12-2012	31-12-2011
Eigen vermogen volgens de enkelvoudige balans	117.693	126.685
af: minderheidsbelang derden in beginsaldo	577	-107
af: minderheidsbelang derden in resultaat boekjaar	-286	-60
bij: minderheidsbelang derden in overige mutaties	784	744
	<hr/>	<hr/>
Groepsvermogen volgens de geconsolideerde balans	<u>118.768</u>	<u>127.262</u>

De post rechtstreekse vermogensmutatie zoals opgenomen in het kasstroomoverzicht betreft:

Storting agio door derden	1.600
Correctie resultaat 2011	-35
	<hr/>
	<u>1.565</u>

38 Segmentatie groepsvermogen

Het saldo van het groepsvermogen volgens de geconsolideerde balans is als volgt te verdelen:

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Publiek	118.916	126.863
Privaat	-148	399
	<u>118.768</u>	<u>127.262</u>

Het private vermogen betreft het eigen vermogen van de BV's die zich bezighouden met commerciële activiteiten. Het betreft P3transfer B.V., ATG B.V. en 2 van haar deelnemingen te weten WCAA B.V. en RWTC B.V.. Het huidige negatieve private vermogen wordt met name veroorzaakt door de opstartfase van WCAA en RWTC.

Het private vermogen ultimo boekjaar is als volgt opgebouwd:

	<u>31-12-2012</u>
ROC West-Brabant	968
P3transfer	252
ATG/ WCAA/ RWTC (aanloopverliezen)	-1.368
	<u>-148</u>
Totaal	<u>-148</u>

39 Voorzieningen

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
<u>Personeelsvoorzieningen</u>		
Wachtgelden	1.136	716
Vervroegd uittreden	5.705	1.689
Jubilea	2.220	2.112
Arbeidsongeschiktheid	852	655
	9.913	5.172
<u>Overige voorzieningen</u>		
Groot onderhoud	1.283	2.766
Totaal voorzieningen	<u>11.196</u>	<u>7.938</u>

Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen in paragraaf 12.

40 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2012	Aflossingen 2013	Stand per 31-12-2012	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar	Rentevoet (%)
<u>Kredietinstellingen</u>						
Deutsche Bank	25	-25	0	25	-25	3,85
Deutsche Bank	2.005	-102	1.903	411	1.492	6,23
ING	44.375	-2.500	41.875	10.000	31.875	5,05
van Lanschot	12	-12	0	0	0	5,50
Rabobank	1.629	-75	1.554	300	1.254	variabel
Rabobank	2.035	-107	1.928	426	1.502	3,40
Rabobank	3.806	-250	3.556	998	2.558	5,72
Totaal langlopende schulden	53.887	-3.071	50.816	12.160	38.656	

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

ING

Als zekerheid voor de door de ING verstrekte geldleningen en kredietfaciliteiten is verstrekt:

- hypothecaire inschrijving ad € 75.000.000 op onroerend goed van St. ROC West-Brabant

- De kredietfaciliteit bestaat uit een geldlening en een rekening courant krediet van € 25.000.000.

Op de lening met rentepercentage 5,05% is een renteswap afgesloten. Deze renteswap heeft een looptijd tot en met juni 2025. De marktwaarde van de renteswap bedraagt ultimo boekjaar - € 11.406.701.

Er zit geen margin-call op deze renteswap hetgeen betekent dat St. ROC West-Brabant geen bijstortingsverplichting heeft.

Rabobank

Als zekerheid voor de door de Rabobank verstrekte geldleningen en kredietfaciliteiten is verstrekt:

- borgtocht ad € 7.470.000 door St. Waarborgfonds BVE

41 Kortlopende schulden

<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Kredietinstellingen	3.071	3.205
Crediteuren	5.970	4.445
Ministerie	51	0
Groepsmaatschappijen	0	17
Belastingen en premies soc. verzekeringen	6.357	6.496
Schulden terzake van pensioenen	2.566	2.015
Overige kortlopende schulden	130	2.560
Overlopende passiva	20.722	23.508
Totaal kortlopende schulden	38.867	42.246

42 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Hiervoor wordt verwezen naar de tekst zoals opgenomen in paragraaf 15.

Overige gegevens

43 Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Het resultaat over 2012 bedraagt - € 9.843.000. Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt toe te rekenen aan de posten binnen het eigen vermogen:

Algemene reserve - publiek	-8.029
Bestemmingsreserve - privaat	-1.814 *
	<hr/>
	<u>-9.843</u>

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

* dit betreft het resultaat van de commerciële B.V.'s P3transfer, WCAA, RWTC en ATG.

44 Gebeurtenissen na balansdatum

In 2013 zijn we geconfronteerd met het faillissement van P3transfer. Op 1 mei 2013 is het faillissement uitgesproken.

ROC West-brabant heeft de verplichting op zich genomen om de bekostigde opleidingen die P3transfer verzorgde, binnen ROC West-Brabant af te ronden. Daaruit kunnen kosten voortvloeien.

Ten gevolge van het faillissement zal de vordering op P3transfer naar alle waarschijnlijkheid niet meer inbaar blijken. Het effect hiervan op de cijfers 2012 is reeds meegenomen. De omvang van de vordering ultimo 2012 welke op het moment van faillissement nog niet was voldaan, is geheel voorzien. Dit behelsde een omvang van € 0,5 miljoen.

Naar verwachting zal het faillissement van grote invloed zijn op het resultaat over 2013.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Toezicht
van Stichting ROC West-Brabant
te Breda

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit geïntegreerd jaardocument opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting ROC West-Brabant te Breda gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2012 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De Raad van Bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De Raad van Bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als hij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.5.3, lid 4 van de Wet educatie en beroepsonderwijs en in artikel 18, lid 3 van het Bekostigingsbesluit W.V.O. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsprotocol OCW/EZ 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van het interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de Raad van bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ROC West-Brabant per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2012 voldoen in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:293 lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.4 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2012.

Eindhoven, 27 juni 2013

Was getekend:

drs. W.J.P.M. van de Rijdt RA

Bijlagen

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Rechtspersoon
 Bestuursnummer 31107
 Naam instelling Stichting ROC West Brabant

Adres Trivium 76
 Postadres Postbus 699
 Postcode / Plaats 4870 AR ETTEN-LEUR
 Telefoon 076 - 50 48 000
 Internet-site www.rocwb.nl

Contactpersoon
 Naam mw. I.J.H.M. van Toren
 Functie Hoofd Financiële Zaken
 Telefoon 076 - 50 48 065
 E-mail i.vantoren@rocwb.nl

Brinnummers
 03 AM Stedelijk Gymnasium
 19 XV Prisma College
 02 HI Markiezaat vmbo
 15 NY Praktijkschool Breda
 21 CY Prinsentuin College
 25 LX ROC West-Brabant

Samenstelling Raad van Toezicht juni 2013

N.C.M. Koch voorzitter
 H.A.W.M. Brons lid
 J.J.M. Tromp lid
 A.M.L. Verpaalen lid
 C. Daleboudt lid
 H.C.W. Beijerinck lid

Samenstelling Raad van Bestuur juni 2013

A. Kastelein voorzitter
 I.D. Dulfer - Kooijman lid

REGELING INNOVATIEBOX BEROEPSONDERWIJS 2006 TOT EN MET 2012

Overige innovatiegelden (in €)*Beschikbaar gesteld:*

Overloop toegekend bedrag 2011 naar 2012

Toegekend bedrag 2012

Totaal beschikbaar 2012

totaal	EZ	OCW
2.009.951	311.008	1.698.943
0	0	0
2.009.951	311.008	1.698.943

	AMBITIE		REALISATIE	
	personeel	overig	personeel	overig
2.1 Versterken praktijkgerichtheid in het leertraject	346.933	40.000	346.596	53.038
2.2 Optimaliseren van de schoolorganisatie	624.640	151.022	569.338	239.587
2.3 Verbeteren begeleiding deelnemers binnenschools	90.073	1.000	99.876	1.000
2.4 Verbeteren begeleiding deelnemers buitenschools	19.000	8.000	16.634	0
3 Verbetering aansluiting beroepskolom	86.217	195.000	118.336	89.000
4 Vernieuwing beroepsonderwijs met bedrijfsleven	269.583	61.000	323.168	34.388
5 Bevorderen ondernemerschap	75.483	42.000	108.827	10.163
	1.511.929	498.022	1.582.775	427.176
Totaal besteed in 2012	2.009.951		2.009.951	
Totaal beschikbaar 2012	2.009.951		2.009.951	
Resteert	0		0	

	te besteden	besteed
OCW	1.698.943	1.698.943
EZ	311.008	311.008
Totaal	2.009.951	2.009.951

OVO SCHOLEN

Staat van baten en lasten

	2012	Begroting 2012	2011
Baten			
Rijksbijdragen	20.255	19.216	21.301
Overige overheidsbijdragen	329	330	364
Cursus-, les en examengelden	98	0	100
Baten werk i.o.v. derden	0	45	52
Overige baten	1.621	1.623	1.498
Totaal baten	22.303	21.214	23.315
Lasten			
Personele lasten	19.026	17.599	18.452
Afschrijvingen	688	683	720
Huisvestingslasten	1.068	1.010	1.085
Overige instellingslasten	2.691	2.640	2.748
Totaal lasten	23.473	21.932	23.005
Saldo baten en lasten	-1.170	-718	310
Financiële baten en lasten	177	192	192
Resultaat	-993	-526	502

Het resultaat is als volgt verdeeld over de OVO scholen

	2012	Begroting 2012	2011
Stedelijk gymnasium	-458	-229	28
Prisma College*	-535	-297	474
	-993	-526	502

* dit betreft de scholen: de Ronde, van Cooth en Graaf Engelbrecht.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het OVO bedraagt 29% (2011: 32%) en valt daarmee binnen de met de VO raad afgesproken signaleringgrenzen van 10%(min) en 40%(max).

HUISVESTING SCHOLEN MASTERPLAN BREDA

Algemeen

In 2009 zijn in het kader van het Masterplan Breda de gebouwen van de vmbo scholen die tot dan toe eigendom waren van de Gemeente Breda overgedragen aan ROC West-Brabant. Het gaat daarbij om de volgende gebouwen/ vmbo-scholen:

<u>lokatie</u>	<u>vmbo school</u>
Baronielaan 4	Praktijkschool Breda
Groene Woud 2	de Ronde
Biesdonkweg 33	van Cooth
van Riebeecklaan 2	Tessenderlandt
Heuvelstraat 52a	Kompas
Rijnesteinstraat 1	Christoffelschool

Ook de daarbij behorende vergoedingen worden doorbetaald aan ROC West-Brabant. ROC West-Brabant dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de besteding van de vergoeding die de gemeente hiervoor doorbetaalt.

Onderstaande cijfers hebben betrekking op bovengenoemde panden en maken onderdeel uit van de enkelvoudige cijfers van ROC West-Brabant zoals opgenomen in deze jaarstukken.

De vergoeding vanuit de gemeente Breda aangevuld met een bijdrage vanuit de scholen was in 2012 niet toereikend. De exploitatie heeft onder druk gestaan door de vervanging van de stalen kozijnen bij Tessenderlandt. Hiermee is in 2010 aangevangen en is in 2012 afgerond. Het betreft groot onderhoud met een totale omvang van ca. € 1,5 miljoen. In de voorziening groot onderhoud was reeds rekening gehouden met uitgaven in dit kader.

Ook voor de eerstkomende jaren is de verwachting dat de vergoeding niet toereikend zal zijn en er door ROC West-Brabant eigen middelen geïnvesteerd moeten worden. Voor de komende jaren staan namelijk ook nog een aantal grote investeringsprojecten gepland.

1. Herhuisvesting Praktijkschool; verwachte investering € 7,1 miljoen.
2. Herhuisvesting Christoffel/ Kompas; verwachte investering ca € 2,7 miljoen.

De investeringen leggen eveneens, middels de daarmee gepaard gaande afschrijvingen en financieringen, een grote druk op de exploitatie.

Balans per 31 december 2012
(na verwerking resultaatbestemming)

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>13.030.359</u>	<u>10.265.064</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	13.030.359	10.265.064
Vlottende activa		
Liquide middelen	<u>-14.179.698</u>	<u>-8.227.352</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	-14.179.698	-8.227.352
Totaal activa	<u><u>-1.149.339</u></u>	<u><u>2.037.712</u></u>
Eigen vermogen	-1.477.339	-1.380.694
Voorzieningen	253.000	981.000
Kortlopende schulden	75.000	2.437.406
Totaal passiva	<u><u>-1.149.339</u></u>	<u><u>2.037.712</u></u>

Staat van baten en lasten over 2012

	2012	Begroting 2012	2011
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen	169.575	162.000	161.550
Overige overheidsbijdragen	917.488	906.646	906.257
Overige baten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>19.102</u>
Totaal baten	1.087.063	1.068.646	1.086.909
Lasten			
Personeelslasten	40.137	20.000	33.970
Afschrijvingen	242.138	176.000	109.535
Huisvestingslasten	349.903	450.088	929.359
Overige lasten	<u>0</u>	<u>30.000</u>	<u>0</u>
Totaal lasten	632.178	676.088	1.072.864
Saldo baten en lasten	<u>454.885</u>	<u>392.558</u>	<u>14.045</u>
Financiële baten en lasten	-551.530	-252.000	-316.652
Resultaat	<u><u>-96.645</u></u>	<u><u>140.558</u></u>	<u><u>-302.607</u></u>

Kasstroomoverzicht 2012

	2012	2011
	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat	454.885	14.045
	454.885	14.045
<u>Aanpassingen voor:</u>		
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	242.138	109.535
Mutaties voorzieningen	-728.000	-423.500
	-485.862	-313.965
<u>Veranderingen in vlottende middelen</u>		
Vorderingen	0	0
Kortlopende schulden	-2.362.406	-642.835
	-2.362.406	-642.835
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-2.393.383	-942.755
Betaalde interest	-551.530	-316.652
	-551.530	-316.652
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-2.944.913	-1.259.407
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investeringsmateriële vaste activa	-3.007.433	-2.212.552
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.007.433	-2.212.552
	<u>-5.952.346</u>	<u>-3.471.959</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
Beginstand liquide middelen	-8.227.352	-4.755.393
Mutatie liquide middelen	-5.952.346	-3.471.959
	<u>-14.179.698</u>	<u>-8.227.352</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>		

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten**Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	Aanschaf- prijs t/m 2011	Afschrij- vingen t/m 2011	Boekwaarde 31-12-2011	Investe- ringen 2012	Desinveste- ringen 2012	Afschrij- vingen 2012	Boekwaarde 31-12-2012
	€	€ (-)	€	€	€	€ (-)	€
Gebouwen							
Baronielaan 4	406.785	-122.112	284.673	3.005	0	-74.038	213.640
Groene Woud 2	2.171.877	-13.489	2.158.388	2.322.878	0	-88.421	4.392.845
Biesdonkweg 33	138.979	-30.963	108.016	1.249	0	-56.260	53.005
van Riebeecklaan 2	0	0	0	680.301	0	-16.810	663.491
Heuvelstraat 52a	0	0	0	0	0	0	0
Rijnesteinstraat 1	66.088	-5.757	60.331	0	0	-6.609	53.722
Totaal gebouwen	2.783.729	-172.321	2.611.408	3.007.433	0	-242.138	5.376.703
Terreinen							
Baronielaan 4	1.006.167	0	1.006.167	0	0	0	1.006.167
Groene Woud 2	364.895	0	364.895	0	0	0	364.895
Biesdonkweg 33	1.543.776	0	1.543.776	0	0	0	1.543.776
van Riebeecklaan 2	3.553.086	0	3.553.086	0	0	0	3.553.086
Heuvelstraat 52a	71.694	0	71.694	0	0	0	71.694
Rijnesteinstraat 1	1.114.038	0	1.114.038	0	0	0	1.114.038
Totaal terreinen	7.653.656	0	7.653.656	0	0	0	7.653.656
Generaal totaal	10.437.385	-172.321	10.265.064	3.007.433	0	-242.138	13.030.359

Liquide middelen

Dit betreft de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan gebouwen. Dit vloeit met name voort uit de aankoop van de gebouwen begin 2010 en de investeringen in 2011 en 2012, alsmede de betaling van de schuld aan Building Breda. Deze aankoop, investeringen en betaling van de schuld zijn aan de liquide middelen van het ROC onttrokken.

Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2011	Bestem- ming resultaat	Saldo 31-12-2012
	€	€	€
Algemene reserve	-1.380.694	-96.645	-1.477.339

Vorzieningen

	Saldo		Saldo 31-12-2012 €	Onderverdeling saldo 2011	
	31-12-2011 €	Vrijval 2012 €		< 1 jaar €	> 1 jaar €
Groot onderhoud	981.000	-728.000	253.000	60.000	193.000
Totaal voorzieningen	981.000	-728.000	253.000	60.000	193.000

Kortlopende schulden

	31-12-2012 €	31-12-2011 €
<u>Deze post is als volgt te specificeren:</u>		
Overlopende passiva	75.000	2.437.406
Totaal kortlopende schulden	75.000	2.437.406

Het saldo ultimo 2011 betrof met name een schuld aan Building Breda in verband met een toezegging gemaakt ten tijde van de overname van panden van de gemeente Breda, om € 3 miljoen bij te dragen aan uitgaven die gemaakt worden voor de panden van de scholen voor algemeen vormend onderwijs welke onder ROC West-Brabant vallen. Ultimo 2012 is dit bedrag geheel besteed.

Rijksbijdragen

Dit betreft het vanuit de scholen doorbetaalde aandeel in de instandhoudingskosten welke dienen ter dekking van huisvestingslasten. In 2012 is hiervoor een tarief van € 75 per leerling aangehouden.

	2012 €	Begroting 2012 €	2011 €
<u>Deze post is als volgt opgebouwd:</u>			
Praktijkschool	23.175	21.000	22.200
Rotonde	28.425	28.275	27.975
van Cooth	26.700	31.800	30.675
Tessenderlandt incl. Christoffel/ Kompas	91.275	80.925	80.700
Totaal rijksbijdragen	169.575	162.000	161.550

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft de via Building Breda ontvangen bijdrage vanuit de Gemeente Breda inzake de panden welke zijn overgedragen in het kader van het Masterplan.

	2012 €	Begroting 2012 €	2011 €
<u>Deze post is als volgt opgebouwd:</u>			
Bijdrage 2012 resp. 2011	917.488	906.646	906.257
Totaal overige overheidsbijdragen	917.488	906.646	906.257

Personele lasten

Dit betreft de inzet van personeelsleden van de dienst Huisvesting van ROC West-Brabant welke is toe te rekenen aan de masterplan gebouwen.

	2012	Begroting 2012	2011
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen	242.138	176.000	109.535
Totaal afschrijvingen	<u>242.138</u>	<u>176.000</u>	<u>109.535</u>

	2012	Begroting 2012	2011
	€	€	€
Huisvestingslasten			
Huur	442	17.500	7.508
Verzekeringen	30.055	79.710	47.256
Onderhoud	932.290	288.000	1.221.415
Mutatie onderhoudsvoorziening	-728.000	0	-423.500
Heffingen	64.405	64.878	70.898
Overige huisvestingslasten	50.711	0	5.782
Totaal huisvestingslasten	<u>349.903</u>	<u>450.088</u>	<u>929.359</u>

Financiële baten en lasten

Dit betreft de rentelast over de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan gebouwen.

Bijlagen

Bijlage 1 Onze scholen en colleges

In deze bijlage wordt per vmbo school en per mbo college een doorkijk gegeven in de onderwijsprestaties en een korte toelichting op onderzoeken van de Inspectie van het Onderwijs, alsmede de resultaten daarvan. Ook komen per school de highlights van het jaar aan de orde, gebaseerd op de jaarverslagen van de scholen en colleges.

1.1 Vmbo-entiteit

Highlights

- Het RPO Breda is afgerond. Van Cooth is per 1 augustus 2012 gesloten. De leerlingen van deze school zijn ondergebracht bij opleidingen van Scala, Prinsentuin van Cooth en Tessenderlandt. In Breda is het aantal aanmeldingen met 12% toegenomen met ingang van het schooljaar 2012-2013 door de gezamenlijke aanpak van ROC West-Brabant en SKVOB.
- Het masterplan regio Bergen op Zoom is in juni 2012 gestart met deelname van alle schoolbesturen en de gemeenten Bergen op Zoom, Tholen, Woensdrecht en Steenbergen.
- De zwakke en zeer zwakke scholen zijn in dit jaar weer allemaal door de Inspectie op een basisarrangement gezet. Een fantastisch resultaat. Westervoort is de enige school die in 2013 de bestendigheid van de verbetering nog moet aantonen.
- De nieuwbouw van de Praktijkschool Breda zal in het najaar van 2013 van start gegaan. Schooljaar 2014-2015 zal de school het nieuwe gebouw aan de Frankenthalerstraat in Breda betrekken.
- Binnen de vier regionale samenwerkingsverbanden waarin onze scholen zijn vertegenwoordigd, wordt sinds 2012 hard gewerkt aan de inrichting van passend onderwijs. Nu al zijn opleidingsprogramma's voor collega's hierop afgestemd.
- Al onze scholen hebben het bestuursakkoord van de VO Raad onderschreven en werken zo mee aan de kwaliteitsagenda die de sector met de Minister heeft afgesproken.

Hierna volgen van alle scholen in de vmbo-entiteit de doorkijk in de onderwijsprestaties en een korte toelichting op onderzoeken van de Inspectie van het Onderwijs, alsmede de resultaten daarvan.

De Ronde, Breda

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	5	5	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	4	5	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	3	3	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	5	5	Voldoende
Rendement bovenbouw	5	5	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	3	3	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Gemengde leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	5	5	Voldoende
Rendement bovenbouw	5	5	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	4	5	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	28	28	100,0%
Kaderberoepsgericht	33	33	100,0%
Gemengd	14	13	92,9%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

De Ronde heeft drie leerwegen, vmbo-b, k en gt. Alle drie de leerwegen hebben een basistoezicht en voldoen volgens de Inspectie aan alle eisen.

Effent, Oosterhout

Opbrengstoordeel 2013**Theoretische leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	3	3	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Theoretisch	152	142	93,4%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Effent heeft een leerweg: vmbo-gt, of zoals het vroeger genoemd werd: de mavo. De leerweg voldoet volgens de Inspectie aan het VO Toezichtkader en heeft het basistoezicht.

De Praktijkschool Breda

Werken met het individueel ontwikkelingsplan (IOP)

In de zomer van	Doel van de Inspectie van het Onderwijs		realisatie
	Leerlingen met een IOP	absoluut	
2009	25%	68	195
2010	50%	148	295
2011	75%	233	308
2012	100%	327	327

Behaalde diploma's en certificaten

Indicator	2009-2010	2010-2011	2011-2012
AKA / niveau 1 diploma			
Aantal	12	19	17
Schoolpercentage		30%	29%
Landelijk percentage		24%	27%
Branchecertificaten			
Aantal	66	37	33
Schoolpercentage		59%	56%
Landelijk percentage		43%	45%

Plaatsing leerlingen bij uitstroom

Indicator	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Werk	10	17	7
Werk en vervolgonderwijs			6
Vervolgonderwijs	19	24	21
Overig onderwijs	6	14	19
Overig	14	6	6
Totaal	49	61	59

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Bij de Praktijkschool Breda heeft in 2012 geen onderzoek door de Inspectie plaatsgevonden. Het laatste onderzoek dateert van februari 2011. De leerweg praktijkonderwijs wordt door de Inspectie beoordeeld met een basistoezicht.

Prinsentuin Andel

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	4	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	4	4	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	5	3	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	4	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	4	4	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	5	5	4	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Gemengde leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	4	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	5	3	5	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	5	5	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	76	76	100,0%
Kaderberoepsgericht	54	53	98,1%
Gemengd	62	62	100,0%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Prinsentuin Andel heeft drie leerwegen, vmbo-b, k en gt. Alle drie de leerwegen hebben een basistoezicht en voldoen volgens de Inspectie aan alle eisen.

Prinsentuin Halsteren

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	4	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	4	2	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	2	4	Voldoende
Vershil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	4	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	1	1	3	Onvoldoende
Cijfers centraal examen	3	2	2	Voldoende
Vershil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Gemengde en theoretische leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	4	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	1	2	2	Onvoldoende
Cijfers centraal examen	1	1	3	Onvoldoende
Vershil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Onvoldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
basisberoepsgericht	36	35	97,2%
Kaderberoepsgericht	39	37	94,9%
Gemengd en theoretisch	44	40	90,9%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Prinsentuin Halsteren kent drie leerwegen, vmbo-k, b en gt. Vanaf 2010 worden de leerwegen k en b als voldoende beoordeeld door de Inspectie en hebben een basistoezicht. In 2010 heeft een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden waarbij de leerweg vmbo-gt als zeer zwak werd gedefinieerd. Via een intensief vervolg- en verbetertraject en met behulp van een interne audit via de VO Raad, is deze leerweg in november 2012 weer als voldoende beoordeeld en heeft nu ook een basistoezicht.

Prinsentuin Oudenbosch

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	5	Voldoende
Cijfers centraal examen	2	3	3	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	1	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	1	2	2	Onvoldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Gemengde leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	2	5	Voldoende
Cijfers centraal examen	1	3	3	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Groot			Onvoldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	29	29	100,0%
Kaderberoepsgericht	49	46	93,9%
Gemengd	36	34	94,4%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Prinsentuin Oudenbosch kent drie leerwegen, vmbo-k, b en gt. In mei 2012 heeft er een gesprek met de Inspectie plaatsgevonden waarin medegedeeld werd dat de leerweg vmbo-gt als zwak werd beoordeeld. Prinsentuin Oudenbosch heeft deze waarschuwing goed opgepakt en heeft (mede) met behulp van de interne audit in het voorjaar van 2012, de verbeterpunten aangepakt. Tijdens het kwaliteitsonderzoek van november 2012 heeft de Inspectie deze leerweg, naast de andere twee leerwegen, als voldoende beoordeeld en hebben alle drie de leerwegen een basisarrangement ontvangen.

Prinsentuin van Cooth / Onderdeel: Prinsentuin Breda

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgericht leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	5	2	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	5	5	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgericht leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	2	3	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	4	5	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Gemengde leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	4	2	Voldoende
Cijfers centraal examen	2	3	3	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	50	50	100,0%
Kaderberoepsgericht	60	59	98,3%
Gemengd	30	26	86,7%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Prinsentuin Breda kent drie leerwegen, te weten vmbo-k, b en gt. Vanaf 2010 worden de leerwegen k en b als voldoende beoordeeld door de Inspectie en hebben een basistoezicht. In 2010 heeft er een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden waarbij de leerweg vmbo-gt als zwak werd gedefinieerd (onvoldoende opbrengsten en verschil school examen en centraal examen). Via een intensief vervolg- en verbetertraject is deze leerweg in november 2012 weer als voldoende beoordeeld en heeft nu ook een basistoezicht.

Prinsentuin van Cooth / onderdeel: Van Cooth, Breda

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	2	Voldoende
Rendement bovenbouw	5	3	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	5	5	5	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	2	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	3	3	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Gemengde en theoretische leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	2	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	4		Geen oordeel
Cijfers centraal examen	3	5	2	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	43	43	100,0%
Kaderberoepsgericht	49	48	98,0
Gemengd en theoretisch	9	8	88,9%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Vanaf de start van het schooljaar 2012-2013 is Van Cooth als afzonderlijke school opgehouden te bestaan. Het overgrote deel van Van Cooth is samengevoegd met Prinsentuin Breda, onder de naam: Prinsentuin Van Cooth.

Voor het samengaan waren twee leerwegen bij Van Cooth door de Inspectie beoordeeld als zwak. Vanaf mei 2012 hebben zij verbetering doorgevoerd zodat alle drie de leerwegen bij Van Cooth een basistoezicht hadden.

Scala, Teteringen

Opbrengstoordeel 2013

Basisberoepsgericht leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	2	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	2	3	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgericht leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	3	1	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Mavo

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	1	3	Voldoende
Cijfers centraal examen	3	2	3	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	29	27	93,1%
Kaderberoepsgericht	91	82	90,1%
Mavo	108	101	93,5%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Scala heeft drie leerwegen, vmbo-b, k en gt. Alle drie de leerwegen hebben een basistoezicht en voldoen volgens de Inspectie aan alle eisen. Daarnaast hebben er bij Scala het afgelopen jaar een tweetal externe onderzoeken plaatsgevonden, namelijk het onderzoek naar de gerealiseerde onderwijstijd 2010-2011 en het onderzoek Onderwijsverslag 2011-2012. Beide onderzoeken werden positief afgesloten.

't Bergse VMBO, Bergen op Zoom / Nobellaan

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	3	Voldoende
Cijfers centraal examens	1	3	4	Voldoende
Verskil school examens -centraal examens	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examens (abs.)	Boven de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	2	3	5	Voldoende
Cijfers centraal examens	1	3	5	Voldoende
Verskil school examens -centraal examens	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examens (abs.)	Boven de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	39	39	100,0%
Kaderberoepsgericht	25	25	100,0%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

't Bergse VMBO aan de Nobellaan verzorgt drie leerwegen, te weten vmbo-k, b en gt. In 2010 heeft de Inspectie de leerweg vmbo-k als zwak beoordeeld. Via meerdere voortgangsgesprekken, een tussentijds kwaliteitsonderzoek en uiteindelijk een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering, is in september 2012 de leerweg zo sterk verbeterd dat de Inspectie de leerweg weer het basistoezicht toekent. De leerweg vmbo-gt is door het geringe aantal leerlingen in 2011 gestopt. Daarnaast heeft er in september 2012 bij de leerweg vmbo-k, een onderzoek naar de gerealiseerde onderwijstijd 2010/2011 plaats gevonden. De leerweg voldoet aan de wettelijk vereisten voor onderwijstijd.

't Bergse VMBO, Bergen op Zoom / Pomonalaan

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	2	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	5		
Cijfers centraal examen	3	5		
Verschil school examen -centraal examen				
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)				
Opbrengstoordeel 2013				Geen oordeel

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

't Bergse VMBO aan de Pomonalaan (zorglocatie) heeft twee leerwegen, vmbo-b en vmbo-k. Beide leerwegen worden in 2012 door de Inspectie met een basistoezicht beoordeeld.

Westerpoort, Tholen

Opbrengstoordeel 2013**Basisberoepsgerichte leerweg**

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	2	3	2	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	1	3	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Kaderberoepsgerichte leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	4	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	4	5	4	Voldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Gemengde leerweg

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	1	3	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	1	3	2	Onvoldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			

Opbrengstoordeel 2013

Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Basisberoepsgericht	33	31	93,9%
Kaderberoepsgericht	47	46	97,9%
Theoretisch	20	18	90,0%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Westerpoort verzorgt drie leerwegen, vmbo-k, b en g. In maart 2010 zijn tijdens een Inspectiecontrole, de leerwegen vmbo-g en vmbo-b als zeer zwak en zwak beoordeeld. Via een interne audit (via de VO Raad) en een extern intensief verbetertraject (voortgangsgesprekken en dergelijke), is de leerweg vmbo-b in november 2011 opnieuw beoordeeld met het basistoezicht. De leerweg vmbo-g heeft nog een aangepast arrangement (zwak).

1.2 OVO scholen (Openbaar Voortgezet Onderwijs)

Graaf Engelbrecht, Breda

Highlights

- De school werd in 2012 geleid door een interim rector. Er zijn veranderingen doorgevoerd in de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden binnen de schoolleiding. In augustus is begonnen met de werving van een rector en dat proces is in november afgerond. De nieuwe rector wordt benoemd per 1 februari 2013.
- In 2012 is veel tijd en aandacht gestoken in de aanpak van het kwaliteitsprobleem dat zich eerder manifesteerde op het atheneum, maar in mindere mate ook op havo en mavo speelde. Het verbeteren van de onderwijsopbrengsten stond centraal. Daarvoor is een tweesporenbeleid gevolgd: een kortlopend turbotraject en een langdurig fundamenteel traject.
- Er is door directie en team met enorme inzet gewerkt aan een ambitieus plan, maar de resultaten van de eindexamens waren teleurstellend. Uit de analyse van de problemen blijkt dat herstel enige jaren zal vragen. Het verbeterplan is onder andere gericht op de determinatie en toetsing, de leerlingenzorg en de competenties van een aantal docenten.
- Ten gevolge van de imagoschade is er een terugloop in het leerlingenaantal te zien. Om de profilering van de school te versterken is besloten om een stroom 'moderne media' op te zetten. Het lesprogramma wordt uitgewerkt en gepresenteerd tijdens de open dag in februari 2013.
- De renovatie en verbouw van het schoolgebouw hebben vertraging opgelopen. Het project blijft bij Building Breda hoog op de prioriteitenlijst staan en de verwachting is dat in de loop van 2013 wordt begonnen met de bouwactiviteiten.

Opbrengstoordeel 2013

Mavo

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	5	5	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	2	Voldoende
Cijfers centraal examen	2	1	2	Onvoldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Havo

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	5	5	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	2	2	Voldoende
Cijfers centraal examen	2	1	1	Onvoldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Vwo

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	4	5	5	Voldoende
Rendement bovenbouw	1	3	1	Onvoldoende
Cijfers centraal examen	1	1	1	Onvoldoende
Verschil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Onder de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Onvoldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Mavo	72	59	81,9%
Havo	107	86	80,4%
Vwo	45	30	66,7%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Graaf Engelbrecht is een openbare scholengemeenschap voor mavo (vmbo-gt), havo en atheneum (vwo). De leerwegen mavo en havo worden door de Inspectie beoordeeld met het basistoezicht. Sinds 2010 heeft de Inspectie de leerweg vwo als zwak beoordeeld. Binnen Graaf Engelbrecht is het afgelopen jaar op diverse fronten hard gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit. De Inspectie heeft in het laatste onderzoek in december van 2012 aangegeven dat de kwaliteit van het onderwijs binnen de leerweg vwo sterk is verbeterd en dat er een positieve ontwikkeling binnen Graaf Engelbrecht geconstateerd wordt. Maar doordat de opbrengsten nog onvoldoende zijn, is de leerweg nog als zwak beoordeeld. Als de positieve ontwikkelingen zich doorzetten, zal de vwo leerweg in het najaar van 2013 weer als voldoende beoordeeld worden.

Stedelijk Gymnasium, Breda

Highlights

- Voor het Stedelijk Gymnasium was 2012 een bijzonder jaar. De school bestond 125 jaar en ter gelegenheid daarvan waren er bijzondere activiteiten en werd een gedenkboek uitgebracht. In het boek is de betekenis van het Stedelijk Gymnasium voor de stad Breda nog eens duidelijk beschreven.
- Na afloop van het schooljaar 2012-2013 is het oude schoolgebouw van het Stedelijk Gymnasium gesloopt en direct aansluitend is op dezelfde locatie met nieuwbouw begonnen. In augustus 2013 kan het nieuwe schoolgebouw in gebruik genomen worden. De school beschikt dan over een accommodatie die aansluit bij de profilering. Gedurende de bouwperiode is het Stedelijk Gymnasium gehuisvest in de locatie van het voormalige Van Cooth aan de Biesdonkweg in Breda.
- Op onderwijskundig gebied is er aandacht geschonken aan de problematiek van de motivatie van leerlingen in het algemeen en in het bijzonder die van getalenteerde leerlingen. Voor deze laatste groep zoekt de school mogelijkheden om meer maatwerk te bieden binnen en buiten de school. Ook wordt nagegaan wat gestandaardiseerde profielen voor begaafde leerlingen hier kunnen betekenen.
- In het afgelopen jaar zijn er wijzigingen doorgevoerd in de organisatiestructuur van de school. Begin 2012 is een interim rector aangesteld en tijdens het jaar is de wervingsprocedure voor een nieuwe rector afgerond. De rector heeft per 1 februari 2013 de leiding over de school. De school werkt nu met twee directieleden (rector en plaatsvervangend rector) en vier teamleiders. De teamleiders zijn vooral verantwoordelijk voor de eerstelijns personeelszorg.

Opbrengstoordeel 2013

Vwo

Indicatoren	2010	2011	2012	Oordeel
Rendement onderbouw	3	3	3	Voldoende
Rendement bovenbouw	3	3	4	Voldoende
Cijfers centraal examen	5	4	4	Voldoende
Verskil school examen -centraal examen	Gering			Voldoende
Gemiddeld cijfer centraal examen (abs.)	Boven de norm			
Opbrengstoordeel 2013				Voldoende

Slaagpercentage

Leerweg	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Theoretisch	136	126	92,6%

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Het Stedelijk Gymnasium is een school voor openbaar en gymasiaal onderwijs (vwo). Deze leerweg wordt jaarlijks door de Inspectie beoordeeld en valt onder het basistoezicht.

1.3 Mbo colleges

Cingel College

Highlights

- De passievolle en succesvolle start van de Cas Spijkers Academie, tot grote tevredenheid van de betrokken studenten
- Er is enorm hard gewerkt aan de verbetering van de opleiding van Facilitair op verschillende fronten, die nog niet is afgerond, maar al wel merkbaar is binnen de organisatie (panelgesprekken met studenten, andere programmering en examinering, andere leiding en nieuwe inbreng in team)
- Grotere bewustwording van kwaliteit/kwaliteitszorg binnen de teams.

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfspgroepen			rendementen exclusief bedrijfspgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1	100,0%	100,0%	voldoende	100,0%	100,0%	voldoende
2	66,1%	64,0%	voldoende	58,9%	55,2%	voldoende
3	60,2%	71,2%	voldoende	60,2%	71,2%	voldoende
4	55,7%	56,8%	onvoldoende	55,7%	56,8%	onvoldoende
totaal	62,2%	63,8%		58,6%	59,7%	

Ten opzichte van 2011 is er een verbetering zichtbaar: niveau 3 is van een onvoldoende oordeel (bij zowel in- als exclusief bedrijfspgroepen) naar een voldoende oordeel gegaan. Niveau 4 blijft echter nog steeds onvoldoende scores en het rendement is zelfs lager dan vorig jaar.

Bij de niveau 4-opleidingen zijn zowel de afdeling Horeca als de afdeling Brood & Banket debet aan het onvoldoende oordeel. Zij scoren allebei onvoldoende op het jaarresultaat en het diplomaresultaat. Bij deze afdelingen is het aantal gediplomeerden ongeveer gelijk gebleven, maar is het aantal studenten, dat hun studie zonder diploma heeft beëindigd fors toegenomen. Vooral gedurende en na het 1e en 2e leerjaar is de uitval hoog. Ook hier zijn de voornaamste redenen van uitval te herleiden naar gedrag en motivatie.

VSV

Totaaloverzicht

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vr. aantal VSV'ers 11/12	vr. aantal in % van maximum
73	29	44	74	168%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		0
oorzaak bij de student	gezondheid	3
	gedrag	14
	onvoldoende capaciteit	9
	motivatie	38
	omgeving	6
	geen leerbedrijf / ontslag	
oorzaak bij school	opleidingsniveau	1
	administratieve redenen	3
totaal		70

Additionele toelichting

Het inclusief denken en handelen zit Cingelaars in het bloed: studenten staan niet in de kou. We hebben de afgelopen jaren echter wel geleerd, dat we kritischer zullen moeten zijn in ons aannamebeleid en sommige studenten moeten beschermen tegen hun eigen te hoge wensen.

In 2012 is daarom opnieuw het voorlichting- en selectiebeleid tegen het licht gehouden en energie gestoken in het onderzoeken van de mogelijkheden van het werken met de AMN-test.

Om studenten met Cingel diplomapotentie ook goed naar dat doel te brengen en hen inclusief te houden, zijn de volgende acties uitgevoerd:

- Het evalueren en verbeteren van het Cingel zorgsysteem en actualisering van het Handboek Studentenbegeleiding
- In 2012 zijn op verzoek van de onderwijsprofessionals ook de klassenhosts gestart
- Specialisering van en betere begeleiding door het Studieloopbaan-begeleidersteam
- Extra aandacht voor het terugdringen van VSV (betere analyses en meer aandacht voor onderwijskwaliteit)
- Evaluatie en bijstelling van de lessen Breinleren
- Verbetering van onze procedure inzake verzuimmeldingen vanuit PARS

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

In december 2011 heeft er bij de opleiding Facilitair Leidinggevende een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden. Vanwege onvoldoende opbrengsten en een onvoldoende onderwijsproces, wordt de opleiding als zeer zwak beoordeeld. Daarnaast heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de wettelijke vereisten van VSV, bpv en de 850 urennorm waarbij de bpv en 850 urennorm als voldoende werden beoordeeld maar de melding van VSV als onvoldoende. In september 2012 heeft de Inspectie een herbeoordeling VSV en verzuimmeldingen uitgevoerd. Opnieuw blijkt dat er niet voldaan wordt aan de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht. In het voorjaar van 2013 zal opnieuw een 2e herbeoordelingsonderzoek uitgevoerd worden.

Highlights 2012

- Het besluit om niet over te gaan tot investering in uitbreiding mbo Oosterhout en de gevolgen voor studenten, ouders en team. Het voorbereiden en effectueren van de transfer naar Breda met als uitgangspunt behoud van de verworvenheden van het concept.
- Wisseling van personeel in staf en uitval door (langdurige) ziekte hebben de kwetsbaarheid van organisatie aangetoond in relatie tot financiën, examenbureau en examencommissie, control en P&O (nieuwe stafmedewerker en medewerker).
- De vraag hoe we de kwaliteit beter gaan borgen, is 'top of mind' geworden. Werken met zelfevaluaties maakt duidelijk dat het monitoren en vastleggen van verbeteringen aandacht behoeft. Teams kunnen ondersteuning gebruiken bij het op orde brengen van hun basiskwaliteit en het maken van de juiste analyses als het over verbeteringen gaat. De procedures rondom melding leerplicht en het voorkomen van uitval zijn opnieuw aangescherpt.
- (Meer) werk maken van maatwerk en flexibiliteit binnen opleidingsprogramma's en ontwikkeling die gebruik digitale middelen en didactiek vraagt. Hieraan gekoppeld zit de ontwikkeling in de richting van studieloopbaanbegeleiding en professionalisering van docenten.
- De negatieve begroting, de daaraan gekoppelde taakstelling en de consequenties (formatiereductie).

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfspgroepen			rendementen exclusief bedrijfspgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1						
2	61,4%	54,0%	voldoende	61,4%	54,0%	voldoende
3	71,4%	61,2%	voldoende	71,4%	61,2%	voldoende
4	70,1%	71,9%	voldoende	70,2%	72,3%	voldoende
totaal	68,7%	67,3%		68,7%	67,3%	

De opleidingen Secretariële beroepen niveau 3/4, Financiële beroepen niveau 3/4 en Medewerker Marketing Communicatie niveau 4 vertonen allen verbetering ten opzicht van 2010-2011. Financiële beroepen niveau 3 voldoet nog net niet aan de norm. Omdat de opleidingen Financiële en Secretariële beroepen in combinatiegroepen niveau 3 en 4 werken, is in de analyse gekeken naar het gecombineerde resultaat. In combinatie voldoen beide opleidingen aan de norm.

De diplomaresultaten niveau 3 worden beïnvloed door de combinatie met niveau 4; succesvolle opstroom naar niveau 4 heeft een negatief effect op het diplomarendement niveau 3. Daarnaast wordt het diplomaresultaat van de opleiding Commercieel medewerker Binnendienst tijdelijk nadelig beïnvloed door de sterke groei in studentenaantallen bij de opleidingen van Internationale groothandel.

Op de dalende lijn bij de niveau 4-opleidingen Commercieel medewerker BVW en Juridisch medewerker wordt actief gestuurd in het nieuwe schooljaar.

VSV**Totaaloverzicht**

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vr. aantal VSV'ers 11/12	vr. aantal in % van maximum
187	75	112	126	112,5%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		43
oorzaak bij de student	gezondheid	2
	gedrag	3
	beperking	19
	motivatie	44
	omgeving	4
oorzaak bij school	administratieve redenen	11
totaal		126

Additionele toelichting

In 2012 hebben we wederom een aantal activiteiten ondernomen om uitval te beïnvloeden:

- Er wordt actief en intensief samengewerkt met Leerplicht en bijbehorende procedures en werkwijzen zijn kwalitatief verbeterd en geïmplementeerd.
- Maandrapportages over VSV'ers die aangeleverd worden vanuit de centrale organisatie, worden met name door de zorgcoördinator in samenwerking met de deelnemersadministratie en de teamvoorzitters intensief gecontroleerd en gevolgd.
- Om teams te ondersteunen bij de controle van de aanwezigheid wordt twee keer per week een signaleringslijst verstrekt vanuit Presto.
- In het zorgteam (Zorgcoördinator en Trajectbegeleiders Zorg) is veel aandacht voor opbouw van expertise rondom allerlei belemmeringen die studenten kunnen ondervinden. Er wordt actief deelgenomen aan professionaliseringsbijeenkomsten.
- Controle op aanwezigheid heeft met name inzicht opgeleverd in het aanwezigheidspatroon van bbl (binnen onze opleiding Detailhandel is er sprake van een relatief jonge doelgroep in vergelijking met andere sectoren met veel nog leerplichtige studenten). Daarnaast laat de economische crisis de tendens zien dat het voor bbl studenten moeilijker is om hun baan te behouden. Een extra aandachtspunt als het om uitval gaat. Daar waar mogelijk wordt actief ingezet op het overstappen van bbl naar bol.

Door betreffende teams is actie ondernomen op inrichting en controle aanwezigheid bij bbl opleidingen. Het aanwezigheidspatroon van de bbl'ers ziet er beter uit. Voornamelijk de aanwezigheid bij het team Detailhandel en Groothandel gaat de goede kant op.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie heeft tijdens het onderzoek naar de Staat van de Instelling bij Florijn de opleiding Verkoopsspecialist beoordeeld. Hierbij werden de gebieden examinering en diplomering als slecht beoordeeld en de kwaliteitsborging als onvoldoende; de overige gebieden zijn voldoende.

Daarnaast heeft de Inspectie in december 2011 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij de opleiding Commercieel Medewerker Binnendienst. De onvoldoende beoordeelde opbrengsten en bpv zijn in september 2012 opnieuw door de Inspectie beoordeeld en voldoen nu aan de gestelde eisen. De wijze van VSV melden en registreren voldoet nog steeds niet aan de gestelde eisen en zal in het voorjaar van 2013 voor de tweede keer door de Inspectie beoordeeld worden.

Highlights 2012

- Bij de opening van het nieuwe schooljaar 2012-2013 is het bouwboard voor de nieuwbouw onthuld. In november 2012 is het slaan van de eerste paal gevierd.
- Er is hard gewerkt aan het verzuimprotocol om het hoge ziekteverzuim terug te dringen. In het laatste kwartaal was een daling van het ziekteverzuim zichtbaar.
- 2012 was het jaar van de reorganisatie bij educatie. In de perspectiefnota is een toekomstbeeld uitgewerkt (een somber beeld, maar wel een beeld met perspectief). Ondanks het feit dat er is gestart met een traject ESF III, zal er verder gereorganiseerd worden. Zeker nu gebleken is dat voor het toebedelen van de educatiemiddelen door het Ministerie van OCW een nieuwe verdeelsystematiek wordt toegepast, waardoor het budget nog verder verlaagd wordt.
- In het najaar is in Breda het startschot gegeven voor een nieuwe benadering: kunst inzetten als middel om de talenten van de AKA-leerling te ontwikkelen.

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfsgroepen			rendementen exclusief bedrijfsgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	inspectieoordeel
1	65,2%	55,7%	voldoende	65,2%	55,7%	voldoende
2	81,8%	80,3%	voldoende	81,8%	80,3%	voldoende
3	66,5%	63,5%	voldoende	70,2%	67,0%	voldoende
4	81,5%	82,6%	voldoende	81,5%	82,6%	voldoende

VSV**Totaaloverzicht**

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vrl. aantal VSV'ers 11/12	vrl. aantal in % van maximum
181	72	109	198	182%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		1
Ten onrechte aangemerkt als VSV'er		1
Met diploma niveau 1 uitgestroomd		21
oorzaak bij de student	gezondheid	7
	gedrag	32
	beperking	40
	bereikbaarheid	2
	motivatie	40
	omgeving	10
	geen leerbedrijf / ontslag	
oorzaak bij school	opleidingsniveau	7
	administratieve redenen	37
totaal		198

In de eerste helft van 2012 is er met betrekking tot de AKA-studenten nog met de definitie gerekend dat studenten, die voortijdig met de opleiding zijn gestopt, maar wel een baan hadden gevonden, als voortijdig schoolverlaters zijn meegeteld. Dit heeft tot gevolg dat vooral bij AKA de VSV-aantallen zo hoog zijn. Bij deze doelgroep is er vaak sprake van motivatie- en of gedragsproblemen die het met succes kunnen afronden van de opleiding in de weg staan. Verder zijn er ook relatief meer studenten die een beperking hebben.

Bij de opleidingen binnen zorg en welzijn is het aantal voortijdig schoolverlaters vooral in de niveau 3- opleidingen het hoogst. Dit heeft in de meeste gevallen te maken met een beroepsbeeld dat niet overeenkomt met de werkelijkheid (Pedagogisch medewerker), met als gevolg dat de motivatie te veel onder druk komt te staan en studenten stoppen.

In de zorgopleidingen is het opvallend dat relatief veel studenten zijn gestopt vanwege beperkingen. Hier is in schooljaar 2012-2013 veel onderzoek naar gedaan en zijn er ook verbeteracties in gang gezet.

Uitval bij educatie

Educatie	uitval	Norm uitval
Vavo	21,6%	<20%
NT2	7,7%	<10%
BE	29,9%	<20%

De hogere uitval bij NT2 wordt vrijwel volledig veroorzaakt bij de alfabetiseringsopleidingen. Ruim 30% van de gestarte deelnemers heeft het traject niet afgemaakt. In bijna alle gevallen bleken de deelnemers onvoldoende leerbaar en werd de opleiding in overleg met de gemeente gestaakt na het bereiken van de 600-urennorm.

Voor de uitval bij vavo (met name bij mavo en havo) zijn diverse redenen aan te wijzen. Als belangrijkste reden wordt de eerdere verwijzing door reguliere dagscholen van deelnemers met enkelvoudige of meervoudige problematiek naar vavo gezien. De uitgebreide begeleidingssystematiek maakt het vaak al mogelijk om in een vroeger stadium vast te stellen dat een deelnemer 'het niet gaat halen'. Snelle en adequate doorverwijzing naar bijvoorbeeld het mbo is dan binnen een schooljaar vaak nog mogelijk.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie heeft tijdens het onderzoek naar de Staat van de Instelling de opleidingen Zorghulp en Apothekersassistent beoordeeld. Bij de opleiding Zorghulp werd de diplomering en kwaliteitsborging als onvoldoende beoordeeld. Bij de opleiding Apothekersassistent werd de examinering als slecht beoordeeld en de kwaliteitsborging als onvoldoende. Daarnaast werd tijdens dit onderzoek de 850-urennorm van de opleiding Apothekersassistent als voldoende beoordeeld. In het najaar van 2013 zullen beide opleidingen opnieuw door de Inspectie onderzocht worden.

Markiezaat College

Highlights 2012

- Financiële situatie: het Markiezaat College heeft boekjaar 2012 wederom (voor het vijfde achtereenvolgende jaar) met een positief resultaat afgesloten. Dit is mede te danken aan het opstellen van een reële begroting en het project 'Naar een financieel gezonde organisatie'.
- Onderwijs: in het kader van doorstroom vmbo-mbo-hbo ontplooiën we meerdere activiteiten. In totaal 16 vierdejaars vmbo'ers van het Da Vinci College volgen in vier verschillende opleidingen het praktijkprogramma van de mbo-opleiding niveau 2. Doel is om de doorstroom van techniekleerlingen naar mbo te optimaliseren. De afdeling Procestechiek werkt samen met Avans Hogeschool in de bol-opleidingen. Voor de biobased opleidingen is een start gemaakt met het afstemmen van het lesprogramma op dit onderdeel. Daarnaast wordt het gedachtegoed van de Techniekacademie uitgevoerd: het Markiezaat College zet docenten en instructeurs in voor het verzorgen van onderwijs bij het vmbo.
- Innovaties: het project iMarkiezaat is opgestart in de afdeling M&L en ECM. Hierin is de iPad geïntroduceerd in de uitvoering van onderwijsprogramma's. In november 2012 is het FabLab geopend als onderdeel van het Starterscentrum Bergen op Zoom. Binnen het FabLab komen creatief ondernemen en onderwijs samen. Op deze manier heeft 3D-printing een plaats gekregen in het onderwijsprogramma.
- Internationalisering: drie projecten willen we graag belichten: Innmain (de start van ToPMost, om mobiliteit van studenten en docenten te stimuleren); Pile Up (richt zich op mobiliteit van gekwalificeerd personeel in de chemische industrie. Dit is het eerste Leonardo da Vinci-project waarin ROC West-Brabant (Markiezaat College penvoerder is; En Ghana: dit project is schoolbreed geadopteerd als goede doelen project, iedere afdeling heeft activiteiten ontplooid om geld te genereren voor de verdere bouw van huisjes. In 2012 is het negende huisje opgeleverd door 9 studenten.
- Real Life onderwijs: de opleiding Vliegtuigtechniek kon in 2012 eindelijk de langverwachte Fokker 100 gaan inzetten voor lesdoeleinden.
- De afdeling Motorvoertuigtechniek heeft in september 2012 met trots het nieuwe practicumlokaal geopend. Deze nieuwe leeromgeving is in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, het docententeam en de facilitaire dienst van het Markiezaat College en ROC West-Brabant ontworpen.

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfspgroepen			rendementen exclusief bedrijfspgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1	78,0%	76,6%	voldoende	78,0%	76,6%	voldoende
2	65,9%	61,6%	voldoende	65,0%	60,0%	voldoende
3	74,5%	84,0%	voldoende	74,5%	84,0%	voldoende
4	75,8%	82,0%	voldoende	75,8%	82,0%	voldoende
totaal	70,9%	72,8%		70,7%	72,6%	

VSV

Totaaloverzicht

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vr. aantal VSV'ers 11/12	vr. aantal in % van maximum
305	122	183	132	72%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		31
oorzaak bij de student	gezondheid	2
	gedrag	2
	beperking	14
	bereikbaarheid	2
	motivatie	36
	omgeving	6
	geen leerbedrijf / ontslag	12
oorzaak bij school	opleidingsniveau	1
	administratieve redenen	26
totaal		132

Van de uitschrijvingen met administratieve redenen hebben 13 studenten zich ingeschreven als extraneus; voor de herexamens zijn we afhankelijk van externe partijen. Eind december waren 8 van hen gediplomeerd (niveau 2 en 3).

Additionele toelichting

De afgelopen jaren is sterk ingezet op uitbreiding van het zorgaanbod en de begeleiding van studenten om zo een daling van het aantal VSV'ers te realiseren.

Nieuw in 2012 zijn de activiteiten uit de subsidie programmagelden VSV. Deze gelden zijn op twee manieren ingezet: intensieve begeleiding van studenten die dreigen uit te vallen en scholing van alle docenten en ondersteunend personeel. Deze scholing is gestart met een studiemiddag gevolgd door intensiveringsbijeenkomsten met diverse teams.

Ter ondersteuning zijn handelingswijzers ontwikkeld met de titel 'Zien en doen bij':

- Asperger
- Dyslexie
- Depressie
- ADHD
- OOD
- PDD-NOS

Per handelingswijzer zijn de volgende onderwerpen kort omschreven:

- de definitie van het probleem
- hoe het gedrag/stoornis te herkennen
- de beste aanpak in de klas door middel van bondige adviezen
- wat je in ieder geval niet moet doen

De handelingswijzers zijn gedrukt en verder verspreid binnen het ROC en naar diverse toeleverende scholen in ons werkgebied. Op het terugdringen van het aantal VSV'ers wordt gestuurd met behulp van de Marap waarin de DUO-rapportages zijn opgenomen. Tegelijkertijd ontvangen alle teams het overzicht van de uitvallers en de reden van uitval. De afdelingsmanagers bespreken deze lijsten met hun teams en de trajectbegeleiding. De DUO-rapportages worden maandelijks door de medewerkers trajectbegeleiding geanalyseerd. De terugkoppeling van de bevindingen naar het bestuurscentrum vindt plaats door de zorgcoördinator. Alle inspanningen hebben geresulteerd in het terugdringen van de voortijdige uitval met 72% (ten opzichte van 2005/2006 en met de voorlopige cijfers DUO).

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie heeft tijdens het onderzoek naar de Staat van de Instelling bij het Markiezaat College de eindtermgerichte opleiding Eerste monteur sterkstroominstallaties beoordeeld. Afgezien van de kwaliteitsborging, werd de gehele opleiding als voldoende beoordeeld.

Prinsentuin College

Highlights 2012

- Vernieuwing van het onderwijsconcept Content Competent
- Verbreding van het aanbod van AD-trajecten in samenwerking met de CAH in Dronten
- Starten van mbo opleidingen op de locatie van Prinsentuin Halsteren (vmbo)
- Doorontwikkeling organisatiestructuur met resultaatverantwoordelijke teams

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfsgroepen			rendementen exclusief bedrijfsgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1	81,8%	82,0%	voldoende	81,4%	81,6%	voldoende
2	70,7%	72,2%	voldoende	71,1%	73,0%	voldoende
3	68,1%	74,8%	voldoende	69,0%	76,1%	voldoende
4	85,7%	88,0%	voldoende	85,7%	88,0%	voldoende
totaal	77,4%	80,5%		77,6%	80,9%	

VSV**Totaaloverzicht**

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vrl. aantal VSV'ers 11/12	vrl. aantal in % van maximum
76	31	45	70	156%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		0
oorzaak bij de student	diploma behaald niveau 1	22
	gedrag	7
	gezondheid	2
	beperking	3
	bereikbaarheid	1
	motivatie	29
	omgeving	1
oorzaak bij school	opleidingsniveau	1
	inhoud opleiding	2
	diploma niet behaald	1
	administratieve redenen	1
totaal		70

Additionele toelichting

Uit de analyse blijkt dat het Prinsentuin College in het basisjaar al zover op orde was dat het erg lastig is om de opgelegde targets te realiseren. Zeker gezien de doelgroep en het feit dat een hoog aantal niveau 1 studenten is, die allemaal aangemerkt worden als VSV'ers.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Bij het Prinsentuin College heeft er in het najaar van 2012 een afzonderlijk onderzoek naar de Staat van de Instelling plaatsgevonden (AOC). Tijdens dit onderzoek is een vijftal opleidingen beoordeeld. Afgezien van de onvoldoende kwaliteitsborging, zijn alle opleidingen als voldoende beoordeeld. Tijdens dit onderzoek, waren ook twee themaonderzoeken (Professionele ruimte en AOC als Kenniscentrum) ingepland. Door ziekte van een Inspecteur heeft het onderzoek naar de professionele ruimte niet plaatsgevonden. Het onderzoek naar het AOC als Kenniscentrum werd als positief beoordeeld.

Tevens zijn er binnen het Prinsentuin in zowel het voorjaar als in het najaar bij de opleiding manager veehouderij en bij de opleiding manager natuur en recreatie, onderzoeken geweest naar de 850-urennorm. Beide opleidingen voldoen aan de gestelde norm.

Highlights

- Doorzetten van de sterke daling van het aantal VSV'ers
- Verdere verbetering van de aansluiting met het bedrijfsleven wat onder andere geleid heeft tot de opstart van een aantal maatwerktrajecten
- Hoge rendementen; alle niveaus voldoen zowel voor het jaarresultaat als het diplomaresultaat ruim aan de Inspectienormen en het gemiddelde jaarresultaat en diplomaresultaat behoren tot de hoogste van ROC West-Brabant

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfspgroepen			rendementen exclusief bedrijfspgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1	89,8%	85,7%	voldoende	89,8%	85,7%	voldoende
2	75,7%	71,9%	voldoende	75,7%	71,9%	voldoende
3	78,2%	91,2%	voldoende	78,2%	91,2%	voldoende
4	75,2%	79,6%	voldoende	75,2%	79,6%	voldoende
totaal	76,7%	79,1%		76,7%	79,1%	

VSV**Totaaloverzicht**

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vrl. aantal VSV'ers 11/12	vrl. aantal in % van maximum
212	85	127	167	131,5%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		0
Ten onrechte aangemerkt als VSV		8
oorzaak bij de student	gezondheid	3
	gedrag	13
	beperking	24
	bereikbaarheid	1
	motivatie	24
	omgeving	14
oorzaak bij school	opleidingsniveau	31
	instellingsaspecten	1
	administratieve redenen	48
totaal		167

Additionele toelichting

Ten opzichte van het aantal VSV'ers van 2009/2010 (259) was er in 2010/2011 al een vermindering van 69 VSV'ers (180); In 2011/2012 heeft de verdere afname zich doorgezet: -/ - 23 (167). Dit is onder andere bereikt door een aantal eerder in gang gezette maatregelen:

- Eind 2010 is een nieuw digitaal mutatieformulier ingevoerd dat er tot moet leiden dat het invullen en aanleveren van mutaties uniform gebeurt en dat de redenen vastgelegd worden conform de uitschrijfredenen in Edictis zodat een nog zuiverder beeld ontstaat van de werkelijke uitvalredenen. Het mutatieformulier is beschikbaar via de Radiusportal voor de studieloopbaanbegeleiders waarbij de vaste gegevens gevuld worden vanuit Edictis-export.
- In de training voor studieloopbaanbegeleiders via de Radius Academie wordt zeer nadrukkelijk aandacht besteed aan de begeleiding van de student tijdens zijn studieloopbaan zodat vroegtijdig signalen opgevangen kunnen worden bij dreigende uitval.
- Verdere professionalisering van voorlichting en intake.
- Begeleidingsmodule Edictis en ComTak: inrichting en gebruik van de begeleidingsmodules met scholing voor de studieloopbaanbegeleiders.
- Tussen opleidingen is overstap mogelijk gedurende het schooljaar, het inrichten van zogenaamde kansklassen, intensieve samenwerking met Kellebeek College in het kader van Matchpoint en met het Servicecentrum voor Studie en Beroep.
- Sterke focus op verzuim (inclusief meldingen verzuimloket); er is een intern Radiusprotocol geschreven inclusief trainingen voor studieloopbaanbegeleiders op basis van het verzuimprotocol van de samenwerkende gemeenten in West-Brabant.
- VSV als KPI: maandelijks worden de teams geïnformeerd over de actuele stand van zaken rondom VSV.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie heeft tijdens het onderzoek naar de Staat van de Instelling bij het Radius College de opleiding Gezel schilderen beoordeeld. Tijdens deze beoordelingen werden de gebieden examinering en diplomering, de opbrengsten en kwaliteitsborging als onvoldoende beoordeeld. Tijdens dit onderzoek zijn tevens de schoolkosten van de opleiding Mediavormgeving ook als onvoldoende beoordeeld.

Highlights

- In april 2012 hebben de teamvoorzitters een 2-daagse training gehad. Aan het eind van de 2-daagse hebben de teamvoorzitters een aantal verbetervoorstellen voorgelegd aan het managementteam, waaronder het plan om minimaal 1 keer per onderwijsperiode (4 keer per jaar) een overleg te plannen met de teamvoorzitters en het management van het Vitalis college. Ook hier meer 'van ik naar wij'.
- Herregistratie wet BIG: in het kader van alumni beleid hebben het Kellebeek College en het Vitalis College deze klus opgepakt. Docenten hebben constructief en hard gewerkt om een mooi opleidingsplan te maken en met administratieve ondersteuning van het PIO/RBB wordt op dit moment de vierde cursus aangeboden in onze regio. Een mooi voorbeeld van samenwerking van 'ik naar wij'.
- Differentiatie kraam: dit is vorm gegeven samen met alle kraamwerkgevers en ROC's van de provincie Noord-Brabant. Hierdoor wordt uitvoering gegeven aan de differentiatie kraam voor bol-leerlingen. Geheel met gesloten beurzen en vorm gegeven met het oog op doelmatigheid. 'Van ik naar wij' in een breder perspectief.
- Samenwerking met Toezicht en veiligheid Roosendaal: zowel de teamleider als de burgemeester zoeken actief naar samenwerking met het Vitalis College. De soms problematische verhouding tussen politiekorps en de dienst handhaving is hier omgezet in een effectieve samenwerking waarbij onze studenten als (bijna) volwaardige krachten worden ingezet. Inmiddels een voorbeeld vormend voor andere lokale autoriteiten. Studenten HTV verkrijgen hiermee de beste bpv-ervaring die je maar kunt bedenken. Ook was er de landelijk primeur wat betreft de aanstelling van de eerste Boa's voortkomend uit de HTV.
- De VIP-salons brengen de kapper thuis bij het verzorgingstehuis. Onze studenten leren het kappersvak en wat daarbij komt kijken in de praktijk. De kapsalon is dicht in de buurt (of maakt zelfs onderdeel uit van) van een verzorgingstehuis zodat het de bewoners gemakkelijk gemaakt wordt om naar de kapper te gaan. De interactie tussen jongeren en ouderen is voor beide partijen heel verrijkend. Overigens: iedereen is welkom in de VIP-salon!

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfsgroepen			rendementen exclusief bedrijfsgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1	79,5%	72,0%	voldoende	79,5%	72,0%	voldoende
2	80,5%	77,3%	voldoende	81,0%	77,8%	voldoende
3	71,9%	76,0%	voldoende	71,3%	75,2%	voldoende
4	74,0%	76,8%	voldoende	74,0%	76,8%	voldoende

VSV**Totaaloverzicht**

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vr. aantal VSV'ers 11/12	vr. aantal in % van maximum
248	99	149	110	73,8%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		6
Geen VSV'er		13
oorzaak bij de student	gezondheid	2
	gedrag	6
	beperking	33
	bereikbaarheid	1
	motivatie	31
	omgeving	14
oorzaak bij school	opleidingsniveau	1
	administratieve redenen	3
totaal		110

Additionele toelichting

Het aantal van 110 is een daling met 10% ten opzichte van de 121 VSV'ers vorig schooljaar. Om voortijdige uitval verder tegen te gaan is er in de afgelopen jaren een aantal maatregelen genomen. Met de hulp van VSV-projectgelden is er een Student Succes Centrum (SSC) ingesteld, dat ondersteuning biedt aan studenten die dreigen uit te vallen. Inmiddels is het SSC verder geëvolueerd en biedt het nu ook een klas om dreigende VSV'ers op te vangen.

Om dreiging van voortijdige uitval tijdig te kunnen signaleren is een Vitalis-brede applicatie ter registratie van aan- en afwezigheid van studenten geïmplementeerd.

Vitalis-breed is er een intakebeleid vastgesteld, waarmee de teams aan het werk zijn gegaan. Binnen de verschillende teams zijn daarnaast diverse verbeteracties ter voorkoming van uitval ingezet.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Het Vitalis College zat in 2012 niet in het onderzoek naar de Staat van de Instelling. Opvallend is dat bij er Vitalis de afgelopen 4 jaar geen Inspectie onderzoeken hebben plaatsgevonden.

Zoomvliet College

Highlights

- Het Zoomvliet College scoort wederom zeer goed in het tevredenheidsonderzoek bij studenten (JOB-monitor) alsook in het bedrijvenonderzoek (zie bijlage 3).
- In maart 2012 is het nieuwe beleidsplan 2012-2015 gepubliceerd. In het beleidsplan staan drie thema's centraal:
 - o loopbaanleren en maatwerk voor studenten
 - o doeltreffend en doelmatig georganiseerd onderwijs
 - o professionaliteit van de medewerker.
- Naast deze drie thema's is een tweetal extra aandachtspunten geformuleerd, namelijk communicatie en internationalisering.
- In overleg met de gemeente Bergen op Zoom is een nieuwe locatie voor de Zoomvliet Studio gerealiseerd.
- Voor het eerst in de geschiedenis van het Zoomvliet College is er zowel een Studentenraad als een Ouderraad.
- Met ingang van het schooljaar 2012-2013 vertrekt de algemeen directeur Marc van Campenhout naar het Vitalis College. Vanaf dat moment wordt de directeursfunctie waargenomen door Ton Vooghdn.

Rendement

niveau	rendementen inclusief bedrijfspgroepen			rendementen exclusief bedrijfspgroepen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel	jaarresultaat	diplomaresultaat	Inspectieoordeel
1	87,5%	92,0%	voldoende	-	100,0%	voldoende
2	69,7%	67,0%	voldoende	64,2%	59,6%	voldoende
3	74,5%	65,1%	voldoende	74,4%	64,0%	voldoende
4	71,2%	75,1%	voldoende	72,3%	76,4%	voldoende
totaal	72,9%	73,1%		71,2%	70,7%	

VSV

Totaaloverzicht

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vr. aantal VSV'ers 11/12	vr. aantal in % van maximum
242	97	145	106	73,1%

Uitstroomredenen VSV'ers

hoofdgroep	detail	aantal
geen specificatie / onbekend		0
oorzaak bij de student	gezondheid	6
	gedrag	8
	beperking	21
	bereikbaarheid	3
	motivatie	6
	omgeving	56
	geen leerbedrijf / ontslag	0
oorzaak bij school	opleidingsniveau	4
	administratieve redenen	2
totaal		106

Additionele toelichting

Het aantal VSV'ers bij het Zoomvliet College is lager dan het maximum. In het bijzonder hebben zes maatregelen daar een bijdrage aan geleverd.

1. Elke nieuwe student moet een AMN-test bij de intake maken waardoor de studiekeuze beter onderbouwd kan worden.
2. Er wordt veel tijd en aandacht besteed aan de intake en de plaatsing.
3. Er wordt veel tijd en aandacht besteed aan de studieloopbaanbegeleiding van de student. In ieder cluster is een verzuimcoördinator aangesteld die met name de eerstejaars studenten volgt op absentie en in gesprek gaat met de studenten. Veel verzuim mondt vaak uit in uitstroom
4. De student wordt begeleid door een team van zorgcoördinatoren en kan bij specifieke zorgbehoefte een beroep doen op 1e-, 2e- en 3e-lijnszorg.
5. Iedere student die de opleiding wil staken, moet zich eerst melden bij de decaan. Deze probeert in een indringend gesprek de student op andere gedachten te brengen.
6. We hebben een zogenaamde oriëntatieklas in het leven geroepen waar twijfelende studenten een plaats kunnen vinden om hun keuze te heroverwegen.

Wij verwachten dat het aantal VSV'ers in 2012-2013 aanzienlijk zal verminderen door bovenstaande maatregelen.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

Ook het Zoomvliet College zat in het najaar van 2012 niet in het onderzoek naar de Staat van de Instelling. Voorheen hebben er allerlei externe onderzoeken plaatsgevonden die op een enkel punt na, goed zijn doorlopen. Verder hebben er in 2012 geen onderzoeken bij het Zoomvliet plaatsgevonden.

ROC West-Brabant

Rendement

niveau	rendementen		
	jaarresultaat	diplomaresultaat	inspectie-oordeel
1	39,0%	40,1%	onvoldoende
2	75,9%	76,2%	voldoende
3	86,4%	84,3%	voldoende
4	69,0%	67,5%	voldoende
totaal	66,0%	66,2%	voldoende

VSV**Totaaloverzicht**

VSV 05/06	doelstelling reductie 11/12 (40%)	maximum VSV'ers 11/12	vrl. aantal VSV'ers 11/12	vrl. aantal in % van maximum
0	n.v.t.	n.v.t.	23	n.v.t.

Onderzoeken Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie heeft bij P3transfer in 2012 diverse onderzoeken uitgevoerd. In maart heeft er een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden bij de opleidingen Chauffeur goederenvervoer (onbekostigd en bekostigd), voedingsoperator en operator-A (beide bekostigd). Bij alle opleidingen wordt door de Onderwijsinspectie het onderwijsproces, examinering en diplomering als onvoldoende beoordeeld, de kwaliteitsborging als slecht en wordt niet voldaan aan de naleving van de wettelijke vereisten (POK/OOK). De herbeoordeling wettelijke vereisten (POK/OOK) van de chauffeur goederenvervoer (onbekostigd) heeft in oktober 2012 plaatsgevonden maar omdat voor deze opleiding nog geen nieuwe trajecten zijn gestart, is de realisatie in de praktijk echter nog niet te beoordelen.

In juni/juli heeft de Inspectie naar aanleiding van een signaal van de Belastingdienst een specifiek onderzoek bij ROC West-Brabant en P3transfer uitgevoerd. Een tweetal bedrijven is bezocht om de kwaliteit van het onderwijs van de aangeboden crebo-opleidingen vast te stellen. De Inspectie heeft geconstateerd en geconcludeerd dat de onderzochte opleidingen niet voldoen aan de gestelde eisen uit de WEB en de kwalificatiedossiers van de betreffende opleidingen, zoals wel overeengekomen in de onderwijsovereenkomst en praktijkovereenkomst.

In het najaar heeft er bij P3transfer (onbekostigd) een separaat onderzoek naar de Staat van de Instelling (onbekostigd) plaatsgevonden. Tijdens dit onderzoek is een vijftal opleidingen beoordeeld. De conclusie is dat de kwaliteitsborging slecht is en dat er veel risico's bij de kwaliteit van het onderwijs(proces), examinering, niveau opbrengsten en stabiliteit van organisatie en management geconstateerd worden. Anderzijds ziet de Inspectie ook een groeiend bewustzijn van de tekortkomingen en van de noodzaak om kwaliteitsverbeteringen door te voeren.

Naast dit onderzoek heeft de Inspectie in het najaar van 2012 een onderzoek naar kwaliteitsverbetering (OKV) uitgevoerd op de examenproducten die in 2011 afgekeurd waren. Beide opleidingen voldeden aan de gestelde kwaliteitseisen.

In paragraaf 1.4 wordt de situatie beschreven die is ontstaan bij P3transfer. Voor deze BV is om diverse redenen het faillissement aangevraagd en toegekend.

Bijlage 2 Onderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs

Onderzoek	Instituut/ School	Leerweg	Kwaliteitsoordeel	Gebied (BVE 2012)
1. Kwaliteitsonderzoeken mbo				
Heronderzoek Kwaliteitsonderzoek (december 2011)	Cingel College	10892/94180 - Facilitair Leidinggevende	Onvoldoende	Wettelijke vereisten - VSV
	Florijn College	90112 - Commercieel medewerker binnendienst	Onvoldoende	Wettelijke vereisten - VSV
			Voldoende	Opbrengsten
			Voldoende	Wettelijke vereisten - BPV
	Kellebeek College	10506/91190 - Schoonheidsspecialist	Onvoldoende	Wettelijke vereisten - VSV
Voldoende			Opbrengsten	
Staat van de Instelling (ROC)	Florijn College	90383 - Verkoopsspecialist	Aangepast toezicht	Examinering
				Kwaliteitsborging
				Wet vereisten - schoolkosten
	Kellebeek College	91420 - Zorghulp	Aangepast toezicht	Examinering
				Kwaliteitsborging
	91300 - Apothekersassistent	Aangepast toezicht	Wettelijke vereisten - VSV	
			Examinering	
	Markiezaat College	10249 - Eerste monteur sterkstroominstallaties	Aangepast toezicht	Kwaliteitsborging
				Opbrengsten
	Radius College	91463 - Medewerker schilderen	Aangepast toezicht	Examinering
Kwaliteitsborging				
Onderzoek schoolkosten		90400 - Mediavormgeving	Onvoldoende	Wettelijke vereisten - schoolkosten
Onderzoek 850 urennorm	Kellebeek College	91300 - Apothekersassistent	Voldoende	Wettelijke vereisten
Staat van de Instelling (AOC)	Prinsentuin College	97252 - Natuur en groene ruimte (niveau 3)	Aangepast toezicht	Kwaliteitsborging
		97473 - Assistent medew. voedsel en leefomgeving	Aangepast toezicht	
		97330 - Dierverzorging	Aangepast toezicht	
		97090 - Natuur en groene ruimte (niveau 4)	Aangepast toezicht	
Thema onderzoek: AOC als kenniscentrum		Drietial projecten	Voldoende	-
Onderzoek 850 urennorm		97090 - Natuur en groene ruimte (niveau 4)	Voldoende	Wettelijke vereisten
		11031 - Bedrijfsleider/manager veehouderij	Voldoende	

Onderzoek	Instituut/ School	Leerweg	Kwaliteitsoordeel	Gebied (BVE 2012)
1. Kwaliteitsonderzoeken mbo				
Onderzoek naar Kwaliteitsverbetering (Examining 2010-2011)	P3transfer	90500 - Comm. medewerker bank-en verz.wezen	Voldoende	Examining
		93212 - Financiële beroepen	Voldoende	
Staat van de Instelling	P3transfer	93731 - Assistent logistiek medewerker	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
				Examining
				Kwaliteitsborging
				Wettelijke vereisten
		97380 - Operator (voedingsoperator)	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
				Kwaliteitsborging
		97474 - Assistent medew. voedsel en leefomgeving	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
				Examining
97660 - Teelt 2/3 (medewerker teelt)	Aangepast toezicht	Kwaliteitsborging		
		Wettelijke vereisten		
Specifiek onderzoek	P3transfer	10425 - Basisoperator (bek)	Aangepast toezicht	Zie kwaliteitsonderzoek
		90452 - Assistent operator (bek)	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
		90311 - Operator A (bek)	Aangepast toezicht	Wettelijke vereisten
		97474 - Assistent plantenteelt (onb)	Aangepast toezicht	Zie Staat van de Instelling
		97475 - Assistent voeding (onb)	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
				Examining
		93730 - Assistent logistiek medewerker (onb)	Aangepast toezicht	Wettelijke vereisten
Onderwijsproces				
Kwaliteitsonderzoek	P3transfer	91830 - Chauffeur goederenvervoer (onb)	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
				Examining
				Kwaliteitsborging
				Wettelijke vereisten
		91830 - Chauffeur goederenvervoer (bek)	Aangepast toezicht	Onderwijsproces
90313 - Voedingsoperator (bek)				
90311 - Operator A				

Onderzoek	Instituut/School	Leerweg	Kwaliteitsoordeel
2. Kwaliteitsonderzoeken vmbo/vo			
Voortgangsgesprek / Kwaliteitsverbetering	't Bergse VMBO - Nobellaan	VMBO-K	Basisarrangement
Onderzoek gerealiseerde onderwijstijd		VMBO-T	Voldoende
Voortgangsgesprek / Tussentijds kwaliteitsonderzoek / Onderzoek Kwaliteitsverbetering	Graaf Engelbrecht	VWO	Zwak
Voortgangsgesprek / Kwaliteitsverbetering	Prinsentuin Breda	VMBO-GT	Basisarrangement
Voortgangsgesprek	Van Cooth	VMBO-KB	Basisarrangement
		VMBO-GT	Basisarrangement
Voortgangsgesprek / Kwaliteitsverbetering	Prinsentuin Halsteren	VMBO-GT	Basisarrangement
Voortgangsgesprek / Kwaliteitsonderzoek	Prinsentuin Oudenbosch	VMBO-GT	Basisarrangement
Onderzoek onderwijsverslag 2011-2012	De Rotonde	Schoolniveau	Voldoende
	Scala		Voldoende
Voortgangsgesprek / Kwaliteitsverbetering	Westerpoort	VMBO-G	Zwak
		VMBO-B	Basisarrangement

De samenvattingen van bovenstaande onderzoeken zijn opgenomen in bijlage 1.

Bijlage 3 Analysestaat Bedrijvenonderzoek 2012 ROC West-Brabant

Rubriek/vraag	vraag- type	ROC WB	CC	FC	KC	MC	PT	RC	VC	ZC
Planning en opstart		3,6	3,5	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5	3,5	3,7
1. Tijdstip stageperiode(n)	S	3,7 -	3,6 -	3,8 -	3,9 ↑	3,7 -	3,7 ↑	3,7 -	3,8 -	3,8 ↑
2. Passende studenten:	MX/S	3,6	3,5	3,7	3,6	3,5	3,7	3,5	3,5	3,7
• leerdoelen		3,7 nw	3,6 nw	3,8 nw	3,7 nw	3,5 nw	3,7 nw	3,5 nw	3,7 nw	3,8 nw
• beroepshouding		3,5 nw	3,5 nw	3,6 nw	3,5 nw	3,4 nw	3,6 nw	3,4 nw	3,5 nw	3,6 nw
• organisatiecultuur		3,6 ↑	3,5 ↑	3,6 ↑	3,7 ↑	3,5 ↑	3,6 ↑	3,5 ↑	3,5 ↑	3,7 ↑
3. Presentatie student	S	3,7 ↑	3,5 ↓	3,8 ↑	3,6 -	3,6 -	3,6 ↓	3,6 ↓	3,6 ↑	3,8 ↑
4. Voorbereiding student	S	3,3 -	3,3 ↑	3,4 -	3,4 -	3,5 ↑	3,4 ↑	3,1 ↓	3,0 ↓	3,5 -
Verwachtingen		3,4	3,2	3,6	3,5	3,5	3,5	3,2	3,3	3,6
5. Informatie m.b.t. verwachtingen:	MX/S	3,3	3,1	3,6	3,4	3,4	3,3	3,1	3,2	3,5
• student		3,4 ↑	3,2 ↓	3,6 ↓	3,3 ↓	3,5 ↑	3,4 ↑	3,2 -	3,3 ↓	3,5 ↑
• praktijkbegeleider college		3,3 nw	3,0 nw	3,5 nw	3,4 nw	3,4 nw	3,3 nw	3,1 nw	3,1 nw	3,6 nw
6. Informatie voor praktijkopleider	S	3,4 ↑	3,1 ↓	3,5 ↑	3,5 ↑	3,4 -	3,5 ↑	3,1 ↓	3,3 ↓	3,5 ↑
7. Verwachtingen t.a.v. praktijkopleider	S	3,7 -	3,7 ↑	3,8 ↑	3,8 ↑	3,7 -	3,8 ↑	3,6 -	3,7 -	3,8 -
Inhoud		3,5	3,5	3,6	3,5	3,5	3,6	3,4	3,5	3,7
8. Stageopdrachten:	MX/S	3,5	3,4	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4	3,5	3,6
• helderheid		3,4 -	3,1 -	3,5 ↓	3,4 ↑	3,4 ↓	3,5 ↑	3,3 ↓	3,3 ↓	3,4 ↓
• uitvoerbaarheid door student		3,5 ↓	3,4 ↑	3,6 ↓	3,6 -	3,6 -	3,5 ↓	3,4 ↓	3,5 -	3,7 ↑
• uitvoerbaarheid door bedrijf/instelling		3,6 -	3,6 -	3,6 -	3,7 ↑	3,6 ↓	3,6 -	3,5 -	3,6 -	3,7 ↑
• niveau		3,5 -	3,4 ↑	3,6 ↓	3,6 ↑	3,5 ↓	3,5 -	3,4 -	3,4 -	3,5 -
9. Student t.o.v. fase van opleiding:	MX/S	3,4	3,5	3,5	3,3	3,4	3,4	3,3	3,4	3,5
• algemene kennis		3,4 -	3,4 ↓	3,5 ↓	3,3 -	3,5 -	3,5 ↑	3,3 -	3,4 ↑	3,6 ↑
• algemene vaardigheden		3,5 ↑	3,5 -	3,6 -	3,4 -	3,4 ↓	3,5 ↑	3,3 -	3,5 ↑	3,6 ↑
• beroepskennis		3,3 -	3,5 ↑	3,4 ↑	3,2 ↓	3,3 ↓	3,3 ↑	3,2 -	3,3 ↑	3,4 -
• beroepsvaardigheden		3,3 -	3,5 ↑	3,4 -	3,3 -	3,3 ↓	3,3 ↑	3,2 -	3,4 -	3,4 -
• sociaalcommunicatieve vaardigheden		3,4 ↑	3,5 ↑	3,5 -	3,3 ↑	3,5 ↑	3,5 ↑	3,3 -	3,4 ↑	3,5 -
• beroepshouding		3,5 ↑	3,7 ↑	3,5 -	3,3 -	3,5 -	3,5 ↑	3,4 -	3,5 ↑	3,5 ↓
10. Praktijkbegeleiding vanuit college:	MX/S	3,6	3,5	3,8	3,7	3,6	3,6	3,4	3,5	3,8
• bereikbaarheid (telefoon, e-mail etc.)		3,7 ↑	3,6 -	3,7 ↑	3,7 ↑	3,6 -	3,8 ↑	3,5 ↑	3,5 -	3,9 ↑
• informatiemateriaal		3,4 -	3,3 -	3,5 -	3,5 ↑	3,4 ↓	3,5 ↑	3,2 -	3,4 -	3,6 ↑
• deskundigheid (begeleidingsvaardigheden)		3,6 -	3,5 ↓	3,7 ↓	3,7 -	3,6 -	3,6 ↑	3,4 ↓	3,5 ↓	3,8 ↑
• klantvriendelijkheid		3,9 ↑	3,8 -	4,0 ↑	3,9 ↑	3,8 -	3,9 ↑	3,7 ↑	3,8 -	4,1 ↑
• nakomen afspraken		3,8 ↑	3,8 -	4,0 ↑	3,8 ↑	3,8 ↑	3,8 ↑	3,6 ↑	3,7 ↓	4,0 ↑
• frequentie stagebezoeken		3,4 ↑	3,1 ↓	3,7 ↑	3,3 ↓	3,4 ↑	3,4 ↑	3,2 -	3,0 -	3,7 ↑
• inhoud stagebezoeken		3,6 ↑	3,4 ↓	3,8 -	3,6 -	3,5 -	3,6 ↑	3,4 -	3,3 -	3,8 ↑
11. Kennis praktijkbegeleider:	MX/S	3,6	3,6	3,8	3,7	3,6	3,7	3,4	3,5	3,8
• werkprocessen		3,7 ↑	3,7 ↓	3,8 ↑	3,7 ↑	3,7 ↑	3,7 ↑	3,4 ↓	3,6 ↑	3,9 ↑
• bedrijfsorganisatie		3,6 -	3,6 ↓	3,8 ↑	3,7 ↑	3,6 -	3,7 ↑	3,4 ↓	3,5 ↑	3,8 ↑
• specifieke branchevoorschriften (branchevereisten)		3,6 ↑	3,7 -	3,7 ↑	3,6 -	3,5 ↓	3,6 ↑	3,3 ↓	3,5 ↑	3,7 -
Beoordelen van de beroepspraktijk		3,5	3,4	3,6	3,5	3,5	3,5	3,3	3,3	3,7
12. Begeleiding bij beoordelen student	S	3,4 -	3,3 ↓	3,6 ↑	3,5 ↑	3,5 -	3,5 ↑	3,2 ↓	3,2 ↓	3,7 ↑
13. Verstekte informatie m.b.t. beoordelen beroepspraktijk:	MX/S	3,5	3,3	3,6	3,5	3,5	3,5	3,3	3,4	3,7
• student		3,5 -	3,3 -	3,6 -	3,5 -	3,5 -	3,5 -	3,3 ↓	3,4 -	3,7 ↑
• praktijkopleider		3,4 -	3,2 ↓	3,5 -	3,6 ↑	3,5 -	3,5 ↑	3,2 ↓	3,4 -	3,6 ↑
14. Beoordeling beroepspraktijk m.b.t.:	MX/S	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,3	3,3	3,6
• niveau		3,4 nw	3,6 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,2 nw	3,2 nw	3,6 nw
• inhoud		3,5 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,3 nw	3,3 nw	3,6 nw
15. Betrokkenheid praktijkopleider bij beoordelen beroepspraktijk	S	3,5 ↓	3,3 ↓	3,7 -	3,7 ↑	3,5 ↓	3,6 ↓	3,3 ↓	3,4 ↓	3,8 -
Examineren in de beroepspraktijk		3,5	3,3	3,4	3,5	3,6	3,5	3,5	3,4	3,6
16. Betrokkenheid bij examineren in beroepspraktijk	J/N	36%	36%	44%	46%	32%	47%	27%	32%	32%
17. Betrokkenheid bij examineren m.b.t.:	MX/S	3,4	3,0	3,2	3,3	3,5	3,4	3,4	3,2	3,5
• ontwikkelen examens		3,1 nw	2,8 nw	2,9 nw	3,0 nw	3,3 nw	3,2 nw	3,3 nw	2,9 nw	3,3 nw
• vaststellen examens		3,2 nw	2,8 nw	3,0 nw	3,1 nw	3,4 nw	3,1 nw	3,3 nw	3,0 nw	3,3 nw
• beoordelen examenkandidaten		3,7 nw	3,4 nw	3,6 nw	3,7 nw	3,9 nw	3,8 nw	3,7 nw	3,6 nw	3,9 nw
18. Voldoende toegerust/vaardig in examineren m.b.t.:	MX/S	3,7	3,9	3,6	3,6	3,8	3,6	3,8	3,8	3,8
• ontwikkelen examens		3,5 nw	3,8 nw	3,4 nw	3,2 nw	3,7 nw	3,4 nw	3,6 nw	3,7 nw	3,6 nw
• vaststellen examens		3,6 nw	3,7 nw	3,5 nw	3,4 nw	3,7 nw	3,4 nw	3,7 nw	3,6 nw	3,7 nw
• beoordelen examenkandidaten		4,0 nw	4,2 nw	3,8 nw	4,0 nw	3,9 nw	3,9 nw	3,9 nw	4,1 nw	4,0 nw
19. Examinering in beroepspraktijk m.b.t.:	MX/S	3,5	3,3	3,5	3,7	3,6	3,6	3,4	3,3	3,6
• niveau		3,5 nw	3,3 nw	3,5 nw	3,7 nw	3,5 nw	3,6 nw	3,4 nw	3,3 nw	3,6 nw
• inhoud		3,5 nw	3,3 nw	3,6 nw	3,6 nw	3,6 nw	3,6 nw	3,4 nw	3,3 nw	3,6 nw
20. Gegeven instructies examineren	S	3,5 nw	3,0 nw	3,6 nw	3,5 nw	3,5 nw	3,6 nw	3,3 nw	3,2 nw	3,7 nw
Wetgeving en administratieve processen		3,4	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4	3,2	3,3	3,6
21. Snelheid aanleveren praktijkovereenkomst	S	3,3 ↓	3,5 ↑	3,4 ↓	3,3 ↓	3,5 ↑	3,1 ↓	3,1 ↓	3,3 ↓	3,6 ↓
22. Afspraken verplicht aantal stage-uren helder	S	3,7 -	3,8 ↑	4,1 -	3,8 ↑	3,6 ↓	3,6 ↓	3,4 ↓	3,6 -	3,9 ↑
23. Verzekeringswijze student	S	3,2 ↓	3,4 ↑	3,1 -	3,2 -	3,1 ↓	3,4 ↑	3,0 ↓	3,1 ↓	3,2 ↓
24. Bij wie terecht met klachten	J/N	78%	78%	85%	81%	78%	75%	72%	64%	88%
Ontwikkelingen in het MBO		3,0	3,0	3,0	3,1	3,0	3,0	2,9	3,1	3,1
25. Op de hoogte van	S	3,1 ↓	3,2 ↓	3,2 ↓	3,2 ↓	3,1 ↓	3,2 -	3,0 ↓	3,3 ↓	3,2 ↓

Rubriek/vraag	vraag- type	ROC WB	CC	FC	KC	MC	PT	RC	VC	ZC
26. Informatie vanuit het college	S	2,9 ↓	2,9 -	2,9 ↓	3,0 ↓	3,0 ↓	2,9 -	2,8 ↓	3,0 ↓	3,0 ↓
27. Ondersteuning vertalen naar de beroepspraktijk	S	3,0 ↓	2,9 ↓	3,0 ↓	3,1 ↓	3,0 ↓	3,0 ↓	2,8 ↓	3,0 ↓	3,0 ↓
Relatiebeheer		3,6	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,4	3,5	3,7
28. Bereid om in de toekomst:	MR									
a. deelname netwerkbijeenkomsten		27%	37%	20%	27%	29%	28%	27%	26%	27%
b. presentaties geven		15%	20%	16%	15%	13%	16%	12%	21%	19%
c. excursies verzorgen		18%	26%	14%	17%	20%	26%	16%	11%	19%
d. materiaal aanleveren		14%	16%	12%	11%	17%	17%	14%	14%	13%
e. gelegenheid geven docentenstages		20%	21%	15%	25%	18%	27%	16%	25%	17%
f. gelegenheid geven snuffelstages		40%	50%	33%	40%	42%	51%	38%	31%	35%
g. contactgegevens (naam en e-mail/telefoonnummer)		31%	34%	27%	32%	30%	36%	30%	30%	33%
29. Aanbevelen beginnend beroepsbeoefenaar	S	3,4	3,5	3,5	3,4	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5
30. Samenwerking met college	S	3,7 -	3,7 -	3,9 †	3,8 -	3,7 -	3,8 †	3,5 ↓	3,6 ↓	3,9 †
Rapportcijfer begeleiding beroepspraktijk door college	1-10	6,5 †	6,3 ↓	6,9 †	6,7 †	6,6 ↓	6,5 †	6,1 -	6,2 ↓	7,0 †
Responspercentage		25%	28%	22%	23%	21%	25%	30%	24%	25%
Respons absoluut		1708	86	175	211	283	249	377	101	226

Toelichting vraagtype:

S = schaalvraag (1-5)

MX/S = matrixvraag met schaalvragen (1-5)

J/N = ja-nee vraag (percentage ja)

MR = multiple response vraag

1-10 = schaalvraag (1-10)

Toelichting kleuren scores:

< 3,0	< 60%	< 6,0	= aandachtspunt
3,0-3,5	60-70%	6,0-7,0	= voldoende/ruimte voor verbetering
≥ 3,5	≥ 70%	≥ 7,0	= goed

NB: aan vraag 16 en 28 zijn geen kleuren toegekend

Toelichting pijlen:

† = hogere score dan in 2009

- = gelijke score als in 2009

↓ = lagere score dan in 2009

nw = nieuwe vraag, dus geen vergelijking mogelijk

Bijlage 4 Analysestaat JOB-monitor 2012 incl. landelijke score

Vraag	NL	ROCWB	CC	FC	KC	MC	PI	RC	VC	ZC
Informatie opleiding vooraf ontvangen klopt met nu bekend	3,5	3,6	3,6	3,7	3,6	3,8	3,6	3,4	3,3	3,9
Opbouw opleiding vooraf bekend	3,1	3,2	3,2	3,3	3,2	3,5	3,3	3,0	2,8	3,4
Afwisseling zelfstandig en in groepen werken	3,4	3,5	3,4	3,4	3,4	3,6	3,5	3,4	3,3	3,7
Uitval onderwijsactiviteiten	3,7	3,7	3,2	3,7	3,2	4,2	3,8	4,2	3,4	3,8
Doorgeven roosterwijzigingen	2,8	2,9	2,5	2,6	2,7	3,3	2,8	3,0	2,9	3,1
Jouw docenten	3,6	3,7	3,5	3,5	3,8	3,9	3,6	3,6	3,5	3,8
Het lesmateriaal	3,3	3,3	3,1	3,4	3,4	3,5	3,3	3,1	3,1	3,7
Gebruik boeken en lesmaterialen	3,0	3,2	2,7	3,5	2,8	3,7	3,2	3,4	2,8	3,4
Contact met docenten	3,7	3,8	3,7	3,7	3,8	4,0	3,6	3,8	3,8	3,9
Wanneer toets tijdig bekend	3,9	4,0	3,7	3,9	3,9	4,4	3,9	3,9	4,0	4,2
Inhoud toets tijdig bekend	3,8	3,9	3,7	3,9	3,8	4,3	3,9	3,7	3,7	4,0
Uitslag toets tijdig bekend	3,5	3,7	3,3	3,5	3,7	4,1	3,5	3,7	4,0	3,6
Aansluiting toetsen op leerstof	3,8	3,8	3,7	3,9	3,9	4,0	3,9	3,7	3,5	4,0
Gelijke beoordeling mede-studenten	3,8	3,9	3,8	3,6	3,8	4,1	3,9	3,8	3,8	4,0
Begeleiding bij studie	3,4	3,4	3,2	3,3	3,5	3,6	3,4	3,3	3,2	3,7
Hulp bij problemen met leren	3,5	3,6	3,4	3,3	3,6	3,8	3,5	3,5	3,5	3,7
Beeld van eigen studievoortgang	3,7	3,7	3,6	3,6	3,8	3,9	3,6	3,6	3,7	3,8
Mogelijkheid in eigen tempo studeren	3,5	3,6	3,6	3,5	3,7	3,6	3,5	3,5	3,4	3,6
Begeleiding bij zelfstandig werken	3,4	3,4	3,3	3,3	3,5	3,7	3,4	3,3	3,1	3,6
Rustig studeren op school	3,1	3,3	3,0	3,2	3,0	3,3	3,2	3,4	3,2	3,6
Beschikbaarheid computer	3,9	4,1	3,7	3,9	3,7	4,1	3,6	4,5	4,0	4,4
Bereikbaarheid medewerkers van school	3,5	3,6	3,5	3,5	3,4	3,8	3,5	3,6	3,4	3,8
Tevredenheid aantal uur op school	3,5	3,5	3,5	2,9	3,6	3,7	3,6	3,5	3,3	3,6
Hoeveelheid stage/werk in opleiding	3,6	3,8	3,7	3,4	3,9	3,9	3,7	3,8	3,7	3,7
Leren samenwerken in opleiding	3,8	3,8	3,8	3,7	3,9	3,7	3,7	3,8	3,9	3,8
Leren probleem oplossen in opleiding	3,5	3,6	3,3	3,4	3,6	3,7	3,5	3,6	3,6	3,7
Leren plannen en organiseren in opleiding	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6	3,5	3,5	3,6	3,8
Leren zelfstandig werken in opleiding	3,9	3,9	3,8	3,9	3,9	4,0	3,8	3,9	3,9	3,9
Leren communiceren in opleiding	3,8	3,8	3,7	3,8	3,9	3,8	3,7	3,7	3,9	3,9
Leren werken volgens afspraak in opleiding	3,7	3,7	3,5	3,8	3,7	3,8	3,6	3,6	3,6	3,9
Leren jezelf en je werk beoordelen in opleiding	3,5	3,6	3,4	3,4	3,7	3,7	3,4	3,6	3,6	3,5
Leren voor beroep in opleiding	3,6	3,7	3,6	3,5	3,8	3,9	3,7	3,6	3,6	3,7
Leren op school	3,4	3,4	3,1	3,5	3,3	3,7	3,5	3,3	3,0	3,8
Voorbereiding op stage/bpv door school (BOL)	3,3	3,3	3,0	3,2	3,6	3,6	3,3	3,0	3,1	3,5
Vinden stage-/bpv-plaats (BOL)	3,8	3,9	3,7	3,5	4,1	3,8	3,6	3,4	4,2	3,8
Hulp school bij vinden stage-/bpv-plaats (BOL)	3,6	3,7	3,3	3,2	4,3	3,6	3,0	3,2	4,2	3,6
Leren op stage-/bpv-plaats (BOL)	4,1	4,1	4,1	3,9	4,3	4,3	4,1	4,0	4,1	3,9
Aansluiting theorie op praktijk (BOL)	3,4	3,4	3,2	3,3	3,6	3,5	3,4	3,1	3,2	3,6
Begeleiding door school tijdens stage/bpv (BOL)	3,3	3,2	2,8	3,1	3,5	3,4	3,1	3,1	3,1	3,5
Begeleiding leerbedrijf tijdens stage/bpv (BOL)	3,9	3,9	3,9	3,8	4,0	4,2	4,0	4,0	3,9	3,8
Contact begeleider school en stagebegeleider (BOL)	3,0	nw	2,7	nw	3,1	nw	3,2	nw	2,9	nw
Manier van beoordeling stage/bpv (BOL)	3,8	3,8	3,6	3,7	4,0	3,9	3,8	3,7	3,8	3,8
Vinden werkplek (BBL)	4,3	4,3	4,1	4,2	4,5	4,2	4,4	4,1	4,6	4,2
Begeleiding leerbedrijf op werkplek (BBL)	4,0	4,0	3,9	3,9	4,1	4,0	4,3	4,0	4,0	4,0
Bespreken werkervaringen op school (BBL)	3,8	3,8	3,6	3,4	4,0	3,8	4,0	3,8	3,8	4,0
Leren op werkplek (BBL)	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3	4,2	4,4	4,2	4,3	4,0
Aansluiting theorie op praktijk (BBL)	3,4	3,4	3,5	3,1	3,5	3,4	3,8	3,3	3,1	3,6
Manier van beoordeling praktijkdeel (BBL)	3,8	3,8	3,7	3,7	3,9	3,8	4,0	3,7	3,8	3,8
Contact school en leerbedrijf (BBL)	3,2	3,2	2,9	2,6	3,3	3,5	3,5	3,1	2,9	3,5
Zelf kiezen vakken of onderwijsactiviteiten	2,5	2,5	2,3	2,5	2,5	2,8	2,7	2,5	2,1	2,6
Hulp bij maken keuzes tijdens studie	3,1	3,2	3,0	3,0	3,2	3,4	3,2	3,1	2,9	3,3
Duidelijkheid over mogelijkheden verder studeren	3,3	3,4	3,2	3,4	3,4	3,6	3,3	3,3	3,1	3,4
Begeleiding bij keuze beroep of vervolgoopleiding	3,2	3,2	3,1	3,1	3,3	3,5	3,2	3,2	3,0	3,4
Kantine op school	3,4	3,5	3,3	3,2	3,5	3,5	3,5	3,5	3,7	3,5
Omgang handicap/functiebeperking/(chronische) ziekte	2,9	3,0	2,9	2,8	3,0	3,1	3,0	2,9	2,8	3,1
Geïntegreerd over rechten en plichten	3,2	3,2	3,0	3,1	3,3	3,5	3,1	3,0	3,1	3,4
Consequente toepassing regels door school	3,3	3,3	3,1	3,3	3,3	3,6	3,2	3,2	3,1	3,5
Omgang school met klachten van studenten	3,0	3,0	2,9	2,8	3,1	3,3	3,0	2,9	2,8	3,3
Mogelijkheid om inspraak te hebben	3,2	3,2	3,2	3,2	3,3	3,4	3,4	3,0	3,1	3,3
School vindt mening student belangrijk	3,1	3,1	3,1	2,9	3,2	3,3	3,2	3,0	3,0	3,3
Wens student actief meedenken over beleid school	2,7	2,6	2,7	2,6	2,7	2,7	2,5	2,6	2,5	2,7
Schoon in en om het schoolgebouw	3,6	3,5	3,6	3,1	3,2	4,0	3,4	3,4	3,6	3,8
Veilig gevoel binnen schoolgebouw	4,0	4,0	4,0	3,8	3,8	4,2	4,1	3,8	4,1	4,1
Veilig gevoel op schoolterrein	4,1	4,1	4,0	3,9	3,9	4,2	4,2	3,9	4,2	4,2
School doet voldoende t.b.v. veilig/thuis voelen	3,8	3,8	3,7	3,7	3,6	4,0	3,9	3,6	3,9	3,9
Sfeer binnen school	3,6	3,6	3,6	3,4	3,4	3,8	3,8	3,5	3,6	3,9
Organisatie activiteiten buiten lestijden	2,5	2,5	2,9	2,4	2,6	2,5	2,8	2,1	2,5	2,7
Opleiding opnieuw kiezen	3,4	3,4	3,2	3,1	3,4	3,5	3,6	3,4	3,3	3,6
School opnieuw kiezen	3,2	3,1	3,0	3,1	2,9	3,5	3,5	3,0	2,8	3,5
Rapportcijfer opleiding	6,9	7,0	6,8	6,8	7,0	7,2	7,2	6,8	6,7	7,3
Rapportcijfer school	6,4	6,4	6,3	6,2	6,1	6,9	6,7	5,9	6,0	7,0

Toelichting pijlen:

↑ = hogere score dan in 2010

- = gelijke score als in 2010

↓ = lagere score dan in 2010

nw = nieuwe vraag, dus geen vergelijking mogelijk

Toelichting kleuren scores:

rood = aandachtspunt (< 3,0 of 6,0)

blanco = voldoende/ruimte voor verbetering (3,0-3,5 of 6,0-7,0)

groen = goed (≥ 3,5 of 7,0)

NB: Indien een score 3,0 rood gearceerd is, is deze score afgerond naar boven (zonder afronding < 3,0).

Analyse resultaten JOB-monitor 2012

- **Trends in de scores t.o.v. 2010:**

- op landelijk niveau zijn de meeste scores gelijk gebleven:
 - 50 x score gelijk
 - 12 x score 0,1 lager
 - 8 x score hoger (7x 0,1 hoger en 1x 0,4 hoger)
- op niveau ROCWB zijn slechts kleine verschillen te zien:
 - 32 x score gelijk
 - 19 x score 0,1 lager
 - 19 x score hoger (15x 0,1 hoger, 2x 0,2 hoger, 1x 0,5 hoger en 1x score 3,0 uit het rood)
- item met grootste verschil t.o.v. 2010 is 'gelijke beoordeling mede-studenten' (NL +0,4 en ROCWB +0,5)
- op niveau ROCWB zijn dezelfde 5 aandachtspunten te zien als in 2010
- op niveau ROCWB 42 x goede score t.o.v. 37 x goede score in 2010
- bij het CC, MC, PT en RC zijn de scores over het algemeen vooral gestegen
- bij het FC, KC, VC en ZC zijn de scores over het algemeen vooral gedaald

- **Scores ROCWB t.o.v. landelijk:**

- ROCWB scoort over het algemeen gelijk of iets hoger dan landelijk:
 - 40 x score ROCWB gelijk aan landelijk
 - 4 x score ROCWB 0,1 lager dan landelijk
 - 27 x score ROCWB hoger dan landelijk (22x 0,1 hoger en 5x 0,2 hoger)

- **Top 5 goede scores (hoogste scores):**

- vinden werkplek (BBL)
- leren op werkplek (BBL)
- veilig voelen op schoolterrein
- Leren op stage-/bpv-plaats (BOL)
- beschikbaarheid computers

- **Top 5 aandachtspunten (laagste scores):**

- activiteiten buiten lestijden
- eigen keuze vakken of onderwijsactiviteiten
- wens student actief meedenken over beleid school
- doorgeven roosterwijzigingen
- omgang met handicap/functiebeperking/(chronische) ziekte

- **Top 5 colleges met goede scores:**

- Markiezaat College (57x)
- Zoomvliet College (56x)
- Prinsentuin College (44x)
- Kellebeek College (43x)
- Radius College (36x)

- **Top 5 colleges met aandachtspunten:**

- Cingel College (15x)
- Vitalis College (13x)
- Florijn + Radius College (10x)
- Kellebeek + Prinsentuin College (6x)

Bijlage 5 Notitie Helderheid

Uitbesteding

Het uitbesteden van bekostigd onderwijs aan een andere al dan niet bekostigde instelling of organisatie tegen betaling voor de geleverde prestaties (niet zijnde contractonderwijs).

Aan de volgende instellingen/ organisaties is in 2012 door ROC West-Brabant bekostigd onderwijs uitbesteed:

	x € 1.000
World Class Education	2.377
Vibo BV	157
De Coninck BV	129
Verkeersschool Keijbeck BV	117
SBK Projectmanagement	98
Detache total training management	90
Transportopleidingen Kees van Iersel	78
Dek Verkeersopleidingen	73
Verkeersschool B. Knol	70
Marieke Smit	58
Virtues BV	52
Crook Retail Solutions	50
De Curve	49
Vacansoleil	47
Marvellous	43
Raaijmakers Loopbaanbegeleiding	43
Van Lente en de Vos (via P3 voor Smilde Bakery en Mission Foods)	43
AB Training & Coaching	40
Jolmers IVVO	40
H. Marcelissen	38
Blom Verkeersschool	37
Nettie Aarts Adviesburo	34
T. Groenink	34
LB- Begeleiding	32
PAT Learning Solutions	30
Sarti Advies & Begeleiding	30
Bart van den Oord	29
F. van Amerongen	28
Wim Luijten	28
Dielemans Technische Opleidingen	27
Verkeersschool van Buuren	26
Grafyto	25
Overige < € 25.000	1.078
	<u>5.130</u>

Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Dit is binnen ROC West-Brabant niet van toepassing.

Een eigen fonds voor les- en cursusgeld

Dit is binnen ROC West-Brabant niet van toepassing.

Een overzicht van de deelnemers die relatief snel na 1 oktober de instelling verlaten

In de periode van 1 oktober 2012 t/m 31 december 2012 zijn 1,356 leerlingen uitgeschreven met de volgende redenen:

Met diploma beëindigd	580
Overige ongediplomeerde uitstroom	776
Totaal	1.356

NB: Het aantal deelnemers dat in dezelfde periode (van 1 oktober 2012 t/m 31 december 2012) aan een opleiding begonnen is, bedraagt:

363

Inzicht in de geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs.

Het betreft hier deelnemers waarvoor educatiegelden (Rijksbijdrage WEB of WIN; uit productovereenkomsten met gemeenten) ontvangen worden en die ook een formele inschrijving in het beroepsonderwijs hebben, waar andermaal bekostiging voor wordt ontvangen.

Er zijn 19 leerlingen waarvoor dit op 1 oktober 2012 van toepassing was.

Een overzicht van de deelnemers die tijdens het schooljaar van opleiding/leerweg/intensiteit veranderd zijn binnen de instelling

In de periode van 1 oktober 2012 t/m 31 december 2012 is sprake van de volgende aantallen:

van opleiding veranderd	278
van leerweg veranderd	30
van intensiteit veranderd	0

Maatwerk aangeboden aan bedrijven of organisatie

(Voor wat betreft trajecten waarvoor zowel door de overheid als van een andere partij een bijdrage wordt ontvangen)

Door colleges worden maatwerktrajecten verzorgd voor de volgende bedrijven en organisaties:

A&R Carton	Gemeente Barneveld	Philips Lighting
AB Texel	Gemeente Breda	Plieger BV
Abemec	Gemeente Goes	Plomp en Zonen BV
Actifood	Gemeente Waalwijk	Postkantoren
Aktiesport	Gemeente Zoetermeer	Pouw
Alkor Draka	GGZ Breburg (Tilburg)	Qizini Alphen BV
Amsterdam Metallized Products	GGZ Eindhoven	Receptel
AMZ Borssele	GL Plastics	RET
Aviko Lomm	H Trans	Rivas
Aviko Steenderen	H&M	Sabic innovatif plastics BV
Bakker Transport & Wareh.	H. Veldhuizen Transport	Sapa Profile
Bakkersland	Hereijgers Benelux	Saver NV
Banner	HG Transport	Smilda & Zn. Transport
Basis Transport Waalwijk	Homecare	Smilda & Zn. Verhuizingen
Belastingdienst	HTM	Smurfit Kappa
Bongers Dranken Groothandel	HTM Specials	Smurfit kappa vandra
BP	HTM Specials Schiphol	St. Elisabeth

Breggen van der	Hurks Beton	St. gobain construction
Bruynzeel Storage Systems	Hurks Geveltechniek	St. Volckaert (Dongen)
BSW Bedrijven	Hurks Kemper	Start people
Budelpack	IMS Veendam	SVZ international
C1000 (Schuitema)	Inter Sprint Banden	Tante Louise
CleanLeaseFortex	Irado	Tante Louise
Conf. Napoleon	Jan de Wit	Tata Steel Nederland tubes
Continental Bakeries	JL Mijnders Transport	TDS Schiedam
Croon	Jongbloed	Ten Brink (Euradius)
Darvi	Jumbo	Texaco
DDVS	Kennis Transport	TGG Transportgroep Gelderland
De Efteling	Kenteq services BV	Th. Lubbe Reizen
De Haan Verhuizingen	Kerry ingredients BV	Thebe
De Hoop Terneuzen BV	KMWE	Thuiszorg West-Brabant
De waarden	Kraamvogel	Tieleman Transport
Desch HC	Kuhn	Transpo Nuth
Desch Plantbak	Kunststoffen Industrie Waalwijk	Tuijtjel Grafisch Bedrijf
DHL Express	Lamb Weston meijer	USG people the Netherlands
Drie Mollen	Leen Bakker	UTS Bernardt
Ewals Cargo	Logistiek Centrum Westpoort Groningen	Van den Broek Logistix
Farm Diary	L'Ortye Transport en Milieu	Van der Werff Logistics
Farm Trans Fresh & Frozen	Maitre Andre	Van Dongen Chartering
Farm Trans Organ. Stoffen	NBA Nederlandse Bakkerij Academy	Van Houte Systeembouw (Shopwand)
Ferris Structural Steel	NBC	Van Straalen De Vries
Flamco	Nipro	Verbrugge
Flanderijn	North Sea Foods	VHC Kreko BV
Fonds Leren en Ontwikkelen Wooncorporaties	Nuplex resins BV	Vreugde Tours
Franciscus Ziekenhuis	Oeveren van	Weener Groep
Franke RVS	Oosterhof Holman Infra BV	Wupperman Staal Nederland
Gb Plange the netherlands	Oostvogels Transporten BV	Zin Kraamzorg
Gebroeders Pothuizen	Perfetti van melle	Zuidzorg

Horizontale, in de tijd verspreide, stapeling van diploma's

In het jaar 2012 heeft het ROC West-Brabant aan 201 deelnemers meer dan 1 diploma uitgereikt.

Aan deze deelnemers zijn in totaal 248 diploma's uitgereikt.

201 diploma's komen voor bekostiging in aanmerking. Alle overige diploma's komen niet voor bekostiging in aanmerking.

Samenwerkingsverbanden BVE-VO

In het schooljaar 2012/2013 volgen 190 leerlingen welke staan ingeschreven bij VO scholen, het onderwijs binnen de vavo-afdeling van ROC West-Brabant. Daarvan betreft het 30 leerlingen van VO-scholen binnen het ROC.

Bijlage 6 Taal en Rekenen

Onderdeel 1: ondernomen activiteiten, bestede middelen, bereikte deelnemers en personeelsleden

Activiteit(en)	Betreft Nederlandse taal (T) en/of rekenen (R)	Hieraan bestede middelen in euro's	Aantal bereikte deelnemers	Aantal bereikte personeelsleden
A Aanpassing in de didactiek en pedagogiek van de beroepsopleidingen met het oog op de intensivering van het taal- en rekenonderwijs				
Implementatie vernieuwingen	T/R	494.326	10.914	234
Remedial teaching	T/R	59.153	3.495	
B Toetsing van deelnemers				
Deelname pilot examens	T/R	101.452	4.000	N.v.t.
Ontwikkelen en afname toetsen	T/R	153.654	12.460	N.v.t.
Inrichten examenorganisatie	T/R	48.707	N.v.t.	41
C Extra onderwijstijd				
Extra les en ondersteuning	T/R	503.006	10.723	N.v.t.
D nieuwe en aangepaste faciliteiten				
Vernieuwde instrumenten	T/R	54.924	5.821	N.v.t.
Aanpassen leeromgeving	T/R	21.600	3.967	N.v.t.
Overige faciliteiten	T/R	38.593	4.066	N.v.t.
E Professionalisering van docenten en overige functionarissen op het gebied van taal en rekenen				
E1 Professionalisering van docenten				
Vakdidactiek	T/R	101.372	N.v.t.	101
Assessoren opleiding	T/R	29.152	N.v.t.	48
Overige cursussen en conferenties	T/R	60.782	N.v.t.	243
F Professionalisering van overige functionarissen op het gebied van taal en rekenen				
Projectorganisatie	T/R	209.659	N.v.t.	90

De hier verantwoorde middelen zijn hoger dan de bedragen opgenomen in de jaarrekening. Het verschil wordt verklaard doordat ook eigen middelen zijn besteed aan de activiteiten, die in dit overzicht zijn opgenomen.

Onderdeel 2: toelichting op onderdeel 1

A Aanpassingen in de pedagogiek en didactiek van de beroepsopleidingen met het oog op de intensivering van het taal- en rekenonderwijs

1. Het landelijk protocol Ernstige Reken/Wiskunde-problemen en Dyscalculie MBO (ERWD) is in de loop van 2012 verschenen. Er zijn daaromtrent gesprekken gestart met het Servicecentrum voor Studie en Beroep van ROCWB, bijvoorbeeld met betrekking tot de procedure rondom dyscalculie-verklaringen.
2. De projectleider Rekenen heeft deelgenomen aan oriënterende gesprekken met IT-Workz met betrekking tot het interactieve rekenprogramma Stimmit.
3. In het kader van de drieslag taal en rekenen, heeft de projectgroep de instituten gestimuleerd om aansluiting te zoeken bij de beroepsgerichte taken van de opleidingen. Duidelijk hierbij is dat er verschillen in opleidingen en instituten bestaan met betrekking tot de haalbaarheid en vanzelfsprekendheid hiervan. Om het te realiseren zullen vakdocenten hiertoe ook gesteund en geschoold dienen te worden.

B Toetsing deelnemers

1. In 2012 heeft de deelname aan de verschillende pilotexamens centraal gestaan. Door vrijwel alle instituten is deelgenomen aan deze examens. Enerzijds om de voortgang in leerresultaten te meten; anderzijds om de examenorganisaties in de instituten in te richten. De resultaten worden per instituut gemonitord en de uitslagen worden vergeleken met de landelijke gemiddelden. Vooralsnog zijn de resultaten Nederlands over de grote lijn voldoende; die van rekenen, zeker op 3- niveau, onvoldoende. We lopen als ROC West-Brabant wat dat betreft helaas in de pas met de landelijke resultaten. De projectleider Examinering heeft de examenfunctionarissen van de instituten ondersteund bij de inrichting van de examenorganisatie Taal en rekenen. Daarnaast heeft hij schriftelijke en mondelinge evaluatiesessies met de instituten georganiseerd en deelgenomen aan landelijke evaluatiebijeenkomsten van het College voor Examens.
2. ROC-breed is aangestuurd op een gezamenlijke bijlage Taal en rekenen bij het ROC-examenhandboek, hebben we ons georiënteerd op een digitale examenplanner en is onderzoek gedaan naar de voor- en nadelen van een (de)centrale examenorganisatie en -locatie. Vooralsnog geven we de voorkeur aan een examenorganisatie per instituut met eenzelfde examenplanner.

E Professionalisering van docenten en overige functionarissen op het gebied van taal en rekenen

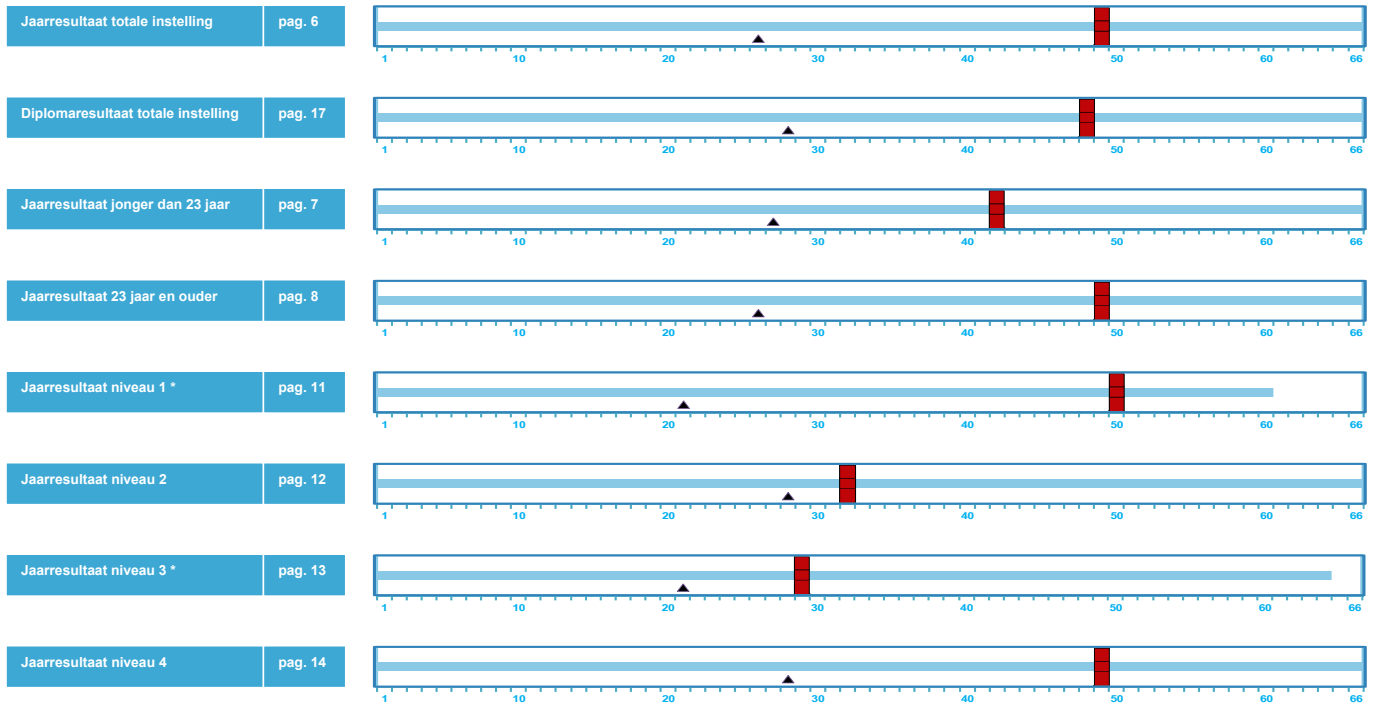
1. Rekenen: er zijn in 2012 32 onderwijsmedewerkers geschoold door drie rekendocenten van het Zoomvliet College in vakdidactiek rekenen, afgerond met een certificaat. De evaluaties waren positief.
Nederlands: er hebben negentien docenten (in twee training rondes) deelgenomen aan een door ITTA uitgevoerde assessorentraining Nederlands. Het doel was het op de juiste wijze leren beoordelen van instellingsexamens: mondelinge vaardigheden en schrijfvaardigheden. De cursus is door twaalf docenten afgerond met een certificaat. Vier docenten zijn tussentijds uitgevallen en drie docenten leggen in 2013 op één onderdeel een herexamen af.
De evaluaties waren overwegend positief.
2. Een proefmeting naar de taal- en rekenvaardigheden van het eigen personeel (zowel OP als OBP) heeft in 2012 op (vrijwillige) basis plaatsgevonden op zowel het Zoomvliet als het Cingel College (pilots). In 2013 zal hieraan vervolg worden gegeven middels verdere scholing en zal die mogelijkheid ook worden geboden aan de andere instituten.

F Overig

1. Op initiatief van Hogeschool Avans is een gezamenlijk project gestart met betrekking tot een betere doorstroming mbo-hbo en de rol die Nederlands, Engels en rekenen hierbij kunnen spelen. De projectgroepleden maken deel uit van de respectievelijk mbo-hbo- werkgroepen Nederlands, Engels en rekenen. Ingestoken wordt op een wederzijdse verbetering van onderwijsprogramma's. In mei 2013 worden de adviezen van de werkgroepen opgeleverd.
2. Binnen ROC West-Brabant is de Taskforce Focus op Vakmanschap ingericht. De invoering van de examinering taal en rekenen is hierbij ondergebracht. De projectgroep is een aantal keren uitgenodigd om de stand van zaken binnen ROC West-Brabant, de knelpunten en de prioriteiten aan te geven.
3. De projectgroepleden hebben deelgenomen aan diverse landelijke en regionale bijeenkomsten, congressen en trainingen en de informatie daaruit overgedragen aan de vertegenwoordigers Taal en rekenen binnen de instituten. Ook functioneerden zij voor het landelijke steunpunt taal en rekenen, CvE en CITO als de contactpersonen voor ROC West-Brabant.

Bijlage 7 Benchmark MBO Raad

ROC West Brabant ten opzichte van sectorgemiddelden

* Niveau 1 en niveau 3 komen niet in alle instellingen voor

▲ = positie instelling met gemiddelde score mbo

Ligt de positie op de denkbeeldige 'schuif' links van het driehoekje, dan heeft uw instelling een lagere score dan het gemiddelde voor het mbo. Een positie rechts van het driehoekje betekent een hogere score.

(Uit: Jaarlijkse Benchmark MBO 2011, Sectorrapportage Studiesucces - publicatie augustus 2012)